

Mục Lục

Hình bìa: Giáng Sinh & tù nhân lương tâm.

- 02 Thư toà soạn
- 03 Con Yêu Mẹ (sưu tầm)
- 04 Thông báo của ban chấp hành cộng đồng
- 05 Thư ngỏ Gđ. Quân Cán Chính VNCH/ HL
- 06 Thời sự
- 10 Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng
- 12 Tin Hòa Lan
- 14 Tin Thế Giới
- 16 Tin Việt Nam
- 18 Truyền thông xã hội dân sự
- 19 Nô lệ thời nay (Hà Bạch Trúc dịch)
- 23 Phỏng vấn Lm. Tạ Kim Thanh Bình
- 28 Phỏng vấn ông Henk van der Velden
- 32 Tình nhà nợ nước (T.H.Y.)
- 34 Truyện ngắn "Vy Vy" (Topa)
- 41 Góc bạn trẻ (TrangĐài)
- 45 khoa học đời sống (Ks. Trần Tấn Hồng Đức)
- 47 Trang sức khỏe (Bs. Nguyễn Y Đức)
- 50 Vui cười (sưu tầm)
- 51 Đố vui "sukoku"
- 52 Quảng cáo – Phân ưu
- 53 Danh sách độc giả đóng tiền báo
- 54 Nhạc: Nguyễn Quyết Thắng

740

- Nguyễn Hoàn Nguyên "Qua cầu" (3)
- Hoài Tâm Niệm "Bản sắc thiên nhiên" (5)
- Lãng Du Khách "Chúc mừng Giáng Sinh" (9)
- Lưu Vong "Chia hai mảnh đời" (13)
- Trần Hoàng Yến "Tuổi học trò" (27)
- Hoài Tâm Niệm "Làng tôi (Goirle)" (40)
- Lưu Vong "Niệm khúc mùa đông" (46)
- TrangĐài "Văn tế thập loại thuyên nhân" (49)

Việt Nam Nguyệt San

Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL

Vietnam Magazine

Tijdschrift van Vietnamese

Vluchtelingen in Nederland

Website: www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Kroeten 9

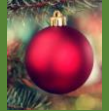
4871 JT Etten-Leur Nederland

Email: info@congdonghoalan.com

Telefoon: +31 (0)6.38544847

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

t.n.v. AVVN

Chủ nhiệm: Nguyễn Hữu Phước

Chủ bút: Nguyễn Đắc Trung

Thủ Quỹ: Nguyễn Khai Trí

Kỹ thuật: Bạch mai

Phát hành: Hans Smeekens

Với sự cộng tác của

Bạch Mai, Đinh Ngọc Hiền, Đặng An, Đỗ Văn Bùi, Hoài Tâm Niệm, Vành Khuyên, Lê Quang Kế, Miên Thụy, Lãng Du, Ngô Thụy Chương, Nguyễn Đắc Trung, Trần Hữu Sơn, Nguyễn Quyết Thắng, Ông Năm Chuột, Tam Hợp, Tiểu Yến Tử, Thái Tăng An, Trúc Hà, TyNa, Trần Quốc Hiền, Nguyễn Lê Hồng Hưng, Nguyễn Hoàn Nguyên, Nguyễn Hiền, Võ Đức Tiến, Thảo De Wit, Trang Đài Nguyễn, Ý Nga, Topa, Lê Lãng Du, Trần Tấn Hồng Đức, Tuyết Lê, Hans Smeekens, Anh Quang, Trần Hoàng Yến, San Hàn.

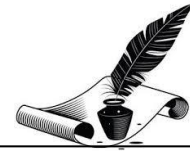
Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

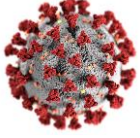
Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Thư Toà Soạn

Kính thưa quý đồng hương,

Thảm thoát đã gần đến cuối năm 2021, nạn dịch corona vẫn đang là một nỗi ám ảnh cho toàn thể nhân loại. Mặc dầu con người đang cố gắng ngăn chặn nạn dịch bằng thuốc men, bằng các biện pháp giãn cách, phong tỏa,...nhưng tình hình dịch bệnh chưa có gì giảm sút, thậm chí còn bùng phát mạnh mẽ hơn với nhiều biến chủng mới gây thiệt hại nhân mạng cho đến nay đã hơn 5 triệu người.

Qua biến cố này, con người cảm thấy quá nhỏ bé với thiên nhiên và biết sức lực còn quá giới hạn của mình. Từ đó niềm tin vào thượng đế và niềm tin vào đấng cứu thế Jesus sinh ra vào 2021 năm trước để cứu chuộc nhân loại đôi khi bị lãng quên nay trở thành mạnh mẽ hơn. Năm nay chúng ta đón mừng chúa giáng sinh với niềm tin và hy vọng với lời cầu xin nạn dịch mau chóng qua đi để con người được sống trong an bình và hạnh phúc.

Tháng 12 cũng là tháng chúng ta cùng hướng về quê nhà Việt Nam, nơi đồng bào chúng ta vẫn phải vất vả đối phó với nạn dịch, nơi con người bị cai trị bởi chế độ cộng sản vô thần và nơi nhân quyền bị xúc phạm trầm trọng.

Theo các báo cáo mới nhất về tình trạng nhân quyền tại Việt Nam của các tổ chức nhân quyền trên thế giới như Amnesty International, Human Rights Watch,...Việt Nam vẫn là quốc gia xâm phạm nghiêm trọng quyền con người mà thế giới cần lưu tâm:

- Quyền Tự Do tư tưởng và phát biểu bị bóp nghẹt, những người có ý kiến khác với nhà cầm quyền đều bị trừ dập, hiện nay cộng sản vẫn giam giữ hàng trăm tù nhân lương tâm.
- Quyền Tự Do Báo Chí hầu như không có. Tại Việt Nam hệ thống báo chí đều do nhà nước cộng sản kiểm soát. Không riêng báo chí, họ đã dùng luật “an ninh mạng” để kiểm soát chặt chẽ người dân trên facebook, youtube,...cấu kết với những công ty nước ngoài để chặn hoặc rút bài vở của những người mà họ cho là nguy hiểm. Thậm chí có người chỉ đăng bài kêu gọi giảm tiền điện nước trong mùa dịch như mới đây như Facebooker Huân Trần cũng bị bắt phạt.
- Quyền sống của người dân cũng bị xâm phạm, điển hình là các vụ cướp đất ở Thủ Thiêm và nhiều nơi khác khiến tình trạng dân oan khiếu kiện xảy ra khắp nơi mà không được giải quyết. Vụ 3000 công an bao vây xã Đồng Tâm xông vào nhà dân giết người giữa đêm khuya đã bị thế giới ghê tởm lên án.
- Tự do tôn giáo vẫn bị giới hạn và kiểm soát bởi Ủy Ban Tôn Giáo và Mặt Trận Tổ Quốc.

Trong thời gian qua, nhiều tổ chức tranh đấu tại hải ngoại vẫn không ngừng tranh đấu cho nhân quyền tại Việt Nam. Vào ngày 27 tháng 10 năm 2021 đã có 10 tổ chức cùng ký tên phát động chiến dịch kêu gọi nghị viện Âu Châu, Hoa Kỳ và các quốc gia khác áp dụng luật Magnitsky trừng phạt 2 quan chức Việt Cộng vì đã trực tiếp xâm phạm nhân quyền Việt Nam, đó là

Bộ trưởng Công An Tô Lâm và Chánh án Tòa án Nhân Dân Tối Cao Nguyễn Hoà Bình. Luật Magnitsky nếu được áp dụng sẽ đóng băng tài sản của những người này và không cho phép họ vào các quốc gia có lệnh trừng phạt.

Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan trong nhiều năm qua đã không ngừng nghỉ tranh đấu cho nhân quyền tại Việt Nam. Năm nay, Cộng Đồng phối hợp với Hội Anh Em Dân Chủ của Luật Sư Nguyễn Văn Đài và đảng Việt Tân đã có cuộc hẹn với Bộ Ngoại Giao vào tháng 12 để trình thỉnh nguyện thư và trình bày về tình trạng vi phạm nhân quyền tại Việt Nam.

Với tấm lòng yêu tổ quốc, người Việt tại hải ngoại luôn cùng đồng bào tại quê nhà tranh đấu cho quyền con người và Tự Do Dân Chủ tại Việt Nam.

Chúng tôi xin thông báo cùng quý vị đóng góp bài vở cho Việt Nam Nguyệt San số 327 tháng 1/2021, xin gửi về địa chỉ dtnguyen@quicknet.nl hạn chót nộp bài ngày 9/1/2022

Nguyễn Đắc Trung
Chủ bút Việt Nam Nguyệt San

Con yêu mẹ

Đây là một câu chuyện rất ngắn nhưng rất đáng đọc bởi ý nghĩa mà nó mang lại là không thể phủ nhận. Những lo toan, tất bật của cuộc sống thường ngày đã làm cho người mẹ trong câu chuyện này mệt mỏi. Càng mệt mỏi hơn khi người mẹ ấy phải chuẩn bị rất nhiều thứ cho gia đình của mình trong dịp lễ Giáng sinh. Chính vì vậy, bà trở nên khó tính và cáu gắt với đứa con của mình khi chúng không ngoan nấp và nghịch ngợm. Tuy nhiên khi khám phá ra được thông điệp đằng sau sự hiếu động của các con, người mẹ vô cùng xúc động nhận ra chúng yêu mẹ chúng đến nhường nào. Vì vậy thông điệp từ câu chuyện chính là: **Dù bận mãi đến đâu, mỗi ngày hãy dành thời gian để vui chơi và gần gũi với con cái.** (Sưu tầm)

Tuy là đã là ngày giáng sinh và còn vài ngày nữa là đón năm mới. Người mẹ mệt mỏi trở về từ cửa hàng sau một ngày làm việc dài đằng đẵng, kéo lê túi hàng trên sàn bếp. Đang chờ bà là đứa con trai tên David lên 8 tuổi, đang lo lắng kể lại những gì mà em nó đã làm ở nhà: “Lúc con đang chơi ngoài sân còn bố đang gọi điện thoại thì Tom lấy bút chì màu viết lên tường, lên chính tờ giấy dán tường mới mà mẹ dán trong phòng làm việc ấy! Con đã nói với nó là mẹ sẽ bực mình mà!”

Người mẹ than thở rồi nhướn lông mày: “*Bây giờ nó đâu?*”. Thế rồi bà bỏ hết hàng ở đó, sai bước vào phòng của đứa con trai nhỏ, nơi nó đang trốn. Bà gọi cả tên họ của đứa bé, mà ở các nước phương Tây, khi gọi cả tên lẫn họ như thế này là thường thể hiện sự tức giận. Khi bà bước vào phòng, đứa bé run lên vì sợ, nó biết sắp có chuyện gì ghê gớm lắm. Trong 10 phút, người mẹ nguyên rửa con, là bà đã phải tiết kiệm thế nào và tờ giấy dán tường dấy ra sao! Sau khi rên rỉ về những việc phải làm để sửa lại tờ giấy, người mẹ kết tội đứa con là thiếu quan tâm đến người khác. Càng mắng mỏ con, bà càng thấy bực mình, cuối cùng bà ra khỏi phòng con, cảm thấy cáu đến phát điên!

Người mẹ chạy vào phòng làm việc để xác minh nỗi lo lắng của mình. Nhưng khi nhìn bức tường, đôi mắt bà tràn ngập nước mắt. Những gì bà đọc được như một mũi tên xuyên qua tâm hồn người mẹ. Dòng chữ viết: “Con yêu mẹ” được viền bằng một trái tim!

Và giờ đây bao thời gian trôi qua, tờ giấy dán tường vẫn ở đó, y như lúc người mẹ nhìn thấy, với một cái khung ảnh rỗng treo để bao bọc lấy nó. Đó là một sự nhắc nhở đối với người mẹ, và với tất cả mọi người: Hãy bỏ một chút thời gian để đọc những dòng chữ viết trên tường!

thơ Nguyễn Hoàn Nguyễn

Qua cầu độc mộc
Gió dọc gió ngang
Một thanh gỗ nổi
Đôi bờ nhân gian
Dưới bàn chân em
Đong đưa ngày tháng

Chênh vênh em bước
Ôm tròn gian truân
Chẳng còn tay bám
Giữ lấy thanh xuân
Lỡ ngã bên này
Địa ngục trầm luân

Gập ghềnh từng bước
Oằn oại càn khôn
Nỗi đau trần thế

Nguyễn Hoàn Nguyễn

Đong đưa sinh tồn
Lỡ ngã bên kia
Thiên đường huyền mộng

Mưa rơi nặng hạt
Ướt đẫm phận người
Vai em thấp nhỏ
Chẳng chạm tay Trời
Hư vô cùng tận
Vỡ vụn môi cười

Bàn chân vẫn bước
Giữa bờ nhân gian
Qua cầu độc mộc
Gió dọc gió ngang
Cổng vườn bỏ ngõ
Đào lý thênh thang

Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Công Sản tại Hòa Lan
Associatie Van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland (AVVN)
Vietnamese Association of Political Refugees in the Netherlands
Kroeten 9 – 4871 JT Etten-Leur - Nederland, Tel: +31 (0)76-5038426
IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN
www.congdonghoalan.com @: info@congdonghoalan.com

Thông Báo

về việc không tổ chức Tết Nhâm Dần 2022

Kính gửi:

- Quý vị lãnh đạo tinh thần các tôn giáo;
- Quý vị đại diện các đoàn thể, tổ chức;
- Quý thân hào nhân sĩ;
- Quý đồng hương.

Kính thưa quý vị,

Tết Nguyên Đán là ngày lễ quan trọng trong phong tục của người Việt chúng ta. Đất nước dù trải qua nhiều triều đại thăng trầm khác nhau, nhưng phong tục của ngày Tết luôn luôn được giữ gìn nguyên vẹn như từ khởi thủy, thế mới gọi là Tết cổ truyền.

Xin nêu lên ở đây vài nét chấm phá nổi bật trong sinh hoạt của những ngày Tết:

- phong tục “tổng cựa nghinh tân”
- phong tục “đưa ông táo về trời”
- phong tục “rước ông bà”
- phong tục “gói bánh chưng, bánh tét”
- phong tục “cúng giao thừa”
- phong tục “viếng mộ tổ tiên”
- v.v...

Mỗi con dân Việt cho dù bận bịu công ăn việc làm quan trọng cách mấy cũng gác lại mọi sinh hoạt thường nhật để cùng nhau quy tụ về gia đình vui hưởng “3 ngày xuân” trong tình yêu thương nồng ấm của gia đình - bằng hữu, của xóm giềng - làng thôn. Tục lệ này đã diễn ra như thế từ nhiều ngàn năm nay của dân Việt ta.

Thế nhưng, với cơn đại dịch corona hiện nay đang hoành hành hơn một năm nay trên toàn cõi địa cầu đã làm đảo lộn mọi sinh hoạt của loài người. Chính phủ của nhiều quốc gia trên thế giới đã ban hành lệnh giãn cách, nghiêm cấm mọi sinh hoạt tụ tập đông người, có những nơi chính quyền phải ban hành lệnh giới nghiêm. Cộng đồng của chúng ta tại Hòa Lan cũng không ngoại lệ.

Thế nên, ngày Tết cổ truyền năm nay, năm Nhâm Dần 2022 Ban Thường Vụ Cộng Đồng đã lấy quyết định **không tổ chức Tết Nhâm Dần 2022**. Trước là, để thể hiện sự tuân thủ luật lệ ban hành của chính phủ. Sau là, để bảo vệ sức khỏe chung cho cộng đồng.

Với những lý do nêu trên, chúng tôi tin rằng quý vị sẽ đồng lòng và ủng hộ quyết định này của Ban Thường Vụ Cộng Đồng.

Trước khi dứt lời, chúng tôi kính chúc tất cả quý vị cùng toàn thể quý quyến một mùa Giáng Sinh an bình hạnh phúc và năm mới an khang thịnh vượng.

Thay mặt Ban Thường Vụ Cộng Đồng kính báo.
Nguyễn Hữu Phước
chủ tịch

DANH-DỰ TÔ-QUỐC TRÁCH-NHIỆM

GIA-ĐÌNH QUÂN-CÁN-CHÍNH VIỆT-NAM CỘNG-HÒA TẠI HÒA-LAN

FVVN : Banknr 4861397

IBAN: NL 20 INGB 0004 861397 - DENBOSCH

Thư ngỏ

Kính quý niên trưởng , chiến hữu cùng quý ân nhân ,

Xuân Hạ Thu Đông 4 mùa thoáng qua nhanh như bóng câu qua cửa, chúng ta đã bước vào tháng cuối năm 2021 mà tình hình dịch bệnh vẫn chưa sáng sủa, thời gian qua có nhiều người thân quen đã ra đi bởi những nguyên nhân khác nhau, thuận duyên thì được đưa tiễn nhau lần cuối, nghịch duyên thì đành vĩnh biệt nhau bằng những đoá hoa !

Thôi âu cũng là phước duyên phải chấp nhận.

Nhân đây nhờ trang báo cuối năm gửi đến quý vị lời chúc mùa Giáng Sinh nồng ấm tràn đầy hạnh phúc, sang năm mới 2022 dồi dào sức khoẻ, vạn sự cát tường.

BCH GDOQCCVNCH/HL

ps. Trong tháng 11/2021 chúng tôi có nhận được sự yểm trợ của quý ân nhân:

Dhr. Phạm đình Cẩn € 20.- Dhr. QĐ Đặng Mw TBM Tran € 100.- Mw. Liên Trì € 5/ tháng

Kính cảm ơn quý ân nhân!

thơ Hoài Tâm Niệm

Bản Sắc Thiên Nhiên

Đông qua Xuân đến Hạ Thu tàn
Cây lá xanh tươi đã úa vàng
Vang bóng một thời Xuân tỏa sắc
Rạng ngời rực rỡ dáng Hè sang
Khang trang góc nhỏ vườn hoa trái
Lạc thú điền viên quả dịu dàng
Thoáng chốc phôi phai dường cảnh mộng
Bốn mùa di động với thời gian

Thời sự

Thăm trạng công nhân Việt Nam ở Serbia và vai trò của công ty môi giới

RFA 01/12/2021 Tường An

Công ty Shandong Linglong Tire của Trung Quốc đang có dự án xây dựng một nhà máy sản xuất bánh xe hơi tại thành phố Zrenjanin, Serbia nằm trong dự án đầu tư khổng lồ \$900 triệu của Trung quốc ở quốc gia này.

Công nhân bị bóc lột

Thế nhưng, vào khoảng đầu tháng 11, các tổ chức nhân quyền và môi trường tại đây đã báo động về tình trạng ăn ở và làm việc tồi tệ của công nhân tại đây. Được biết nơi đây hiện có khoảng 500 công nhân Việt Nam đang làm việc, do môi trường làm việc khắc nghiệt nên một số đã bỏ trốn, hiện chỉ còn lại 402 công nhân. Một công nhân cho biết khi mới qua họ phải ở trong những container, không cửa sổ, không lò sưởi, không nước nóng, mỗi container chứa 12 người. Để đảm bảo an toàn, các công nhân trả lời phỏng vấn của RFA xin được giấu tên và lấy ký hiệu là công nhân A và công nhân B. Công nhân A cho biết :

"Tình trạng bên này lúc tụi em sang thì nó rét rồi, tầm 6-7 độ (C), đêm thì 3-5 độ (C), nó rét hơn Việt Nam mình. Tụi em không có nước và điện, mà có nước thì chắc chắn không có nước nóng, bọn em không tắm được. Bọn em sang đây bốn ngày bọn em chưa tắm, mà tắm thì bị ốm nhưng cũng phải tắm thôi vì bọn em sang lâu quá rồi. Mọi người tắm ai cũng ốm hết. Phòng 12 người thì ốm cả. Ở trong container, 12 con người ở thì nó rất chật, khi ốm thì người nọ lây sang người kia. Thuốc men thì tụi em mang từ Việt Nam sang, có xin thì cũng chỉ được 1, 2 bữa thôi chứ không xin được cả tháng." Công nhân cho biết nếu họ nghỉ bệnh thì bị trừ lương. Công nhân ở đây cho phóng viên RFA biết đã có trường hợp công nhân bị nhiễm COVID-19.

"Tai nạn, ốm đau, COVID thì tự mình bỏ tiền túi ra đi bệnh viện, còn công ty không chịu trách nhiệm bất cứ cái gì về bên lao động. Nếu mình làm không đủ công thì phía Trung Quốc nó sẽ trừ tiền ăn của mình."

Mặc dù làm việc nặng nề, nhưng điều kiện ăn uống thì vô cùng tồi tệ. Công nhân không thể tự nấu ăn vì chợ xa và cũng không có thời gian để đi chợ vì họ phải làm việc chín tiếng mỗi ngày, hoặc hơn :

"Buổi sáng chỉ ăn một bát cơm trắng và một quả trứng luộc, ăn ròn rã suốt từ đây đến bây giờ, em không tưởng tượng được là ăn cái gì ? Buổi trưa thì ai nhanh tay thì được bốn miếng thịt lợn, nếu chậm được 2-3 miếng. Nói chung là không đủ ăn, không đủ sức khoẻ để làm việc". Công nhân A cho biết.

Và tiền lương cũng không được trả đúng như ghi trong hợp đồng, công nhân A nói tiếp :

"Từ hôm sang đến giờ hơn một tháng họ phát 10 ngày lương, họ giữ lại có thể sang tháng sau họ mới trả cho tụi em. Có người họ giữ 1, 2 tháng, bốn tháng chưa trả lương. Đợt vừa rồi báo chí sang làm việc thì nó trả hết rồi, nhưng về sau này thì em không biết được."

Sức ép từ truyền thông và quốc tế chưa đủ

Sau khi các tổ chức nhân quyền và truyền thông lên tiếng, chủ công ty đã chuyển công nhân từ container sang một khu nhà khác, thế nhưng cũng hoàn toàn không có tiện nghi, nơi ở mới này được công nhân ví như một nhà tù. Cũng công nhân A cho RFA biết tình trạng nhà ở hiện tại:

Các công nhân VN làm việc cho nhà máy của Trung Quốc ở thị trấn Zrenjanin, Serbia hôm 18/11/2021.

"Nói chung là chỉ hơn container một chút là mình có nhà xây thô thực chất là nó cũng thế. Bọn em ở hiện tại là tầm 100 người mà chỉ có ba nhà vệ sinh thôi. Nói chung là nó rất bẩn thỉu, rất phức tạp. Nói chung là nó chống chế chính quyền Serbia nó đưa tụi em vào đây thôi chứ thực chất là nó hơn tù ở chỗ em được ra ngoài hít khí trời một chút thôi chứ thực chất đây cũng không khác gì tù."

Trước những áp lực của các tổ chức nhân quyền, môi trường, truyền thông... Thủ tướng Serbia đã cử thanh tra đến điều tra. Đại sứ quán Việt Nam cũng cho người tới thăm hỏi, nhưng công nhân hầu như không có điều kiện tiếp xúc với các cơ quan này để trình bày hoàn cảnh của họ. Công nhân A và B cho biết:

"Bên Chính phủ Serbia có cử người sang, nhưng mà người ta không đi thăm thú đâu, người ta chỉ gặp người Trung Quốc thôi rồi người ta về luôn... Chỉ có các nhóm tình nguyện, bên A1, bên Astra (hai tổ chức nhân quyền ở Serbia), bên nhà báo người ta làm mạnh hơn thôi."

"Đại sứ quán (Việt Nam) đến là vào tầng một, gặp vài anh em trong phòng đó thôi là người ta quay về chứ người ta không đi thăm nom sinh hoạt ở tầng trên."

Một tổ chức vận động Nghiệp đoàn độc lập để bảo vệ quyền lợi người lao động là Nghiệp đoàn Độc lập Việt Nam (Vietnamese Independent Union –VIU) đã liên lạc với những công nhân Việt Nam tại Serbia, ông Trần Nghĩa Quân, đại diện cho Nghiệp đoàn Độc lập Việt Nam cho đài RFA biết :

"Qua nhiều cuộc trao đổi trực tiếp với các công nhân thì chúng tôi nhận thấy tình trạng thực tế còn kinh khủng hơn những gì mà truyền thông quốc tế đã đưa tin cho đến nay."

Chúng tôi đang tìm cách gửi sim điện thoại và các loại thuốc như thuốc ho, thuốc cảm thuốc tiêu chảy là những thứ thuốc mà họ cần gấp trong mùa đông lạnh sắp tới đây. Tuy nhiên anh em trong công ty bên đó không có tài khoản, không có địa chỉ nên không thể gửi. Chúng tôi đang nhờ qua một tổ chức môi trường Serbia."

Chúng tôi cố gắng giữ vững tinh thần anh em cho tới khi công ty và công ty môi giới giải quyết được những nguyện vọng của anh em."

Bị công ty môi giới Việt Nam lừa

Mặc dù trong hợp đồng có ghi rõ là chủ không được giữ giấy tờ tùy thân. Nhưng hầu như tất cả các công nhân xuất khẩu lao động nào khi đến nơi làm việc đầu bị chủ sử dụng tịch thu hộ chiếu ngay tại phi trường với lý do là để làm giấy tờ, nhưng họ không trả lại, mục tiêu là để công nhân không trốn đi được.

"Trước đây đến sân bay là Trung quốc nó tịch thu luôn hộ chiếu nó không trả lại. Đợt vừa rồi báo chí làm căng nên nó mới trả lại tụi em độ hơn tuần nay thôi". Công nhân A cho biết

Đại diện tổ chức Nghiệp đoàn Độc lập Việt Nam cho biết công ty đã trả hộ chiếu cho một số người, nhưng vẫn còn một số người chưa được trả lại hộ chiếu.

"Mặc dù điều kiện ăn ở không có gì cải thiện, nhưng công ty bắt công nhân phải ký vào một tờ giấy bằng tiếng Anh, Trung Quốc và Việt Nam là hài lòng với chỗ ăn ở này, nếu không thì sẽ không được chấm công."

"Gần đây công nhân cho chúng tôi biết là sau áp lực của truyền thông và tổ chức nhân quyền tại Serbia, công ty đã phải trả lại hộ chiếu cho công nhân và trả số lương còn thiếu. Công ty cũng đã di dời công nhân từ container sang khu nhà khác, tuy nhiên nơi đây cũng không có một tiện nghi nào cả, cũng không có lò sưởi và nước nóng. Nhà tắm tập thể rất xa chỗ ở, và chỉ có bốn nhà cầu cho 400 người mà lại rất bẩn thỉu, tất nước thường xuyên."

Nhưng công ty bắt công nhân ký vào một tờ giấy , trong đó ghi :

Các containers nơi những công nhân Việt Nam ở khi làm việc cho công ty TQ ở Serbia. Hình do công nhân cung cấp

“Tôi tự nguyện ở lại làm việc và hài lòng với chỗ ăn ở. Tôi hứa sẽ tuân thủ các quy định và sắp xếp của công ty”.

Nhiều công nhân không muốn ký nhưng nếu không ký thì đi làm công ty sẽ không chấm công, nên cuối cùng tất cả công nhân đều phải ký.”

Công nhân A cho biết hợp đồng xuất khẩu lao động Việt Nam được ký với công ty môi giới Song Hỷ Gia Lai đã không được thực hiện đúng như công việc đã ghi và lương cũng không như ghi trong hợp đồng.

“Bọn em có ký hợp đồng với công ty Bảo Sơn, Song Hỷ Gia Lai. Công ty em đăng ký là đơn mục “nội thất”. Đến khi ký hợp đồng là đơn mục “buộc sắt”. Em không đăng ký đơn ấy vì em chỉ muốn làm trong nhà thôi, người ta lại muốn đưa em ra công trường. Đến khi sang bên này rồi, thực chất nó không có đơn mục “nội thất”, đây là cái đơn họ lừa người lao động để tham gia thôi. Mục “nội thất” bọn em đăng ký là 900 đô la, đến khi em sang bên “buộc sắt” thì nó chỉ trả cho tụi em chưa đầy 750 đô la một tháng.”

Công nhân này cho biết công ty môi giới cũng không cho họ biết thông tin về nơi mình qua lao động. Họ đã phải tốn gần 3.000 đô la tiền môi giới mỗi người mà hợp đồng thì đến giờ cuối mới được đọc nên có muốn huỷ hợp đồng cũng không còn kịp nữa :

“Trước khi em đi là em đi bên công ty Lạc Hồng của người giám đốc tên là Nguyễn Bá Nhưông, sinh năm 1994, quê ở Nghệ An. Khi chuẩn bị đi em nộp tiền toàn bộ phí cho Nhưông, tụi em đi mất 2.000 đô một người. Đến khi gần đi thì Nhưông đưa em sang bên Bảo Sơn (Song Hỷ Gia Lai) bọn em đóng tiếp 600 đô la tiền “chống trốn”. Nhưông bảo với em là chủ người Đức, nhưng khi sang đến nơi thực chất là chủ Trung Quốc.

Hôm nay bọn em bay thì chiều hôm nay bọn em ký hợp đồng, đưa rất là nhiều giấy cho bọn em ký, không có thời gian đọc, chỉ ký với viết thôi đã không có thời gian đọc rồi... Bọn em ký lúc chưa có kịp đi ăn cơm. Bọn em phải viết bằng tiếng Anh mà hầu như bọn em chép lại thôi, người ta viết sẵn rồi”.

Công nhân cho biết gọi về công ty môi giới để mong được giải quyết về lại Việt Nam nhưng không ai bắt máy :

“Bọn em ai cũng gọi về thường xuyên, em cũng gọi về nhưng bên ấy người ta không nghe máy và không đọc tin nhắn bọn em luôn, không cần nghe bọn em trình bày. Người ta không quan tâm. Người ta chỉ cần đưa bọn em sang bên này là xong, hết nhiệm vụ.”

Tổ chức Nghiệp đoàn Độc lập Việt Nam cho biết đã gọi cho ông Ngạn của công ty môi giới Song Hỷ Gia Lai để trình bày nguyện vọng công nhân xin về nước :

“VIU (Nghiệp đoàn Độc lập Việt Nam) đã gọi cho công ty môi giới để trình bày hoàn cảnh của công nhân và nêu lên nguyện vọng của công nhân là muốn công ty môi giới cho họ về nước. Rất nhiều lần họ không bắt máy, lần cuối cùng chúng tôi đã liên lạc được với ông Ngạn của công ty Song Hỷ Gia Lai, tuy nhiên, khi chúng tôi cho biết công nhân bên Serbia muốn được giải quyết trở về nước thì ông ta nói bận và hẹn gặp lại, nhưng sau đó chúng tôi gọi lại thì họ không bắt máy nữa.”

Đài RFA cũng gọi về cho toà đại sứ Việt Nam ở Romania kiểm nghiệm Serbia nhiều lần nhưng không ai bắt máy.

Hợp đồng lao động là một năm, nhưng visa trên hộ chiếu chỉ có giá trị 180 ngày. Công nhân cũng tự hỏi: có phải chăng mình đã bị bán cho công ty Trung quốc, theo lời của công nhân A :

“Có người Việt Nam hỏi bên Trung quốc nó bảo: Chúng mày muốn về (Việt Nam) thì đợi đấy. Vì tao mua chúng mày mất 130 triệu một người. Để tao điện về hỏi bên môi giới rồi mới nói chuyện.”

Vấn đề không mới

Thống kê số công nhân Xuất khẩu lao động của Cục quản lý lao động ngoài nước thuộc Bộ Lao động Thương Binh Xã Hội năm 2019 là 147.387 người, thế nhưng không phải công nhân nào cũng được đối xử tốt đẹp như trong hợp đồng, nhiều các công nhân xuất khẩu lao động đều than rơi vào tình cảnh “*đem con bỏ chợ*” bởi các công ty môi giới

Đại diện Nghiệp đoàn Độc lập Việt Nam cho biết lý do :

“Các công nhân tại đó không có ai bảo vệ cho họ nên chủ sử dụng lao động muốn tùy tiện đối xử với họ như thế nào thì đối xử. Rất nhiều công nhân cho chúng tôi biết: khi công ty môi giới đem họ qua đây thì đem con bả chộp, không quan tâm đến việc hợp đồng có thực hiện đúng không? công nhân gọi thì không bắt máy.

Công nhân trước khi đi xuất khẩu lao động thì thiếu thông tin, nhiều khi họ chỉ nhận được hợp đồng khi ra đến phi trường thì đã muộn, lúc đó thì muốn ngừng cũng không được nữa vì tiền đã đóng. Đây là lỗi của các công ty môi giới, nói đúng hơn là họ đã lừa công nhân.”

Muốn giải quyết được vấn nạn này, theo ông Trần Nghĩa Quân, cần phải :

“Công nhân cần phải được thông tin rõ ràng về các hợp đồng.

Ngoài ra, cần phải có áp lực từ phía nhà nước để tránh tình trạng buôn người, để các công ty môi giới làm việc có trách nhiệm hơn, không chỉ tìm đủ người để đi xuất khẩu lao động là đủ mà còn phải lo cho công nhân nếu họ bị bạc đãi.

Bên cạnh áp lực của nhà nước , cần phải có các nghiệp đoàn độc lập hoạt động hợp pháp (như trong thỏa thuận với CPTPP và EVFTA) để họ có thể giúp đỡ công nhân một cách hữu hiệu hơn.”

Mong muốn duy nhất của những công nhân kém may mắn này hiện giờ là :

“Bọn em chỉ muốn về Việt Nam nhưng hiện tại bọn em không về được vì mới sang không có tiền. Bọn em muốn tị nạn nhưng không biết có tị nạn ở đâu được không ? Bọn em bây giờ thật sự là kẹt ở đây luôn !”

Ngày 30/11, phát ngôn nhân Bộ Ngoại Giao Lê thị Thu Hằng cho biết : “Đại sứ quán cũng chủ động làm việc với các bên liên quan, Bộ Ngoại giao cũng đang tích cực làm việc với Bộ Lao động - thương binh và xã hội thúc đẩy thực hiện nghiêm túc các thỏa thuận trong hợp đồng với người lao động, nhanh chóng giải quyết các vướng mắc, bất đồng về điều kiện sinh hoạt, bảo đảm sức khỏe công nhân , yêu cầu các công ty phải cử nghiêm túc thực hiện các thỏa thuận với người lao động, thường xuyên theo dõi, kịp thời giải quyết các vấn đề phát sinh giữa lao động và chủ sử dụng lao động.

Bộ Ngoại giao cũng chỉ đạo Đại sứ quán Việt Nam tại Romania kiểm nhiệm Serbia tiếp tục theo dõi sát vụ việc, thúc đẩy công ty sử dụng lao động sớm thực hiện những cam kết với người lao động, đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động Việt Nam tại Serbia.”

CHÚC MỪNG GIÁNG SINH

Chuông vang đổ GIÁNG SINH đã tới
Bao trẻ thơ chờ đợi Ông già
NOEL đến chúc tặng quà
Giáo đường ngân khúc thánh ca an lành.

Giáng sinh đến chúc anh mừng chị
Bạn xa gần yêu quý ngập tràn
Niềm vui tỏa khắp nhân gian
Gia đình đầm ấm nồng nàn yêu thương.

Quy trước chúa giáo đường cầu nguyện
Cho thân mình gia quyến bình yên
Cầu xin phước lộc tài tiền
Cuộc đời vui vẻ triển miên tháng ngày.

Ban phép thánh giáng tay chúa đón
Con chiên ngoan giữ trọn lòng thành
Chúa trời mở lượng hiếu sanh
Phép ban cuộc sống an lành yên vui !

Tin sinh hoạt cộng Đồng

Họp Khoáng Đại Cộng Đồng

Vào trưa ngày 28-11-2021, đại diện một số đoàn thể và đồng hương tại Hoà-Lan đã đến tham dự phiên họp khoáng đại của Cộng Đồng được tổ

đời sống của người Việt tại Hoà-Lan. Họ cũng phỏng vấn 2 vị cựu quân nhân và cảnh sát Việt Nam Cộng Hoà hiện diện trong hội trường. Được biết, ngoài phần phỏng vấn tại hội trường, đài truyền hình NCRV cũng đã phỏng vấn và thu hình một số đồng hương khác cho chương trình phóng sự này.

Buổi họp khoáng đại bắt đầu lúc 14g00 với nghi

Đồng hương chào quốc kỳ Hòa-Việt

Nghi thức khai mạc – phút mặc niệm

Đài truyền hình NCRV phỏng vấn ông chủ tịch cộng đồng

chức tại hội trường 't Veerhuis ở thành phố Nieuwegein. Đặc biệt buổi họp khoáng đại năm nay có sự hiện diện của các phóng viên đài truyền hình NCRV đến thu hình cho chương trình phóng sự “vluchtelingen in de jaren 80” (người tỵ nạn trong thập niên 80), sẽ được trình chiếu vào giữa tháng 1 và tháng 2 năm 2022 trên đài truyền hình Hoà-Lan. Trước khi buổi họp bắt đầu, phóng viên NCRV đã phỏng vấn ông Nguyễn Hữu Phước, chủ tịch Cộng Đồng về lý do rời khỏi Việt Nam của người tỵ nạn cũng như các sinh hoạt và

thức chào quốc kỳ và hát quốc ca Hoà-Lan, Việt Nam. Dưới sự điều khiển chương trình của ông Lưu Phát Tấn và bà Nguyễn Thị Tuyết Lê, mọi người cùng nghiêm trang hướng về quốc kỳ Hoà-Lan và Việt Nam Cộng Hoà, đồng ca và tưởng niệm những chiến sĩ hy sinh vì tổ quốc, những đồng bào bỏ mình trên con đường vượt thoát lao tù cộng sản để tìm Tự Do, những vị phục vụ cho Cộng Đồng đã qua đời kể từ khi Cộng Đồng được thành lập.

Tiếp theo đó, ông Nguyễn Hữu Phước chủ tịch Cộng Đồng đã tường trình về các hoạt động của Cộng Đồng trong thời gian từ khi Tân Ban Chấp Hành Cộng Đồng nhận nhiệm vụ từ tháng 10 năm 2020.

Ông cho biết cảm thấy thật phấn khởi khi có được sự ủng hộ của nhiều đồng hương đối với Tân Ban Chấp Hành trong điều kiện mới nhận bàn giao và tài khoản của Cộng Đồng vừa bị mất cắp trong thời gian Cựu Ban Chấp Hành quản trị. Ông Nguyễn Khai Trí, Thủ Quỹ Cộng Đồng báo cáo tài chánh của Cộng Đồng. Tân ban chấp hành cho biết đã xúc tiến việc đòi ING bank bồi thường số tiền mà kẻ gian đã xâm nhập tài khoản của Cộng Đồng và đánh cắp tiền, nhưng ING Bank chỉ bồi thường số tiền đánh cắp đợt 1 và không chịu bồi thường đợt 2, với lý do là

người quản trị tài chính Cộng Đồng đã chỉ thay đổi password mà không thay đổi username.

Ông Nguyễn Đắc Trung, chủ bút tờ báo Việt Nam Nguyệt San tường trình về các hoạt động của báo chí và website của Cộng Đồng. Tờ báo Việt Nam Nguyệt San của Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà Lan có thể nói là tờ báo lâu đời nhất tại Âu Châu, phát hành kể từ năm

1980, khi Cộng Đồng được thành lập. Hiện nay tờ báo Việt Nam Nguyệt San có sự cộng

tác của nhiều người tại Hoà-Lan và một số cộng tác viên tại nước ngoài. Website của Cộng Đồng www.congdonghoalan.com trở thành nơi lưu trữ và thông tin về các sinh hoạt của Cộng Đồng người Việt tại Hoà-Lan. Những bài phỏng vấn thuyền nhân tỵ nạn cộng sản bằng tiếng Việt và Hoà Lan cũng được đăng trên website này.

Ông Lưu Phát Tấn, phó chủ tịch nội vụ Cộng

Đồng tường trình về các công tác liên quan đến phát triển thanh niên và xã hội. Ông đã

đại diện Cộng Đồng đến sinh hoạt với một số thanh niên tại Nijmegen, tham dự tang lễ của các cựu thành viên Cộng Đồng là các ông Nguyễn Duy Truy, Huỳnh Tích Anh và linh mục Gerard van der Heijdt. Trong tương lai, khi dịch bệnh giảm bớt ông sẽ sinh hoạt cùng ban văn nghệ và thanh niên tại Alkmaar. Bà Nguyễn Thị Tuyết Lê, phó chủ tịch ngoại vụ Cộng Đồng tường trình về công tác liên quan đến việc phối hợp với đảng Việt Tân và Luật Sư Nguyễn Văn Đài đến tiếp

xúc Bộ Ngoại Giao Hoà Lan vào tháng 12 để trình thỉnh nguyện thư và trình bày tình trạng vi phạm nhân quyền tại Việt Nam.

Sau đó, ông chủ tịch Cộng Đồng cũng thông báo về những kế hoạch của Cộng Đồng trong thời gian tới. Việc tổ chức hội thảo vào tháng 12 về nhân quyền phải đình chỉ vì tình trạng dịch bệnh và việc tổ chức tết năm tới không thể thực hiện được do tình trạng dịch bệnh cũng không khả quan hơn. Trong tương lai, khi điều kiện cho phép, một số mạnh thường quân sẵn sàng tổ chức văn nghệ để gây quỹ yểm trợ các sinh hoạt Cộng Đồng.

Sau khi giải lao, mọi người cùng trở lại hội trường để đóng góp ý kiến sinh hoạt cho Cộng Đồng. Một số đồng hương đã đặt vấn đề về trách nhiệm của cựu Ban Thường Vụ đã không quản trị

Bà Nguyễn Thị Tuyết Lê phát biểu

Ông chủ tịch cộng đồng trong phần báo cáo và hoạch định công tác cộng đồng

chặt chẽ tài chính để bị đánh cắp. Ông Nguyễn Quang Kế, cựu chủ tịch Cộng Đồng đã trình bày về những phản ứng của ông liên lạc với ING bank khi quỹ của Cộng Đồng bị mất cắp, tuy nhiên đã không ngăn ngừa được việc mất tiền đợt 2 mặc dầu có thông báo cho ING bank. Một đồng hương đề nghị Cộng Đồng nên có công tác thăm dò thanh niên bằng những enquette để tìm hiểu thêm tâm tư và tình cảm của họ để có thể vận động họ tham gia tích cực các sinh hoạt của Cộng Đồng.

Buổi họp khoáng đại của Cộng Đồng kết thúc vào lúc 17g00 cùng ngày. Thay mặt Ban Chấp Hành Cộng Đồng, ông Nguyễn Hữu Phước cảm ơn tất cả hội đoàn và đồng hương đã không ngại thời tiết xấu và tình hình dịch bệnh đến tham dự buổi họp khoáng đại.

Thế Truyền tường thuật

Tin Hòa Lan

Hugo de Jonge

Hòa Lan Sắp Có Tân Nội Các

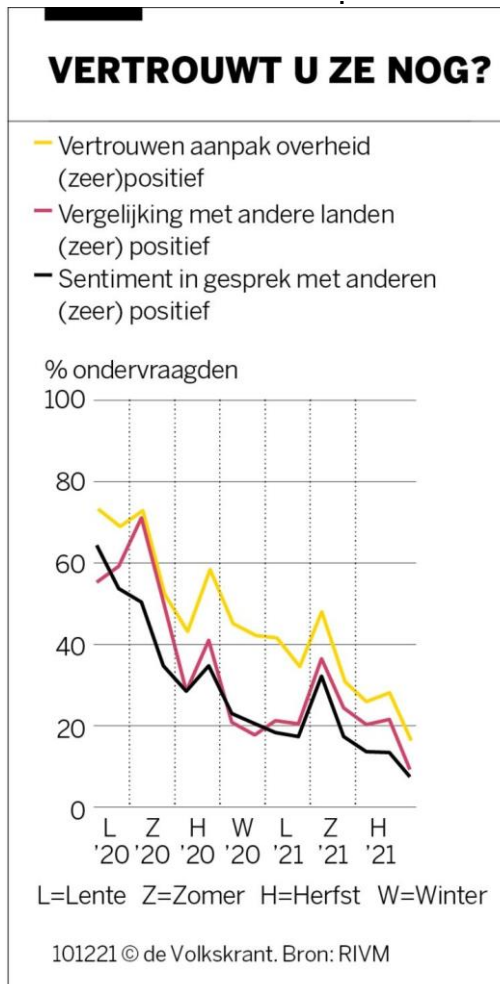
Chín tháng sau cuộc bầu cử Hạ Viện, giới truyền thông Hòa Lan đã có thể loan báo rằng vương quốc này sắp có nội các mới. Nội các đó sẽ được ủng hộ bởi một liên minh thân chính bao gồm bốn đảng VVD, D66, CDA và ChristenUnie. Vị thủ tướng đứng đầu nó sẽ là ông Mark Rutte. Như thế thì nội các sắp được thành lập sẽ là nội các thứ tư do ông Rutte lãnh đạo và sẽ được hậu thuẫn bởi bốn đảng đã hậu thuẫn nội các trước đó cũng do ông ta làm thủ tướng, một chức vụ mà ông đã liên tục nắm giữ từ năm 2010 cho đến nay qua ba nội các khác nhau.

Trong các số báo vừa qua, mục này đã trình bày lý do tại sao việc hình thành tân nội các lại khó khăn và tốn nhiều thời gian như vậy. Vấn đề là sau cuộc bầu cử Hạ Viện vào tháng Ba năm nay, đảng D66, một thành viên trong liên minh thân chính ủng hộ Nội Các Rutte III, đã tuyên bố ý định thiết lập một liên minh thân chính mới không có đảng ChristenUnie, một đảng được xây dựng trên tín điều của đạo Tin Lành. Với sự loại trừ đảng ChristenUnie, D66 muốn cùng với bốn đảng VVD, CDA, PvdA và GroenLinks đi đến một liên minh cấp tiến,

cho phép nó thay đổi pháp luật để nới rộng quyền tự do cá nhân trong một số vấn đề thuộc lãnh vực đạo đức, điều mà nó không thể làm được khi còn đứng chung một liên minh với ChristenUnie, đảng cực lực chống lại dự định của D66. Tuy nhiên, như chúng ta đã biết, ý đồ của D66 lại bị hai đảng VVD và CDA nhất quyết bác bỏ. Hai đảng hữu khuynh nói trên sợ rằng họ sẽ bị các thế lực thiên tả bao vây trong liên minh bao gồm năm đảng do D66 đề ra.

Sự bế tắc nói trên là một trong những lý do quan trọng nhất khiến cho giai đoạn hình thành tân nội các kéo dài cho đến hôm nay. Nếu sự bế tắc này không được giải quyết thì dân Hòa Lan sẽ phải đi bỏ phiếu lần nữa trong một thời gian ngắn để bầu một Hạ Viện mới, một viễn cảnh mà D66 rất e ngại vì nó hầu như chắc chắn sẽ mất rất nhiều phiếu trong cuộc bầu cử đó. Bởi vậy nên D66 đành phải chấp nhận thành lập Nội Các Rutte IV với sự hậu thuẫn của liên minh thân chính đã từng hậu thuẫn Nội Các Rutte III, gồm có bốn đảng VVD, D66, CDA và ChristenUnie như đã nói ở trên.

Giới truyền thông cho biết rằng nội các mới sẽ chi ra rất nhiều tiền để góp phần giải quyết một số vấn đề nghiêm trọng như sự thiếu nhà ở cho người dân và sự biến đổi khí hậu. Cũng theo giới truyền thông, ông Hugo de Jonge, đảng viên CDA và Bộ Trưởng Bộ Y Tế trong Nội Các

Rutte III, sẽ không giữ chức này nữa trong nội các mới, bởi vì trong nội các sắp được thành lập này, Bộ Y Tế sẽ không còn do đảng CDA nắm. Hiện giờ thì vẫn chưa rõ ông De Jonge có trở lại nội các mới trong một chức vụ khác hay không, nhưng các nhà quan sát chính trị cho rằng việc ông ta rời Bộ Y Tế sẽ làm cho vị tân Bộ Trưởng tại Bộ này có thể điều hành công cuộc chống đại dịch Corona từ một xuất phát điểm mới, không cần bận tâm với những sai lầm nghiêm trọng mà ông De Jonge có thể đã vấp phải khi làm việc đó trong thời gian qua.

Theo một cuộc thăm dò dân ý vừa được công bố thì vào cuối tháng Mười Một năm 2021 niềm tin của người dân Hòa Lan đối với đường lối chống Corona của chính phủ đã rơi xuống mức thấp nhất kể từ khi cơn đại dịch bắt đầu. Chỉ có vồn vẹn 16 % trong những người tham gia vào cuộc thăm dò nói trên có một nhận định tích cực về đường lối đó. (“Het vertrouwen van burgers in het coronabeleid is op het laagste punt sinds het begin van de pandemie. Dat blijkt uit onderzoek van de RIVM-gedragsunit en de GGD’s onder 46.441 respondenten in de periode tussen 24 en 28 november. Slechts 16 procent van de respondenten oordeelde positief over het beleid.”)

Trong số những người đánh giá đường lối nói trên một cách tiêu cực thì có gần ba phần tư cho rằng chính phủ Hòa Lan đã không đủ mạnh tay trong việc ban hành các biện pháp hạn chế để

chống dịch. (“Bijna driekwart van de respondenten die zich negatief uitliet over het coronabeleid, vindt dat (veel) te weinig maatregelen worden getroffen om het virus te bestrijden.”)

Có lẽ bây giờ mọi người đều biết những sự kiện nào xảy ra trong giai đoạn từ mùa hè cho đến nay đã đưa đến sự mất tin tưởng nghiêm trọng mà cuộc thăm dò dân ý nói trên cho thấy, nên không cần bàn đến chúng tại đây làm gì. Chỉ cần ghi nhận là các sự việc đó đã xảy ra tại một quốc gia có một trong những bộ máy công quyền trong sạch và hữu hiệu nhất thế giới cùng với một hệ thống y tế tiên tiến ít nước nào bì kịp.

Điều này khiến chúng ta hiếu kỳ về những gì mà nội các mới do Thủ Tướng Mark Rutte cầm đầu sẽ làm để lấy lại niềm tin của người dân Hòa Lan trong tương lai không xa.

12/12/2021

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu)

CHIA HAI MẢNH ĐỜI

thơ Lưu Vong

Hiên mưa hai giọt ngắn dài
Giọt thương giọt nhớ lạc loài mắt ai
Ngày đời thì buổi chia hai
Sớm mai nắng biển chiều phai mưa rùng
Mưa rơi từng giọt rưng rưng
Cay mắt thiếu phụ đợi chồng chinh phu.

Hai màu lá rụng mùa thu
Hai đầu thương nhớ mịt mù biển khơi
ĐÔNG sầu lạnh gió gọi mời
Quê hương mình đó rã rời tìm nhau
Đầu nguồn cuối bãi hờn đau
Mẹ sinh con Việt chia nhau oán thù

Rừng tàn khép kín âm u
Biển khơi dậy sóng mịt mù xót xa
Trời TÂY màu nắng nhạt nhòa
Đêm sâu nỗi nhớ phôi pha chia đời
Còn đây có một chia đôi
Chia hai cách biệt tìm lời trời trăn.

Cạn sầu uống cạn chia ngăn
Tìm nhau bàn cuộc chương dân mai này
Dấu đời có một lòng ngay
Từ trong hẹn gặp mai này có nhau
Điều tàn đổ nát thương đau
Đừng cho con Việt hai đầu chia đôi.

Tin Thế Giới

Nga bác bỏ tin tức ở Mỹ về cuộc tấn công khả dĩ nhắm vào Ukraine

Reuters 05/12/2021

Quân nhân Ukraine tham gia một cuộc tập trận quân sự ở Vùng Zhytomyr, Ukraine, ngày 21 tháng 11, 2021.

Nga bác bỏ các bản tin mới mà truyền thông Mỹ loan tải về một cuộc tấn công khả dĩ của Nga nhắm vào Ukraine, cáo buộc Washington đang tìm cách làm trầm trọng thêm tình hình trong khi đổ lỗi cho Moscow, báo Kommersant dẫn lời bộ ngoại giao Nga nói hôm thứ Bảy.

Báo The Washington Post của Mỹ dẫn lời các quan chức và một tài liệu tình báo ngày thứ Bảy cho biết tình báo Mỹ cho rằng Nga có thể đang hoạch định một cuộc tiến công nhiều mặt trận nhắm vào Ukraine sớm nhất là vào năm sau với sự tham gia của 175.000 binh sĩ.

"Mỹ đang tiến hành một hoạt động đặc biệt để làm trầm trọng thêm tình hình xung quanh Ukraine trong khi dồn đẩy trách nhiệm cho Nga," người phát ngôn Bộ Ngoại giao Maria Zakharova được Kommersant dẫn lời nói.

"Hoạt động này dựa trên các hành động khiêu khích gần biên giới của Nga kèm theo những luận điệu cáo buộc," bà nói.

Mỹ, các đồng minh NATO của Mỹ, và Ukraine đã cáo buộc Moscow tập trung quân gần biên giới Ukraine và Kyiv nói rằng họ lo ngại Nga đang lên kế hoạch tấn công.

Moscow bác bỏ mọi kế hoạch xâm lược Ukraine, cáo buộc Kyiv xây dựng lực lượng của riêng mình để tấn công lãnh thổ do phe ly khai thân Nga nắm giữ.

Nga nói họ có thể di chuyển binh sĩ trên lãnh thổ khi họ thấy phù hợp và rằng việc này không đề ra mối đe dọa cho bên ngoài.

Mỹ ủng hộ quyết định của WTA ngừng giải đấu ở Trung Quốc

Reuters 04/12/2021

Tay vợt Trung Quốc Bành Soái không được nhìn thấy ở nơi công cộng trong gần ba tuần sau khi cô cáo buộc cựu Phó Thủ tướng Trung Quốc Trương Cao Lệ ép buộc cô quan hệ tình dục.

Mỹ nói họ "hoan nghênh" Hiệp hội Quần vợt Nữ (WTA) về quyết định đình chỉ các giải đấu ở Trung Quốc vì cách đối xử với Bành Soái, người từng là tay vợt đánh đôi số một thế giới. Mỹ đang theo dõi tình hình xung quanh cô Bành và chưa nhìn thấy hoặc nghe thấy bất cứ điều

gì xoa dịu những lo ngại về sự an toàn của cô, một phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Mỹ nói ngày thứ Sáu.

Cô Bành không được nhìn thấy ở nơi công cộng trong gần ba tuần sau khi cô đăng một thông điệp lên mạng xã hội vào tháng 11 cáo buộc cựu Phó Thủ tướng Trung Quốc Trương Cao Lệ ép buộc cô quan hệ tình dục. Tung tích của cô trở thành vấn đề được quốc tế quan tâm.

Cả ông Trương, người đã nghỉ hưu vào năm 2018, và chính phủ không bình luận gì về cáo buộc của cô Bành và chủ đề này bị chặn trên mạng internet bị kiểm duyệt gắt gao của Trung Quốc.

Quyết định của WTA, có thể khiến tổ chức quần vợt nữ này mất hàng trăm triệu đôla tiền phát sóng và quảng cáo, đã được những người trong giới hoan nghênh.

Hôm thứ Năm, Bắc Kinh bày tỏ phần nộ về việc tạm dừng các giải đấu WTA ở Trung Quốc, với việc bộ ngoại giao nước này nói rằng Trung Quốc "phản đối chính trị hóa thể thao."

Cô Bành, vận động viên ba lần tham dự Thế vận hội, tái xuất hiện vào giữa tháng 11 tại một bữa ăn tối với bạn bè và một sự kiện quần vợt trẻ em ở Bắc Kinh, theo các bức ảnh và video được truyền thông nhà nước Trung Quốc.

Ủy ban Olympic Quốc tế (IOC) cho biết họ đã tổ chức cuộc gọi video thứ hai với tay vợt 35 tuổi

vào ngày thứ Tư sau một cuộc gọi vào cuối tháng trước.

WHO: Châu Á nên sẵn sàng trước đợt dịch mới vì Omicron

Reuters 04/12/2021

Các nước Châu Á Thái Bình Dương nên tăng cường khả năng y tế và tiêm chủng đầy đủ cho dân chúng để chuẩn bị trước một làn sóng lây nhiễm mới do biến thể Omicron gây ra, các giới chức Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) khuyến cáo hôm 3/12.

Omicron được phát hiện lần đầu tiên tại miền Nam Châu Phi hồi tháng trước và được Tổ chức Y tế Thế giới gọi là biến thể đáng quan ngại. Các nhà khoa học đang thu thập dữ liệu để xem độ lây nhiễm của biến thể này cỡ nào và gây bệnh nặng tới đâu.

Omicron đã có mặt tại ít nhất hai chục nước và trong tuần này đã hiện diện tại Châu Á. Các nước từ Úc, Nhật, Hàn Quốc, Singapore, Malaysia và Ấn Độ đã báo cáo có ca nhiễm Omicron.

Nhiều chính phủ đã siết chặt kiểm soát du hành để cản đà Omicron.

“Kiểm soát biên giới có thể giúp câu giờ nhưng mỗi nước và mỗi cộng đồng phải chuẩn bị sẵn sàng cho các đợt tăng vọt lây nhiễm mới,” giám đốc khu vực của WHO ở Tây Thái Bình

Dương, Takeshi Kasai, cảnh báo.

“Mọi người chớ nên chỉ dựa vào kiểm soát biên giới. Điều tối quan trọng là chuẩn bị trước các biến thể có thể lây nhiễm cao này. Tới nay, các thông tin có được cho thấy chúng ta không phải thay đổi phương án,” ông Kasai nói.

Vẫn theo lời ông, các nước nên vận dụng các bài học rút tĩa từ việc đối phó với biến thể Delta. Giám đốc khu vực của WHO cũng thúc giục các chính phủ chích ngừa đầy đủ cho các nhóm dễ bị tổn thương và thực thi các biện pháp phòng ngừa như mang khẩu trang và các quy định giãn cách xã hội.

Dù đã cấm du khách quốc tế, Úc hôm 3/12 trở thành quốc gia mới nhất báo cáo có ca nhiễm Omicron trong cộng đồng, một ngày sau khi Omicron được phát hiện nội địa tại 5 tiểu bang của Mỹ.

Mỹ, EU lo ngại trước các hành động 'có vấn đề' của Trung Quốc ở vùng biển tranh chấp

RFA 03/12/2021

Ảnh minh họa: Thứ trưởng Ngoại giao Hoa Kỳ Wendy Sherman tại Bộ Ngoại giao ở Washington, DC, Hoa Kỳ trước đây. **REUTERS**

Các nước đồng minh đã bày tỏ “quan ngại mạnh mẽ” về “các hành động đơn phương và có vấn đề” của Trung Quốc tại các vùng biển tranh chấp ở Châu Á

Thái Bình Dương, đồng thời cho biết sẽ làm việc cùng nhau về vấn đề này. Aljazeera loan tin vừa nói hôm 3/12.

Trong một tuyên bố chung sau cuộc họp cấp cao giữa Thứ trưởng Ngoại giao Mỹ - Wendy Sherman và ông Stefano Sannino - Tổng thư ký Cơ quan Đối ngoại EU, hai bên đã cho biết các hành động của Trung Quốc ở Biển Đông, Biển Hoa Đông và eo biển Đài Loan “phá hoại hòa bình và an ninh trong khu vực và có tác động trực tiếp đến an ninh và thịnh vượng của cả Hoa Kỳ và EU”.

Trung Quốc tuyên bố chủ quyền gần như toàn bộ Biển Đông bất chấp phán quyết hồi năm 2016 của tòa án quốc tế bác bỏ yêu sách của họ. Nước này đã và đang phát triển các đảo nhân tạo và tiền đồn quân sự trong vùng biển được hỗ trợ bởi lực lượng Cảnh sát biển và lực lượng dân quân hàng hải của họ.

Hành động này đã dẫn đến các cuộc đối đầu với các nước khác có tuyên bố chủ quyền ở biển Đông, gần đây nhất là trong vùng đặc quyền kinh tế của Philippines tại Bãi Cỏ Mây.

Việt Nam, Malaysia và Brunei cũng tuyên bố chủ quyền với một số khu vực ở biển Đông. Các tàu của Hoa Kỳ cũng đã và đang thực hiện các cuộc tuần tra mang tên “tự do hàng hải” trong khu vực, vốn là một trong những tuyến đường thương mại quan trọng nhất của thế giới.

Trung Quốc lên án các cuộc tuần tra này của Mỹ và gọi đây là hành động gây mất ổn định trong khu vực.

Tin Việt Nam

Nhà hoạt động Huỳnh Thục Vy bị công an bắt sau thông báo hủy quyết định hoãn chấp hành án

RFA 01-12-2021

Hình minh họa: Nhà hoạt động Huỳnh Thục Vy (phải) và lá cờ bị xit sơn

Facebook Huỳnh Thục Vy

Nhà hoạt động Huỳnh Thục Vy vừa bị công an bắt giữ vào khoảng bốn giờ chiều ngày 1/12/2021 tại Đắc Lắc mà không rõ lý do. Ông Huỳnh Trọng Hiếu, em trai nhà hoạt động này cho Đài Á Châu Tự Do biết thông tin vào tối cùng ngày.

Nói với phóng viên Đài Á Châu Tự Do qua điện thoại viễn liên, ông Hiếu cho biết:

“Vào lúc khoảng 3:30 đến 4 giờ chiều chị Vy đang trên đường đi xe xuống Sài Gòn, ngay tại Quốc lộ 14 ở địa phận Đắc Lắc thì chị Vy bị công an chặn lại và đưa về nhà cậu mình gần đó. Sau đó công an đã áp giải chị về đồn công an nhưng giờ mình

không biết chị Vy ở đồn công an nào. Mình vẫn đang xác minh chị Vy bắt vì lý do gì và ở đâu.”

Vụ bắt giữ xảy ra chỉ vài chưa đầy một ngày sau khi bà Huỳnh Thục Vy đăng tải trên Facebook cá nhân quyết định đề ngày 30/11/2021 của Tòa án Nhân dân thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắc Lắc, nơi gia đình bà Vy cư trú, cho biết hủy quyết định hoãn chấp hành án phạt tù đối với bà. Quyết định có hiệu lực từ ngày ký.

Nhà hoạt động Huỳnh Thục Vy đã bị tòa án tại Buôn Hồ vào ngày 30/11/2018 tuyên án hai năm chín tháng tù giam với cáo buộc “Xúc phạm Quốc kỳ” theo Điều 276 Bộ Luật Hình sự.

Bản án được đưa ra khi bà Vy đang có con nhỏ dưới 36 tháng tuổi nên theo quy định của pháp luật Việt Nam, bà Vy không phải thực hiện án tù cho đến khi con tròn ba tuổi. Lúc bị kết án, bà Vy có một con gái nhỏ dưới ba tuổi và đang mang thai đứa con thứ hai.

Bà Vy đã thừa nhận hành vi xit sơn lên lá cờ đỏ sao vàng của Việt Nam và nói rằng hành động này của bà là “để biểu đạt quan điểm của bản thân chống lại lá cờ của nhà nước cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, chống lại mọi biểu tượng, mọi ý nghĩa của biểu tượng đó, và chống lại việc những người cộng sản đã cai trị người dân một cách độc đoán.”

Trên Facebook cá nhân hôm 30/11/2021, Huỳnh Thục Vy viết dòng trạng thái cùng với ảnh chụp quyết định của tòa rằng: “Con mình chưa đủ 3 tuổi mà họ bắt mình sớm đây. Lúc tối họ đã canh gác mình cả đêm. Giờ họ sẽ cho lực lượng xuống nhà bắt mình thi hành án sớm đây. Bà con lên tiếng ủng hộ mình nha. Mình đi đây, tạm biệt bà con.”

Ông Huỳnh Trọng Hiếu cho biết, ngoài quyết định của tòa, gia đình không nhận thêm được bất cứ giấy tờ thông báo nào khác nên việc bắt giữ bà Vy là hoàn toàn bất ngờ.

“Gia đình không nhận được thông báo từ cơ quan chức năng. Nếu họ bắt thì đáng lẽ ra họ phải thông báo, họ phải thông báo bắt vì lý do gì và phải có trát của tòa. Hiện đã có trát của tòa nói là chị Vy phải thi hành án nhưng gia đình không nhận được giấy tờ gì khác về việc bắt, ký bàn giao người. Việc làm này là rất trái với luật pháp của cơ quan công an Việt Nam.”

Bà Huỳnh Thục Vy, 36 tuổi, là một blogger nổi tiếng và là một trong những thành viên sáng lập của Hội Phụ nữ Nhân quyền.

Năm 2012, bà Vy cùng cha mình là cựu tù nhân lương tâm - nhà văn Huỳnh Ngọc Tuấn được tổ chức Theo dõi Nhân quyền Quốc tế (Human Rights Watch) trao giải Hellman/Hammett để “ghi nhận lòng dũng cảm và kiên định trước sức ép đàn áp chính trị”.

Human Rights Watch hôm 1/12/2021 đã ra thông cáo báo chí lên án vụ bắt giữ bà Huỳnh Thục Vy. Thông cáo trích lời ông Phil Robertson, Phó giám đốc phân ban Châu Á của tổ chức này nói rằng:

“Một bà mẹ với con trai hai tuổi và con gái năm tuổi xứng đáng được ở với các con của mình, không phải ở trong tù, vì vậy hành động (bắt giữ) của giới chức tỉnh Đắc Lắc là đáng phẫn nộ và không thể chấp nhận được. Trên thực tế, việc xit sơn trắng lên cờ không nên coi là một tội, vì vậy Huỳnh Thục Vy không nên bị bỏ tù. Bản án tù của bà Vy đơn giản chỉ là sự trả thù của chính quyền đối với một người dân thực hiện các quyền

của mình. Việt Nam nên ngay lập tức bỏ kết án đối với bà Huỳnh Thục Vy và chấm dứt việc đàn áp nhà hoạt động nhân quyền này".

Thanh Hóa: 86 học sinh vào viện sau khi tiêm vaccine Pfizer

BBC 1/12/2021

Chụp lại hình ảnh, Việt Nam đang khẩn trương tiêm mũi hai cho các địa phương.

Huyện Hoằng Hóa, Thanh Hóa chúng kiến 86 học sinh vào viện sau khi tiêm vaccine Pfizer.

Tối 1/12, chính quyền huyện thông báo với truyền thông rằng huyện này đã tổ chức tiêm mũi 1 vaccine Pfizer ngừa COVID-19 cho 6.690 học sinh ở độ tuổi từ 15 đến dưới 18 tuổi tại 37 xã, thị trấn.

Tuy nhiên, sau khi tiêm, đã có 86 học sinh phản ứng phải nhập viện để theo dõi.

Trong đó có 38 học sinh được theo dõi sức khỏe tại Bệnh viện Đa khoa huyện Hoằng Hóa và 44 học sinh theo dõi tại Bệnh viện Đa khoa Hải Tiến.

Ban chỉ đạo phòng chống dịch COVID-19 huyện Hoằng Hóa thông tin thêm, hiện không có trường hợp phản ứng nặng gây nguy hiểm.

Theo họ, chủ yếu học sinh có biểu hiện buồn nôn, đau đầu, chóng mặt.

Sự việc diễn ra trong bối cảnh ngày 1/12, toàn tỉnh Thanh Hóa triển khai tiêm vaccine Covid-19 cho trẻ từ 15 tới 17 tuổi. Theo thông báo, đợt này, Thanh Hóa

có 117.000 liều Pfizer tiêm cho trẻ em.

Ca tử vong trước đó

Sáng 26/11, lãnh đạo Sở Y tế tỉnh Thanh Hóa xác nhận ca tử vong thứ 4 liên quan đến sự cố tiêm vaccine Covid-19 Vero Cell của Trung Quốc ở huyện Nông Cống, Thanh Hóa.

Ca thứ 4 là một phụ nữ 36 tuổi, nằm trong số 9 công nhân đang điều trị tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Thanh Hóa, tử vong sau hơn 2 ngày can thiệp ECMO.

8 người còn lại, trước đó được tiên lượng nguy kịch, hiện sức khỏe đã ổn định.

Gần 60 người khác có biểu hiện phản ứng nhẹ, đang được theo dõi tại Bệnh viện Đa khoa huyện Nông Cống, cũng đang tiến triển tốt, tâm lý ổn định, chờ xuất viện.

Tất cả bệnh nhân đều là nữ, 25-30 tuổi, công nhân Công ty Giày Kim Việt. Họ cùng với khoảng 400 công nhân của công ty được tiêm vaccine Vero Cell hôm 23/11.

Hôm 18/11, huyện Nông Cống được cấp 53.000 liều vaccine Vero Cell theo kế hoạch tiêm phòng Covid-19. Ngày 23/11, huyện bắt đầu tiêm vaccine Vero Cell trước cho 13.400 người đã tiêm mũi một (theo kế hoạch sẽ được tiêm tiếp mũi hai) và 16.500 người độ tuổi 18-49 tiêm mũi một.

Tuy nhiên, khi tiêm được khoảng 10.000 liều thì hàng chục nữ công nhân Công ty Giày Kim Việt xuất hiện triệu chứng bất thường, trong đó có 5 người phản ứng phản vệ.

Đến sáng 24/11, hai người tử vong, người thứ ba mất vào chiều cùng ngày. Chiều 25/11, thêm một người qua đời.

Tối 25/11, ông Trịnh Hữu Hùng (Giám đốc Sở Y tế tỉnh Thanh Hóa) cho báo chí biết Hội đồng tư vấn chuyên môn nhận định, ba nữ công nhân tử vong sau

tiêm vaccine Covid-19 ở huyện Nông Cống là do sốc phản vệ, chưa phát hiện sai sót chuyên môn trong tổ chức tiêm chủng.

Lãnh đạo ngành Y tế Thanh Hoá đã đề nghị tạm dừng tiêm vaccine Verocell trên phạm vi toàn tỉnh Thanh Hoá trong khi chờ Bộ Y tế có quyết định xử lý. Được biết Sở Y tế tỉnh Thanh Hóa đã "báo cáo Bộ Y tế xin ý kiến chỉ đạo".

Trưởng Văn phòng Tiêm chủng mở rộng quốc gia, phó viện trưởng Viện Vệ sinh dịch tễ trung ương xác nhận tin này với báo Tuổi Trẻ.

"Sở Y tế Thanh Hóa đang tiến hành điều tra vụ việc, tối nay đoàn điều tra xong và Sở Y tế Thanh Hóa quyết định thời gian họp hội đồng chuyên môn xem xét nguyên nhân," bà Dương Thị Hồng nói.

Vào tháng 9 năm nay, Chính phủ Việt Nam ban hành Nghị quyết số 110/NQ-CP về mua 20 triệu liều vaccine phòng COVID-19 Vero Cell của Tập đoàn Sinopharm, Trung Quốc.

Nghị quyết nêu rõ, Bộ Y tế chịu trách nhiệm về tờ trình và khẩn trương tổ chức thực hiện việc mua vaccine này đảm bảo chất lượng vaccine, hiệu quả, tiến độ trong phòng, chống dịch COVID-19.

Trước đó, hôm 28/9 xảy ra một ca tử vong ở TPHCM sau khi tiêm vaccine Pfizer.

Khi đó Sở Y tế TP.HCM nói kết luận ban đầu của các chuyên gia không ghi nhận bằng chứng tử vong liên quan đến chất lượng vaccine.

Hôm 5/11, tỉnh Gia Lai cho biết đang điều tra để xác định nguyên nhân một người phụ nữ trẻ tử vong sau khi tiêm vaccine AstraZeneca.

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Trong số này VNNS xin hân hạnh giới thiệu đến quý độc giả bài viết đang được lan truyền rộng rãi trên các diễn đàn xã hội dân sự của facebooker Lê Thị Kiều Oanh từ Sài Gòn. Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

Biến thể Sars-cov-2 mới B.1.1.529 (Omicron) là gì?

Biến thể có nhiều đột biến trên protein cầu gai hơn biến thể Delta và Alpha

- **Cách đây vài giờ**, cái tên Omicron trở nên nổi tiếng khi tổ chức y tế thế giới đặt tên cho biến thể B1.1.529 virus Sars-cov-2 mới vì có những lo lắng biến thể này có thể dễ lây hơn, nguy hiểm hơn, và khả năng tái nhiễm cao. Omicron là chữ cái số 15 trong hệ ký tự Hy Lạp, gồm 2 chữ Oo
- **Biến thể Omicron đầu tiên được ghi nhận ở Nam Phi** (nơi có khoảng 36% dân số chích vaccine), sau đó phát hiện tại Botswana, Bỉ, Hong Kong, và Israel. Số ca nhiễm biến thể này hiện nay khá ít, gần 100 ca được xác định, và khoảng 1000 ca nghi ngờ tại 5 nước. Lưu ý là biến thể này xảy ra nhiều hơn ở người trẻ khỏe mạnh.
- **Phân tích từ CDC châu Âu (1) cho thấy biến thể này có nhiều đột biến nhất trong các loại biến thể của virus Sars-cov-2**, khoảng 30-32 đột biến ở protein cầu gai. Vì đột biến nhiều nên khả năng biến thể này dễ thoát khỏi sự nhận biết và tấn công của các kháng thể đặc hiệu (do vaccine hay phục hồi từ bệnh Covid-19).
- **Các nghiên cứu về biến thể này rất ít nên phần lớn các phân tích về biến thể này là dự đoán.**

Biến thể Omicron có ở Mỹ hay Việt Nam chưa?

- Hiện nay biến thể này chưa thấy có mặt tại Mỹ hay Việt Nam. Mỹ lập tức hạn chế cho du khách đến từ châu Phi và các nước khác có biến thể này, bắt đầu từ thứ Hai tuần này. Với tốc độ lây lan mạnh và giao thông vừa bắt đầu phục hồi, Việt Nam có thể có biến thể này nếu như không cẩn thận với các du khách đến từ Hong Kong.

Chúng ta có thể làm vaccine mới, trong 3-4 tháng nữa, nếu biến thể Omicron lây lan trong cộng đồng

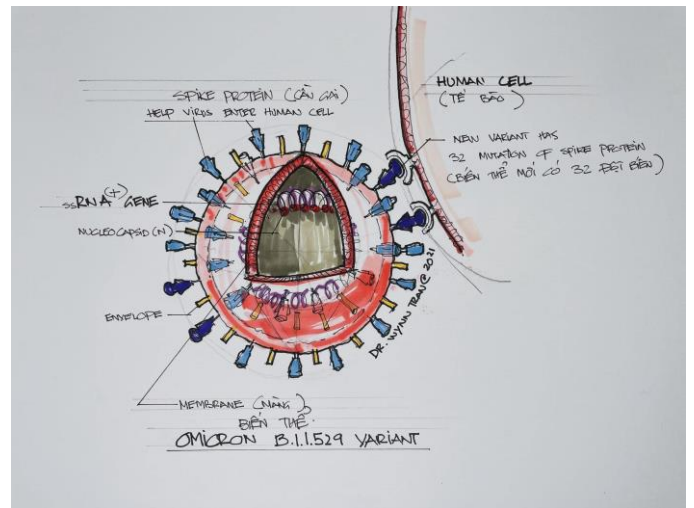
- **Pfizer** vừa ra thông báo có thể làm ngay vaccine để chống với biến thể này nếu phát hiện có sự lây lan trong cộng đồng. Cho đến nay, Vaccin Pfizer vẫn còn hiệu quả với tất cả các biến thể (kể cả Delta)
- **Moderna** thì đang thử nghiệm liều Booster có các biến thể mới (kể cả biến thể Omicron) trong khi AstraZeneca đang phân tích gen biến thể này để xem xét cho ra vaccine mới. Nhìn chung, các hãng vaccine đã chuẩn bị cho cuộc đua mới này.

Nên làm gì trong lúc này?

- Bình tĩnh và cập nhật thông tin chính xác từ các cơ quan y tế, tôi sẽ tiếp tục cập nhật về biến thể này trong thời gian tới. Trong các livestream và Covid-19 video, tôi đã nói virus Sars-cov-2 sẽ tiếp tục biến đổi và chúng ta sẽ có nhiều biến thể sau này. Trước mắt, quý vị nên làm những việc sau:
- Chích vaccine đầy đủ (mũi thứ 3 hay Booster)
- Chữa các bệnh nền
- Tăng cường hệ miễn dịch bằng cách tập thể dục, ăn ngủ đầy đủ và điều độ
- Hạn chế đi đến các nước có biến thể này như châu Phi, Hong Kong, Israel
- Rửa tay, giữ khoảng cách, đeo khẩu trang

So với biến thể Delta, biến thể Omicron nhận được sự quan tâm từ giới khoa học và các nước bắt đầu chuẩn bị cho khả năng xấu xảy ra nếu biến thể này thật sự lây lan mạnh trong cộng đồng.

Bs Wynn Tran, Los Angeles. Hoa Kỳ

Nô lệ thời nay: Phụ nữ Việt Nam lao động giúp việc nhà ở Ả-rập Xê-út

Hà Bạch Trúc dịch

Nguyên bản: Angie Ngọc Trần Modern-day slavery: Vietnamese women domestic workers in Saudi Arabia, đăng ngày 29-11-2021 trên diễn đàn New Mandala của Australian National University. www.newmandala.org/modern-day-slavery-vietnamese-women-domestic-workers-in-saudi-arabia/

Angie Ngọc Trần là giáo sư chính trị kinh tế tại đại học California State University Monterey Bay, chuyên nghiên cứu về các phong trào lao động và phản kháng tại Việt Nam và các hình thức khách lao động di cư xuyên quốc gia.

Cái chết mới đây của một cô gái vị thành niên tên H Xuân Siu, người dân tộc Jarai ở tỉnh Dak Lak, Việt Nam, được tuyển dụng làm người giúp việc nhà tại Ả-rập Xê-út đã khiến cả thế giới bàng hoàng. Thêm nhiều chi tiết do chị dâu của em và do các nguồn tin khác¹ tiết lộ trên Facebook đã phơi bày một hệ thống xuất khẩu lao động bóc lột, đưa phụ nữ trẻ và già từ các vùng nghèo ở Việt Nam sang các nước vùng Vịnh để lao động giúp việc nhà trong tư gia của chủ bảo trợ. Tính đến năm 2020 đã có gần 7.000 nữ lao động² giúp việc nhà cho các gia đình Ả-rập Xê-út. Trong khi nạn dịch COVID-19 làm trầm trọng thêm tình cảnh dễ bị hại của tất cả những người xuất khẩu lao động, những chị em lao động giúp việc nhà còn bị nguy hại

Một cô con gái còn trẻ thương tiếc cái chết của mẹ cô, một người giúp việc nhà Việt Nam đã chết ở Ả-rập Xê-út vào tháng 11 năm 2020

hơn vì họ là những kẻ vô hình sống cô lập trong nhà của ông chủ bảo trợ và hoàn toàn nằm dưới quyền sinh sát của những người này. Hệ thống Kafala (người bảo trợ xin chiếu khán nhập cảnh cho người lao động) quy định mọi điều kiện làm việc cho người nước ngoài đến các quốc gia vùng Vịnh để làm việc. Trong hệ thống Kafala này, đối với những người lao động giúp việc nhà, người bảo trợ chính là ông chủ hộ đồng thời cũng là người chủ có toàn quyền đối với các chị em và họ không bị ai giám sát. Những người lao động giúp việc nhà này bị ràng buộc với chủ bảo trợ đầu tiên³, chủ có thể trục xuất người giúp việc nếu chủ không hài lòng với việc làm của các chị em này, hoặc chủ có thể chuyển các chị em từ hộ này sang hộ khác mà không cần sự đồng ý của người giúp việc (một thực tế tràn lan trong thời COVID-19). Người giúp việc không thể bước ra khỏi nhà vì hộ chiếu của họ đã bị gia chủ tịch thu ngay khi họ đặt chân đến nước này. Kể từ đó, nhiều người bị đối xử như nô lệ, họ không biết liệu họ có được trả lương hay không, họ bị bỏ đói và phải chịu đựng những hành vi bạo hành thể xác và tình dục cho đến khi họ tìm được cách trở về Việt Nam.

H Xuân Siu chỉ mới 16 tuổi khi em được VINACO tuyển dụng. VINACO là một công ty tuyển dụng lao động tại Việt Nam, thành viên của VAMAS (Vietnamese Association of Manpower Supply), Hiệp hội Xuất Khẩu Lao Động Việt Nam được Bộ Nội Vụ cho phép hoạt động từ năm 2003. Công ty VINACO bị cáo buộc đã tăng tuổi của em H Xuân để đưa em đi Ả-Rập Xê-Út làm việc. Sau hai năm làm việc ở đó, em cầu xin được trở về quê hương nhưng đã qua đời vì suy tim ở tuổi 18. Em chết sau khi đưa ra lời cáo buộc đã bị chủ bạo hành thể xác, được ghi âm lại trong các cuộc nói chuyện điện thoại của em với bạn bè. Gia đình em đã van xin đưa thi thể em về quê hương nhưng công ty VINACO đã từ chối, trừ khi gia đình em đồng ý chấp nhận số tuổi không đúng mà họ đã ghi trên hộ chiếu của em (trong hộ chiếu ghi năm sinh của em là 1996 thay vì năm 2003). Sự chậm trễ này khiến lễ chôn cất em đã phải diễn ra tại Ả-rập Xê-út⁴ vào ngày 4 tháng 11 năm 2021, khiến gia đình em ở Việt Nam vô cùng buồn khổ.

động giúp việc nhà vẫn không được hưởng bất kỳ một sự bảo vệ nào, kể cả quyền tham gia công đoàn hoặc đình công.

Đọc các trao đổi trên trang Facebook chung về Ả-rập Xê-út cho thấy vô số các vi phạm hợp đồng mà những người lao động giúp việc nhà phải gánh chịu: không được nuôi ăn đầy đủ, không được nghỉ giải lao suốt một ngày làm việc hơn 12 tiếng, không nhận được vật dụng vệ sinh cá nhân và y tế như đã thỏa thuận trong hợp đồng, và không nhận được đầy đủ tiền lương. Hộ chiếu của họ bị tịch thu, vì vậy thậm chí họ không thể ra khỏi nhà hoặc dùng hộ chiếu để mua vé máy bay thương mại trở về quê hương bằng chính tiền tiết kiệm của họ. Nhiều người đã hết hợp đồng 2 năm nhưng bị mắc kẹt tại Ả-rập Xê-út vì dịch COVID-19 và họ muốn về nhà đoàn tụ với gia đình. Hầu hết không thể mua vé máy bay thuê với giá cắt cổ (trên 3000 Mỹ kim) để về Việt Nam. Hầu hết đều hoàn toàn lệ thuộc vào lòng nhân từ của chủ bảo trợ, đa số hứa cuội sẽ mua vé máy bay cho họ. Công ty VINACO có đại diện ở

Riyadh nhưng họ đã làm ngơ trước lời van xin của những chị em giúp việc gia đình, như câu nói thông thường của người Việt Nam: “Đem con bỏ chợ”.

Các tổ chức lao động và di cư quốc tế, bao gồm Tổ chức Lao động Quốc tế (International Labour Organization, ILO), Tổ chức Di cư Quốc tế (International Organisation for Migration, IOM) và Diễn đàn Toàn cầu về Di cư và Phát triển (Global Forum on Migration and Development, GFMD) cần chú ý đến tình trạng lạm dụng và bạo hành những người lao động giúp việc nhà vẫn còn đang mắc kẹt tại Ả-rập Xê-út. Các tổ chức này cần xem xét kỹ lưỡng việc thực hiện đúng đắn bộ quy tắc ứng xử của VAMAS và buộc các công ty tuyển dụng lao động thành viên của họ, bao gồm VINACO, phải chịu trách nhiệm và tuân thủ bộ quy tắc ứng xử của họ. Bằng chứng cho thấy công ty VINACO đã và đang làm hoàn toàn trái ngược quy tắc ứng xử mà họ đã ký kết thi hành, và họ tiếp tục lãnh đạo Ban Thị trường Ả-rập Xê-út cho lợi ích của họ. Hơn nữa, lời hứa của Thứ trưởng Bộ Lao động Quốc tế xứ Ả-rập Xê-út khi ký kết thỏa ước lao động

năm 2014 về đối xử công bằng và nhân đạo với người lao động giúp việc nhà cần được Bộ Lao động Ả-rập Xê-út thực hiện, đặc biệt khi thỏa ước này dường như đã được gia hạn thêm 5 năm.

Tệ hơn nữa, hệ thống này không có sự giám sát việc thực hiện đúng đắn các điều khoản của các hợp đồng lao động. Trong khi Luật Việt Nam 72 (2006) được sửa đổi, tức Luật 69/2020/QH14 (hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2022), quy định cấm phí môi giới, thì quy định này không giúp ích được gì cho người lao động giúp việc nhà đến từ Việt Nam khi hệ thống Kafala vẫn còn tồn tại: “Người lao động di cư có thể chấm dứt hợp đồng với công ty tuyển dụng nếu thực hiện không đúng quy định.” Trên thực tế, hợp đồng được ký giữa chủ bảo trợ và người lao động giúp việc nhà Việt Nam (nhiều người không có bằng Trung học, chỉ nói được tiếng Việt và thậm chí không được giữ hộ chiếu của mình) dưới sự chứng kiến của một công ty tuyển dụng Ả-rập Xê-út được chính phủ Ả-rập Xê-út cho phép. Theo hợp đồng chung này, công ty tuyển dụng Việt Nam và Đại sứ quán Việt Nam không có vai trò gì ở Ả-rập Xê-út để bảo vệ công dân Việt Nam khi quyền lợi của họ bị xâm phạm và khi họ muốn chấm dứt hợp đồng. Đại sứ quán chỉ thông báo¹⁰ khi có một sự kiện bi thảm xảy ra hoặc khi tuyên bố rằng họ “không bỏ rơi một ai”¹¹. Trong khi đó, một số tờ báo của Việt Nam¹² kêu gọi bảo vệ quyền lợi pháp lý của công dân Việt Nam xuất khẩu lao động, và đưa tin về các trường hợp công ty tuyển dụng bỏ rơi người lao động Việt Nam ở Ả-rập Xê-út.

Vào thời điểm viết bài, không chắc các chủ bảo trợ Ả-rập Xê-út có sẽ thi hành trách nhiệm trong hợp đồng của họ hay không: mua vé máy bay về Việt Nam cho những người lao động giúp việc nhà đã phục vụ cho họ cả sau khi hết hợp đồng 2 năm. Điều rõ ràng là hàng trăm, nếu không nói là hàng ngàn người lao động Việt Nam đang khao khát được trở về với gia đình, nhưng các chủ bảo trợ đã chần chừ không mua vé máy bay cho họ. COVID-19 đã cho các chủ bảo trợ một cái cớ để tiếp tục bóc lột những người lao động Việt Nam đã làm việc cật lực để chăm sóc gia đình và con cái của họ, trong khi đó gia đình của chính họ đang mong chờ họ trở về và trong khi hầu hết họ không đủ khả năng mua vé máy bay thuê bao.

Nếu đây không phải là lao động cưỡng bức và nô lệ thời nay thì là gì? Nếu không ra tay can thiệp giải cứu những người lao động giúp việc nhà đang mắc kẹt tại Ả-rập Xê-út thì khác nào nhạo báng quan điểm của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO), Tổ chức Di dân Quốc tế (IOM) và các tổ chức khác của Liên Hiệp Quốc về các tiêu chuẩn lao động quốc tế, về việc tôn trọng con người và lòng nhân ái được quảng bá sâu rộng. Cả hai chính phủ Việt Nam và Ả-rập Xê-út nên đòi hỏi các chuyến bay nhân đạo để đưa những người lao động giúp việc nhà muốn hồi hương trở về Việt Nam đoàn tụ với gia đình. Cộng đồng thế giới đã quá chậm tay trong việc gây áp lực đối với hệ thống môi giới lao động xuyên quốc gia hầu ngăn chặn những cảnh nô lệ thời nay này.

Tài liệu tham khảo:

1 Hoàng Long, “Thiếu nữ người Việt 17 tuổi chết sau hai năm lao động ở Ả-rập Xê-út”, 3-10-2021, VOA, www.voatiengviet.com/a/thieu-nu-nguoi-viet-17-tuoi-chet-sau-hai-nam-lao-dong-o-a-rap-xe-ut/6254569.html

2 Yen Duong, “Overworked, abused, hungry: Vietnamese domestic workers in Saudi”, Sep 19, 2018, Aljazeera, www.aljazeera.com/features/2018/9/19/overworked-abused-hungry-vietnamese-domestic-workers-in-saudi

3 Mahdavi, Pardis. “Gender, Labour and the Law: The Nexus of Domestic Work, Human Trafficking and the Informal Economy in the United Arab Emirates.” *Global Networks* 13, no. 4 (2013).

4 Thanh Trúc, “Lao động trẻ chết bị chôn tại Ả-rập Xê-út gây phẫn uất cho gia đình”, 12-11-2021, RFA www.bacaytruc.com/index.php/11419-lao-d-ng-tr-ch-t-b-chon-t-i-r-p-xe-ut-gay-ph-n-u-t-cho-gia-dinh-tac-gi-thanh-truc-rfa

5 Duy Nhân, “Xót xa gia cảnh nữ lao động tử vong nơi xứ người vì Covid-19,” 27-12-2020, Người Lao Động, <https://nld.com.vn/ban-doc/xot-xa-gia-can-h-nu-lao-dong-tu-vong-noi-xu-nguoi-vi-covid-19-20201227111344391.htm>

6 Hoàng Long, “Em đau lắm: Nữ lao động Việt Nam bị bạo hành tàn tệ, tuyệt vọng chờ về nước”, 16-6-2021, VOA, www.voatiengviet.com/a/em-dau-lam-nu-lao-dong-viet-nam-bi-bao-hanh-tan-te-tuyet-vong-cho-ve-nuoc/5930676.html

7 GLO-TECH, “Vietnam and Saudi Arabia signed Agreement of Manpower Cooperation”, Sep 24, 2014, glotech.vn/vietnam-and-saudi-arabia-signed-agreement-of-manpower-cooperation/

8 Hiệp Hội Xuất Khẩu Lao Động Việt Nam (VAMAS), “Quyết định bổ nhiệm Lãnh đạo Ban”, 7-12-2021, www.vamas.com.vn/quyet-dinh-bo-nhiem-lanh-dao-ban_t221c695n44537

9 Human Rights Watch, “Saudi Arabia: Labor Reforms Insufficient”, March 25, 2021, www.hrw.org/news/2021/03/25/saudi-arabia-labor-reforms-insufficient

10 Hương Ly, “ĐSQ Việt Nam thông tin về lao động Việt tử vong ở Saudi Arabia”, 7-10-2021, Báo Mới, baomoi.com/dsq-viet-nam-thong-tin-ve-lao-dong-viet-tu-vong-o-saudi-arabia/c/40475362.epi

11 Thế Việt, “Đại sứ quán Việt Nam tại Saudi Arabia với nỗ lực ‘không bỏ ai ở lại phía sau’”, 2-9-2021, Báo Quốc Tế VN, <https://baoquocte.vn/dai-su-quan-viet-nam-tai-saudi-arabia-voi-no-luc-khong-bo-ai-o-lai-phia-sau-157126.html>

12 Phú Đỗ, “Vụ nữ giúp việc Việt Nam tử vong ở Ả-rập Xê-út: Cần đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của công dân Việt Nam”, 11-10-2021, Phụ Nữ Thủ Đức, <https://baophunuthudo.vn/article/99224/177/vu-nu-giup-viec-viet-nam-tu-vong-o-a-rap-xe-ut-can-dam-bao-quyen-loi-ich-hop-phap-cua-cong-dan-viet-nam/#btt>

Phỏng vấn linh mục Tạ Kim Thanh Bình

Pastoor Tạ Kim Thanh Bình werd geïnterviewd door de heer Trần Đức Thành

Inleiding: *Cha Phaolô Tạ Kim Thanh Bình (kort: Cha Bình) ontvluchtte in september 1980 op 10 jarige leeftijd met zijn ouders en andere familieleden Vietnam. Dit jaar is het 41 jaar geleden. In September 2020 zou er een grote reünie gehouden worden voor het feit dat zij 40 jaar geleden werden gered. Toenmalige bemanningsleden waren al uitgenodigd. De corona-pandemie gooide echter roet in het eten. De reünie werd afgelast.*

Cha Bình (1971) werd in 2000 tot priester gewijd en werkt als pastoor in een Nederlandse parochie te Zevenaar en omgeving. Cha Bình (CB) bezoekt graag zijn geboorteland om liefdadigheidswerk te verrichten vanuit zijn stichting.

De heer Đức Thành Trần (ĐTT) legt de interviewvragen voor.

ĐTT: Goedendag, Cha Bình. Fijn dat u uw medewerking verleent aan dit interview voor de blog 'Onvertelde Verhalen. Van Vietnam naar Nederland'. Hoe gaat het met u en uw werk in de parochie, in het bijzonder nu in deze corona-tijd?

CB: Bedankt voor de uitnodiging. Ik heb op genoemde blog enkele verhalen gelezen. Ik vind ze indrukwekkend. Ik draag graag mijn steentje bij aan dit project. Met mij gaat het goed. Dat geldt ook voor mijn werk in de parochie. De corona-pandemie heeft een ontwrichtende werking op ons sociaal leven, ook op het kerkelijk leven. Maar elders in de wereld, zoals in Vietnam, zijn de gevolgen vele malen groter. Ik hoorde een Vietnamese bisschop zeggen: 'Ieder uur overlijdt in Vietnam één patiënt aan het coronavirus. In het zelfde uur sterven er zeven mensen door hongersnood, mede ten gevolge van de corona-pandemie'. De armoedeproblematiek in de wereld, in het bijzonder Vietnam, gaat me aan het hart. Maar ik maak me ook zorgen over sociaal maatschappelijke en politieke onrust, dichtbij en ver weg, die zo nu en dan de kop opsteekt. Mensen staan recht tegenover elkaar in plaats van naast elkaar.

ĐTT: U kijkt verder dan uw parochie waar u als pastoor werkt....Hoe lang werkt u al in Zevenaar? En weten uw parochianen dat u een voormalige Vietnamese bootvluchteling bent die over allerlei kwesties in de wereld nadenkt?

CB: Mijn vluchtverhaal heb ik bij de kennismaking gedeeld en verteld. Ik werk als pastoor in deze omgeving nu bijna elf jaar. Veel kerk-betrokken parochianen zijn er van op de hoogte. Zo nu en dan vragen mensen er naar vanuit oprechte belangstelling. Ik vertel hen dan eerlijk wat ik als kind heb meegemaakt als bootvluchteling; in ieder geval wat ik me ervan kan herinneren. Mijn vluchtverhaal maakt deel uit van mijn levensgeschiedenis.

ĐTT: En wat herinnert u zich van die vlucht? Hoe oud was u toen u uit Vietnam vluchtte? Waarom vluchtte u?

CB: Ik was bijna 10. Ik kom uit een gezin van zeven kinderen waarvan ik het derde kind ben. We waren destijds allemaal minderjarig toen we vluchtten met een boot die mijn vader zelf bouwde. Mijn oudste broer was 14 en wist als enige van de kinderen dat we zouden vluchten. Mijn ouders

Tafereel bij redding kinderen en vrouwen via een grote mand omhoog gehesen (10-9-1980)

probeerden hun kinderen een zorgeloos leven te geven. Na de Vietnamoorlog (1954-1975) zagen zij in dat er voor hun kinderen geen toekomst zou zijn in de Socialistische Republiek Vietnam. Mijn vader was negen jaar dienstplichtig militair voor Zuid-Vietnam. Achteraf begreep ik dat, na de oorlog, de lokale overheid mijn vader nauwlettend in de gaten hield. Bijvoorbeeld of hij vluchtplannen had. Gelukkig slaagde de bootvlucht in een keer, anders zouden de gevolgen voor mijn vader en ons gezin niet te overzien zijn geweest.

ĐTT: Hoe verliep de vlucht? Was u bang op zee?

CB: Het was in de nacht van 4 op 5 september 1980. 's Nachts werden mijn jongere broer en ik opgehaald door bekenden van mijn vader die op dat moment op zijn boot was. Op dezelfde wijze werden mijn moeder en zussen opgehaald, maar dan vanuit een andere plek dan waar ik die nacht verbleef. Ik overnachtte bij mijn oma. Alle opgehaalde mensen moesten per roeiboot zien aan te komen bij de boot van mijn vader. Het gezin werd herenigd op de boot, maar gedurende de vlucht zag ik vervolgens niemand meer van hen, behalve mijn twee jaar jongere broer, en mijn vader. De rest van de meegekomen vluchtelingen waren mij onbekend. Mijn broer en ik bleven de hele tocht in de buurt van mijn vader die de boot bestuurde. Er waren 133 personen op de boot, terwijl de boot gemaakt was voor maximaal de helft. Ik was behoorlijk zeeziek. Er was nauwelijks schoon drinkwater, laat staan eten. Op zee zagen we iedere dag veel grote schepen voorbij varen. Iedere keer was er bij ons opwinding. Er werden gebaren gemaakt in hun richting, maar tevergeefs. Tot op dag vijf van de vlucht. De Nederlandse tanker Nedlloyd Ebro naderde onze boot, of beter gezegd, stopte en liet onze boot dichterbij komen. Van ver gooiden ze al netten en trappen naar beneden als teken dat ze ons uit de zee wilden redden. Het was een Godsgeschenk dat we gered werden, want als we nog langer op zee ronddobberden zouden we in een storm terecht zijn gekomen en gekapseisd. Na de redding bracht de tanker ons naar een vluchtelingenkamp te Singapore van de vluchtelingenorganisatie UNHCR van de Verenigde Naties waar we drie maanden verbleven in afwachting op doortocht naar Nederland. Als ik terug denk aan die boottocht krijg ik weer kippenvel. Ja, ik was toen bang dat we op zee zouden sterven.

ĐTT: Wat vindt u ervan dat uw ouders hun jonge gezin op de vlucht meenamen, met alle risico van dien?

CB: Net als vele andere ouders, hebben die van mij hun hart en verstand gevolgd. Zij namen een risico en besloten hun geboorteland te ontvluchten om een nog groter risico te voorkomen, namelijk achter te moeten blijven met een regime dat mensen klein hield en represailles uitvoerde. De innerlijke kracht om te ontsnappen aan onderdrukking en uitzichtloosheid was voor hen sterker dan de vrees om op zee om te komen. Ik weet niet of ik het lef zou hebben zo'n vlucht te ondernemen wanneer ik in hun schoenen zou staan. Ik denk het niet. Dat mijn ouders het durfden verdient alleen maar respect. Onze vlucht slaagde, de veilige haven werd bereikt. Ja, het had ook anders kunnen lopen. Dan was ik hier niet geweest. We kennen de verhalen van bootvluchtelingen over wie men nooit meer iets hoorde omdat hun boot nooit een veilige haven bereikte. Dat is het drama en de tragiek van Boat People. Iedere keer wanneer ik, als priester, de Heilige Mis opdraag, bid ik voor 'de gestorvenen van wie wij de namen niet meer kennen'.

ĐTT: Waar en hoe werd u in Nederland opgevangen?

CB: Na een verblijf van drie maanden in Singapore mochten we naar Nederland. Aangekomen op Schiphol, het was midden winter en het sneeuwde, werden we naar een opvangcentrum in Leerdam gebracht om te acclimatiseren. Enkele dagen later werden we naar het echte opvangcentrum in Lobith gebracht. Hier bleven we een jaar. Het was emotioneel een moeilijke tijd. Omdat het winter was en koud, bleef iedereen langer binnen. Heimwee vulde velen. Het gemis van de familie in Vietnam maakte zich meester van velen. Omdat het rond de feestdagen was, was de heimwee extra groot. Ook de emoties van de vlucht kwamen los. Ik zag in die dagen veel tranen bij mijn ouders en andere Vietnamezen. Voor ons begon hier de rouwverwerking.

ĐTT: Men zegt: Na de winter volgt de lente. Langzaam brak de zon door, ook voor de gevluchte mensen. Of anders gezegd, het leven heeft een vervolg gekregen. Zoals bij andere

vluchtelingengezinnen, kreeg uw familie een woning toegewezen, en u ging naar school enz. Wanneer kwam het in u op om voor een opleiding tot priester te kiezen? En waarom?

CB: Na een jaar in het opvangcentrum in Lobith kregen we als gezin een woning in Nieuwegein. Nieuwegein was in die jaren een nieuwe stad. Ons Nederlandse gastgezin hielp ons met verhuizen. In Nieuwegein doorliep ik verder de lagere school. Vervolgens de middelbare school. Na het atheneum schreef ik me in voor de studie 'Theologie'. Tevens meldde ik me aan bij het bisdom omdat ik priester wilde worden. De keuze om priester te worden zie ik niet los van mijn vluchtverhaal. Ik wilde iets kiezen dat betekenisvol is voor de medemens. Wellicht was dit ideaal ontstaan vanuit de basale gedachte iets terug te willen doen voor anderen, omdat je zelf ondervonden hebt hoe anderen jou hielpen toen je in nood verkeerde. Ik wil me dienstbaar stellen aan God en de medemens. Ik ben dankbaar dat we uit de zee zijn gered. In gelovige zin was ons verhaal een geschiedenis van redding en bevrijding, zoals we die kennen uit Bijbelse verhalen. Gods heilsgeschiedenis werd mijn levensverhaal. Mijn levensverhaal krijgt zin vanuit Gods Verhaal.

ĐTT: Uw boot heeft voorlopig drie priesters aan de Nederlandse katholieke kerk geleverd. Hoe kwam het? Kunt u in hoofdlijnen uw opleiding beschrijven?

CB: Er zijn inderdaad drie priesters voortgekomen uit onze bootvluchtelingengroep, waar ik er een van ben. Het priesterschap is uiteindelijk een roeping. Iedere persoon doorloopt een eigen levensweg, volgt zijn hart of laat zich door God roepen.

Er gaat een lang traject aan vooraf voordat iemand priester kan worden: intakegesprekken, psychologische test, vorming en studie. Je gaat inwonen in een soort seminarie totdat je stage gaat lopen. Je krijgt zowel een spirituele als een intellectuele vorming. Die laatste volgde ik aan de Katholieke Theologische Universiteit te Utrecht. Ik begon september 1992 en voltooide mijn studie begin 2000. In die tussentijd liep ik twee stages. Mijn korte theologische

maatschappelijke stage deed ik bij een opvang voor daklozen en drugsverslaafden in Rotterdam. In het op een na laatste jaar deed ik een lange pastorale stage in een parochie te Deventer. Januari 2000 ontving ik mijn diakenwijding en september 2000 die tot het priesterschap.

ĐTT: Waar en in welke functies hebt u tot nu toe gewerkt? Wordt u volledig geaccepteerd?

CB: Na mijn wijding werkte ik vijf jaar (2000-2005) in een parochieverband met zeven parochies in het noordoosten van de Veluwe, het gebied rondom Apeldoorn. Daarna vijf jaar (2005-2010) in het zuidwesten van de Veluwe, het gebied Leusden tot Ermelo. In die periode mocht ik een master Trauma and Theology (2005-2007) volgen aan de Protestantse Theologische Universiteit van Kampen. Sinds eind 2010 werk ik in Zevenaar en omgeving, met dertien voormalige parochies. Overal waar ik gezonden was, heb ik me thuis gevoeld en overal geaccepteerd. Ik ben graag onder de mensen.

ĐTT: Aanpassen aan de nieuwe cultuur en de nieuwe leefomstandigheden was en is even moeilijk voor ons allemaal, hoe ouder hoe moeilijker. Hoe hebt u de integratie ervaren?

Cha Binh en ouders bij beeltenis van 40 jaar redding

CB: omdat ik als kind hier gekomen ben – ik was nog geen tien- verliep de integratie snel en makkelijk. Soms door extra inzet bij leren en studeren, maar vaker spelenderwijs en door actieve deelname aan het leven van alledag. Ik zeg altijd dat ik van Vietnamese roots ben, geboren Vietnamees, maar intussen meer dan driekwart van mijn leven woon en werk in Nederland. Ik ben trots op mijn Vietnamese afkomst. Ik ben ook trots dat ik dienstbaar mag zijn aan de Nederlandse kerk. In mijn vrije tijd ben ik graag onder Vietnamese landgenoten in Nederland. Ook Vietnam heeft altijd mijn aandacht, specifiek de mensen in Vietnam, helemaal zij die het minder getroffen hebben in hun leven. Tijdens vakanties bezoek ik graag en regelmatig Vietnam om liefdadigheidswerk te verrichten via een stichting die ik samen met anderen heb opgericht. Dit werk geeft mij veel voldoening. Ik wil iets terugdoen aan het land van mijn voorouders.

ĐTT: De mensen van uw boot hebben een hechte band weten te bouwen met de bemanning van het schip die de bootvluchtelingen op zee heeft gered. Kunt u daarover iets vertellen?

CB: Mijn vader en andere landgenoten hadden intensief contact met de kapitein van het schip die ons redde. Via hem wisten we andere voormalige bemanningsleden te achterhalen. Bovendien kwamen unieke foto's en briefwisselingen met betrekking tot die redding boven water. Dat was overweldigend en bijzonder. Tijdens de 10 jarige reünie waren de toenmalige bemanningsleden in groten getale aanwezig. Tot het laatst werd jaarlijks rondom de datum van de redding een bezoek gebracht aan de kapitein en zijn echtgenote. Andersom gebeurde het ook: zij brachten een bezoek aan ons. Bijna altijd bij mijn ouders in Nieuwegein. Toen de kapitein stierf, mocht ik zijn uitvaart leiden. In het Vietnamees kennen we het gezegde: 'Als je uit de rivier drinkt, denk dan aan de bron' (uống nước nhớ nguồn). Ons leven hebben we te danken aan die kapitein, door wie Gods redding is voltrokken.

ĐTT: U werd eind 1980 in het opvangcentrum te Lobith opgevangen. Nu bent u daar pastoor. Hoe is het om terug te komen naar de plaats waar het allemaal begon? Hoe hebben de mensen hierop gereageerd?

CB: Ik had nooit gedacht als pastoor terug te keren naar de plek waar ik 40 jaar daarvoor als Vietnamese bootvluchteling werd opgevangen. Gods wegen zijn letterlijk en figuurlijk ondoordringelijk. Ik had er niet om gevraagd daar te mogen werken. De bisschop vroeg het me (eind 2010) zonder te weten dat mijn levensgeschiedenis in Nederland daar was begonnen. Het leven kent

Cha Binh als leerling lagere school Lobith (1981)

10 jarig reünie echtpaar kapitein en andere toenmalige bemanningsleden aanwezig

onverwachte wendingen. Sommige Lobithse mensen die mijn levensgeschiedenis kennen beschouwen mij als hun priesterzoon. Ze zijn trots dat mijn levensgeschiedenis verbonden is met hun woonplaats en gemeenschap. De toenmalige burgemeester van Lobith verwelkomde mij speciaal tijdens mijn installatie. Twee maanden later organiseerde hij op het gemeentehuis een expositie over de aanwezigheid van Vietnamese Bootvluchtelingen in het dorp. Velen hebben nog contact met hun Nederlandse gastgezinnen.

ĐTT: U was bijna 10 jaar oud toen u uit Vietnam vluchtte. Als priester moet je kunnen preken, en ik vind dat u het heel goed doet in het Vietnamees. Hoe hebt u uw Vietnamees onderhouden?

CB: Thuis praat(te) ik altijd Vietnamees met mijn ouders, die zelf het Nederlands niet heel goed beheersen. Als tiener was ik een ijverige leerling bij de Vietnamese lessen die, buiten schooltijd, door Vietnamese leerkrachten en/of vrijwilligers werden gegeven. Ik volgde die lessen altijd trouw. Tijdens mijn studie theologie las ik graag Vietnamese tijdschriften en boeken, met name over literatuur, geloof en theologie. In de auto zet ik bijna altijd Vietnamese muziek op. Ik merk dat mijn leven verrijkt is doordat ik het Vietnamees ook goed beheers. Ik heb er veel baat bij aangezien ik veel in Vietnam kom. Mijn levensgeschiedenis heeft me tweetalig gemaakt. Dat is een rijk geschenk.

ĐTT: Wilt u nog iets kwijt over onderwerpen waar wij het nog niet over gehad hebben?

CB: Ik hoop dat het project 'Overtelde verhalen' andere Vietnamese landgenoten in Nederland ertoe aanzet om hun vluchtverhaal te delen met anderen. En misschien mag de blog ook andere vluchtelingen een gevoel van herkenning geven en bemoedigen.

Deze bronvermelding is verplicht: @<https://onverteldeverhalen.wordpress.com/2021/11/24/het-verhaal-van-de-heer-ta-kim-thanh-binh/>

thơ Trần Hoàng Yến

Tuổi Học Trò

Tuổi mười tám thơ ngây như lá cỏ
Bước vào đời với đầy ấp mộng mơ
Mái tóc dài mượt mà bay trong gió
Má ửng hồng khi ai đó làm quen

Tuổi hoa niên hay rụt rè, e thẹn.
Yêu bạn bè cùng trang lứa thể thôi
Anh sinh viên vừa tròn đôi mươi tuổi
Viết thư tình tặng em gái xinh xinh!

Thư cho em là tấm lòng anh gửi
Đã bao lần mà chẳng thấy hồi âm
Em ngây thơ, đọc thư tình anh viết
Lá thư này anh ấy viết ...cũng hay!!!

Rồi xếp lại, em cho vào trong hộp
Ngày qua ngày cùng chúng bạn đùa vui
Em nào biết đã làm ai đó giận
Khi gặp lại anh ngoảnh mặt làm ngơ!

Và từ đó anh thường ư né tránh
Em đi đông thì anh rẽ hướng tây!
Ai mà biết, vì sao anh lại giận?
Mà giận ai thì anh cứ giận đi!

Giờ gặp lại anh hay đùa vui hỏi
Sao khi xưa em lại chẳng thương anh!
Anh đàn hay, lại vừa hiền, vừa giỏi
Trả lời sao? Khi ấy... em thơ ngây!
Khi tim lòng chưa nghĩ đến yêu đương
Anh trách em, em trách ai bây chừ...
Mà nghĩ lại cũng thấy mình có lỗi
Chút lòng thành, tạ lỗi với người xưa.

T.H.Y

Phỏng vấn ông Henk van der Velde

Lời giới thiệu: Lâm Ngô (LN) phỏng vấn ông Henk van der Velde (HvdV), một trong những người sáng lập, và đồng thời cũng là chủ tịch Hội ZOA trợ giúp người tỵ nạn vào năm 1973, được nhiều người biết đến do trợ giúp người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản. Ông ta đã cùng với 2 sinh viên thành lập tổ chức này năm 1973 và hoạt động cho đến năm 1983. Hội đã giúp đỡ những người tỵ nạn cộng sản ở miền Nam Việt Nam và những thuyền nhân Việt Nam. Năm 2014 quốc vương Willem Alexander tặng ông tước vị Ridder in Orde van Oranje Nassau (tước vị hiệp sĩ của Hoàng Gia Hoà Lan). Ông ta khen ngợi trang website “Onvertelde Verhalen” đã kể lại lịch sử của thuyền nhân Việt Nam. Henk nói: “Chúng ta không thể quên lịch sử, và chúng ta cũng không được phép quên lịch sử”.

Người dịch Nguyễn Đức Trung

LN: Chào ông Henk van der Velde, chúng tôi rất vui khi được ông nhận lời cho cuộc phỏng vấn này. Trước tiên, ông vui lòng kể ngắn gọn vì sao ông đã liên hệ vào việc giúp đỡ người Việt tỵ nạn cộng sản từ năm 1973?

HvdV: Vâng, tôi rất muốn làm điều đó. Vào thập niên 70 của thế kỷ trước, người ta đọc nhiều về Việt Cộng - Việt Nam – Lính Mỹ - những cuộc dội bom và còn nhiều điều khác nữa. Hầu như mỗi ngày tin tức đều nói đến thảm kịch của chiến tranh. Nhiều người Hoà-Lan trong những năm ấy thấy rằng đó chỉ là tin tức “ver-van-mijn bed” (tin xa xôi đối với tôi). Ở Hoà Lan, hội Medisch Comité Vietnam – Nederland (Hội Y Tế Hoà Việt, viết tắt MCNV) tích cực quyên góp tiền cho một số kế hoạch của họ ở miền Bắc Việt Nam. Một số thành phố như Amsterdam – Rotterdam – Utrecht và Groningen đã nhận đỡ đầu cho những thành phố ở Bắc Việt Nam và có những hoạt động để giúp đỡ các thành phố này. Thành phố Groningen đỡ đầu tỉnh Thái Bình, và vào năm 1973 đã có một tuần lễ hành động đặc biệt đến từng nhà để quyên góp giúp đỡ thành phố Thái Bình. Để chuẩn bị cho việc trợ giúp, ông Wethouder Niemeijer đã được phái đến toà đại sứ của Bắc Việt ở Paris thu thập tin tức. Sự thông tin một chiều này đã như một cú đấm vào lòng ngực đối với một số thanh niên sinh viên ở Groningen. Đúng lúc đó, họ đã đọc một bài báo đăng trong Nederlands Dagblad của biên tập viên nước ngoài Aad Kamsteeg. Ông này đã có một chuyến viếng thăm Nam Việt Nam và có đến thăm trại tỵ nạn An Lợi. Do đó ông đã viết một bài tường thuật gây nhiều ấn tượng trên báo. Những người tỵ nạn đã trốn chạy Việt Cộng từ thành phố An Lộc, nơi mà nhiều người đã bị giết bởi cộng sản. Những sinh viên đồng lòng viết một thư phản đối để trao tay ông thị trưởng thành phố

Groningen. Trong bức thư này, họ đã phản đối chuyến đi của ông Wethouder Niemeijer và yêu cầu ông thị trưởng quan tâm đến người tỵ nạn cộng sản ở miền Nam Việt Nam, điển hình là ở

*ZOA phát quà trợ giúp người tỵ nạn cộng sản tại An Lợi năm 1973
(ZOA-uitdelen van hulp in An Loi 1973)*

An Lợi. Chúng tôi đã đến nhà ông thị trưởng, cửa mở ra, nhưng ông thị trưởng không muốn tiếp chúng tôi. Tôi đã đặt chân chặn cửa để có thể để lại thư phản đối. Vào ngày tối hôm đó vào tháng

10 năm 1973 chúng tôi quyết định bắt đầu một cuộc vận động trợ giúp những người tỵ nạn cộng sản tại miền Nam Việt Nam. Cùng với 2 sinh viên khác, chúng tôi bắt đầu cuộc vận động. Chúng tôi cũng thảo luận với những tổ chức thanh niên hoạt động chính trị khác. Trong buổi thảo luận đầu tiên cũng có sự hiện diện của ông Johan Remkes của JOVD. Chúng tôi nhận được nhiều hỗ trợ không thể tin nổi. Điều này có được là do một số lớn người nổi tiếng tham gia vào Ủy Ban Cố Vấn. Quà tặng bắt đầu được gửi đến. Thời gian sau tháng 10 được dùng để xây dựng tốt cho tổ chức. Một số thành viên ban chấp hành từ những tổ chức thanh niên hoạt động chính trị cũng tham gia.

Vào tháng 6 năm 1974 ban chấp hành đã gửi người đại diện đến Nam Việt Nam để nghiên cứu về các kế hoạch, trong đó có kế hoạch tại An Lợi. Phái đoàn đại diện ban chấp hành có Steven Paas, thành viên ban chấp hành và cũng là nhà báo và Henk van der Velde chủ tịch của Hội Trợ Giúp Người Tỵ Nạn ở Nam Việt

Nam. Chuyến đi được chuẩn bị bởi ông Johan Compagnen và vợ của ông ta là bà Aneke đang làm việc tại Việt Nam, họ nói thông thạo tiếng Việt. Chúng tôi đã đến Bộ Súc Tộc Thiếu Số, Tòa Đại sứ Hoà Lan và ngoài An Lợi, cũng đến Pleiku và Đà Lạt, nơi chúng tôi có kế hoạch. Ở Đà Lạt, chúng tôi có kế hoạch thật tốt đẹp về việc nuôi tằm. Đại sứ Hoà Lan Van Dongen đã hỗ trợ chúng tôi thật tốt. Như thế, chúng tôi đã đem về Hoà Lan một bản tường trình đầy ấn tượng và chi tiết. Sự phát hành bản tường trình đã giúp cho nhiều người biết đến người tỵ nạn cộng sản tại miền Nam Việt Nam. Đáng tiếc cũng có phản ứng trái chiều. Chẳng hạn như việc chúng tôi không được xếp vào danh sách quyên góp của giáo hội tin lành. Hội đồng giáo hội thế giới cũng

có ý kiến không thuận. Tuy nhiên một số giáo xứ tin lành vẫn quyên góp cho chúng tôi. Từ giáo xứ công giáo chúng tôi cũng nhận được nhiều trợ giúp và quà tặng.

LN: Ông đã đến Việt Nam bao nhiêu lần để trợ giúp cho người tỵ nạn cộng sản tại An Lợi, và việc này đã diễn ra như thế nào?

HvdV: Trước khi kế hoạch trợ giúp được thực hiện đầy đủ, tình trạng ở Nam Việt Nam không diễn biến tốt hơn. Chúng tôi muốn đến thăm Việt Nam một lần nữa, nhưng không thực hiện được. Vì thế, chúng tôi chỉ đến Nam Việt Nam được 1 lần. Sự liên lạc và tiến hành các kế hoạch được

hướng dẫn bởi người của hội chúng tôi là ông Johan Compagnen ở Nam Việt Nam. Các kế hoạch về ngành thủy sản và nuôi tằm tiếp tục được thực hiện. Do tình trạng ngày càng xấu hơn ở miền Nam Việt Nam, việc thực hiện các kế hoạch trở nên khó khăn hơn.

Chẳng hạn như qua liên lạc viên của

chúng tôi ở An Lợi, chúng tôi được biết mục sư Dieu Hung nằm trong danh sách đi đày ở trại cải tạo. Đi tập trung tại trại cải tạo là hình ảnh ghê rợn đối với nhiều người Việt Nam.

LN: Những ai đã làm việc trong Ủy Ban Trợ Giúp ở Nam Việt Nam? Phương tiện hỗ trợ và tài chánh đến từ đâu?

HvdV: Ban Chấp Hành gồm những thanh niên từ những tổ chức thanh niên hoạt động chính trị khác nhau. Sau này được bổ sung thêm những người điều hành chuyên môn của các tổ chức thiên chúa giáo. Một trong những hậu thuẫn đầu tiên chúng tôi có được là một danh sách gồm nhiều người nổi tiếng trong Ủy Ban Cố Vấn. Sự

Henk van der Velde nhận “nhãn huynh đệ” do đồng bào tại An Lợi tặng, người đứng bên trái là ông Steven Paas

hậu thuẫn thuận lợi đầy ấn tượng! Nhờ vậy, chúng tôi thật kinh ngạc nhận được nhiều quà tặng và tiền quyên góp để có thể thực hiện việc trợ giúp.

LN: Việc tiếp nhận và hướng dẫn thuyền nhân Việt Nam đã được thực hiện bởi ZOA như thế nào?

HvdV: Rồi ngày 30 tháng 4 năm 1975 đã đến. Sự sụp đổ của Nam Việt Nam. Tôi còn nghe tiếng reo của ông thủ tướng lúc bấy giờ Joop den Uil : “Việt Nam được giải phóng rồi !” Đối với nhiều người, đây là một phản ứng hoàn toàn sai lầm.

Một bảng quảng cáo kêu gọi giúp đỡ người Việt tỵ nạn cộng sản tại miền Nam Việt Nam của ZOA

Vào ngày 3 tháng 5 năm 1975, tôi được gửi đến Bangkok và qua trung gian những liên lạc viên, chúng tôi có thể trợ giúp những người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản đến từ Nam Việt Nam. Nhiều người đã trốn chạy cộng sản vì họ biết rằng họ sẽ bị đuổi ra khỏi nhà của họ, bị bắt và đưa đến trại tập trung cải tạo. Đồng thời cũng có một làn sóng lớn người tỵ nạn đến từ Cambodja. Đã có cuộc khủng hoảng tại vùng Đông Nam Á. Tin tức về số lượng lớn thuyền nhân tỵ nạn cần được giúp đỡ là một thách thức đối với tổ chức ZOA. Hội ZOA đã giúp đỡ các trại tỵ nạn ở Hongkong,

Phi Luật Tân, Nam Dương và Thái Lan. Sau đó, đội Y Tế Thiên Chúa Giáo Quốc Tế (CMT) đã được thành lập bao gồm những tổ chức ở Hoà Lan, Anh, Đức, Na Uy và Hoa Kỳ. Chúng tôi đã gửi những y tá và những nhân viên lo việc trợ giúp từ Hoà Lan đến Thái Lan, HongKong, đảo Palawan ở Phi Luật Tân, ở Bataan, và Songkhal ở Thái Lan. Như thế, chúng tôi đã thành lập đội CMT riêng tại Palawan để làm việc trên các lãnh vực Y Tế và Giáo Dục. Cá nhân tôi cũng đến thăm các trại ở Palawan, Bataan, Songkhal và Hongkong. Ở Hongkong có một nhóm thuyền nhân được vớt bởi tàu chở hàng của hãng Nedlloyd. Họ được đưa đến một nhà tù của Hongkong. Nhà tù này ở vị trí giữa phi đạo cất cánh và hạ cánh của một phi trường! Chúng tôi đã thăm viếng họ tại nhà tù và có cuộc trò chuyện với họ qua thông dịch. Họ mong muốn qua Hoà Lan. Cuối cùng họ đã đến được Hoà Lan, nơi đó là thành phố Groningen! Tôi đã vài lần liên lạc với họ tại Groningen.

LN: ZOA đã có sự hợp tác nào với chính quyền Hoà Lan, đảng phái chính trị và các tổ chức trợ giúp khác (chẳng hạn như tổ chức Vluchtelingenwerk, vào khoảng năm 1978-1979 được biết đến như Stichting Vluchtelingenwerk Nederland), và thái độ của hội ZOA đối với Hội Y Tế Hoà Việt (MCNV) như thế nào?

HvdV: Sự liên hệ của người ta với nhau trong những năm của thập niên 70 được miêu tả là khuyh tả và khuyh hữu. Nếu bạn nói giúp đỡ cho Việt Nam, người ta coi là giúp đỡ Bắc Việt Nam. Khi ZOA kêu gọi quan tâm đến việc giúp đỡ cho những người tỵ nạn cộng sản ở Nam Việt Nam, bạn được xếp vào khối cánh hữu làm việc chung với người Mỹ. Chúng tôi hoàn toàn bác bỏ cuộc chiến tranh như Hoa Kỳ đã nuôi dưỡng, nhưng chúng tôi dĩ nhiên cũng bác bỏ những hành động đáng ghê tởm của Việt Cộng! Tin tức ở Hoà Lan thường được tô màu khi phản ánh. MCNV sẽ không thích chúng tôi! Còn đối với Stichting Vluchtelingenwerk Nederland chúng tôi chỉ có vài lần liên lạc trên căn bản nhìn nhận nhau mà thôi. Một số đảng chính trị ủng hộ chúng tôi. Ngoài ra, vài tạp chí quốc gia hoàn toàn ủng hộ chúng tôi. Báo Telegraaf trong vài bài viết chính của ban biên tập đã nhắc đến chúng tôi và kêu gọi ủng hộ đóng góp vào tài khoản của chúng tôi.

LN: Tổ chức của ông có nhận nhân viên người Việt không? Sự hợp tác làm việc với những nhân viên này như thế nào? Họ đã đóng góp gì?

HvdV: Cuối cùng có lời kêu gọi nhận thuyền nhân Việt Nam vào Hoà Lan và ZOA đã tham gia đầy đủ vào việc này. Mặc dù thực tế là đã có sự phản đối rộng rãi từ giới cánh tả: “Họ đã hợp tác làm việc với người Mỹ...”. Kết quả dẫn đến là một

nhóm thuyền nhân đầu tiên đến Hoà-Lan tại phi trường Schiphol. Một uỷ ban tiếp nhận còn ít ỏi đã sẵn sàng chào đón họ. Tôi được phép đứng sau quan thuế chào đón nhóm người đầu tiên này và hướng dẫn họ lên xe bus đến Ureterp, nơi mà họ được tiếp nhận. Tại đó, sự quan tâm của báo chí

thật nhiều đến nỗi tôi đứng ở chỗ cửa xe phải yêu cầu họ để người tỵ nạn đi qua và tôi sẽ dành thời giờ cho họ sau đó. Đối với ZOA nhiệm vụ thật rõ ràng là hỗ trợ nhóm người này và các thuyền nhân đến sau. Điều này dẫn đến việc ZOA có một dịch vụ xã hội riêng với 4 nhân viên toàn thời.

Đúng là một nhiệm vụ được hoàn toàn tài trợ từ quà tặng. Có 2 người Việt Nam làm việc cho dịch vụ xã hội, trong đó có ông Trịnh Vĩnh Bình. Chúng tôi, một người Việt và một người Hoà-Lan làm việc như trong 1 đội để trợ giúp người Việt Nam. Dịch vụ xã hội thường được các thị xã hỏi ý kiến liên hệ đến chẳng hạn như nhà cửa hoặc làm trung gian cho việc sắp xếp trường học cho các trẻ nhỏ.

LN: Sau này, ông cũng từng hỗ trợ ông Trịnh Vĩnh Bình khi ông ta gặp vấn đề với chính quyền Việt Nam. Ông đã làm gì để giúp ông ấy?

HvdV: Chúng tôi đã làm tất cả những điều có thể làm được để hỗ trợ ông Trịnh Vĩnh Bình. Thành thật tôi có nhận điện thoại của Bình. Chỉ cần nghe 2 chữ là tôi biết ông ấy. Bây giờ tôi vẫn có thể nhận ra giọng của Bình mặc dầu sau nhiều năm qua đi. Chúng tôi có đến một cuộc họp của VNO vào tháng 10 năm 2010, nơi mà thủ tướng Việt Nam Phan Văn Khải có cuộc nói chuyện nhân chuyến viếng thăm Hoà Lan. Chúng tôi phải chọn lựa phản đối chuyến viếng thăm của ông ấy

hay là nhân cơ hội này kêu gọi sự quan tâm của ông ấy đến vấn đề của Bình. Chúng tôi đã lấy lựa chọn sau. Cuối bài diễn văn của ông ta, tôi đứng ở lối ra và đến chỗ ông ta trao một tập hồ sơ về ông Bình với yêu cầu ông ta phải giải quyết việc này. Điều này diễn ra rất nhanh và thật bất ngờ cho ông thủ tướng. Sau đó, tôi bị những người bảo vệ dẫn đi nơi khác.

LN: Bây giờ ông cảm thấy như thế nào khi tôi nói chuyện với ông về những vấn đề liên hệ tới Việt Nam và về thuyền nhân Việt Nam trong vài thập niên trước?

HvdV: Tim tôi hướng về người dân Á Châu. Điều này đã chiếm một vị trí đặc biệt trong tim tôi! Đáng tiếc là có ít khả năng để duy trì việc liên lạc, nhưng mà vị trí trong tim vẫn còn mãi!

LN: ZOA là một tổ chức thiên chúa giáo lo việc giúp đỡ khẩn cấp và tái thiết cho người ở những vùng bị khủng hoảng. Có người vẫn còn e ngại về việc truyền đạo. Ông phản ứng như thế nào về điều này?

HvdV: Câu hỏi này chúng tôi phải trả lời ngay từ lúc bắt đầu giúp đỡ người tỵ nạn cộng sản ở miền Nam Việt Nam. Chúng tôi giúp những người đồng loại và trong trường hợp này chúng tôi giúp đỡ thuyền nhân Việt Nam. Trợ giúp tất cả người miền Nam Việt Nam không phân biệt tôn giáo của họ. “Hãy nhìn những người đang cần sự giúp đỡ, hãy làm thật tốt”

LN: Cảm ơn ông đã dành thời giờ để trả lời thật rõ ràng. Chúng tôi chúc ông và gia đình những điều tốt lành nhất.

HvdV: Thật vui lòng để trả lời phỏng vấn. Chúng tôi đã phải suy nghĩ cẩn thận về một số phần trong những câu hỏi của ông. Chúng tôi mong chờ những câu chuyện tiếp theo trong “Onvertelde Verhalen” (những câu chuyện chưa từng được kể). Chúc ông và những người thân những điều tốt lành nhất.

Xem bài phỏng vấn tiếng Hòa Lan tại trang “Onvertelde Verhalen: van Vietnam naar Nederland”:

<https://onverteldeverhalen.wordpress.com/2021/12/03/het-verhaal-van-de-heer-henk-van-der-velde/>

TÌNH NHÀ, NỢ NƯỚC

Một lần đi chơi bên Pháp với dì tôi gặp anh, giáo sư Phạm Minh Hoàng. Đạo đó thấy anh vẫn còn buồn, nét mặt hay ưu tư và tính anh cũng trầm. Tuy gặp nhau ngắn nhưng anh tâm sự với tôi rất nhiều và làm tôi cũng rất cảm động. Tôi biết anh vì thấy trên FB người ta đăng hình anh rầm rầm, anh bị trục xuất.

Nghe anh kể anh qua Pháp du học năm 1973. Học xong anh ở lại Pháp làm việc, thời gian anh ở Pháp là 20 năm, vì thương tổ quốc anh về lại Việt Nam cống hiến tài năng mình cho đất nước.

Anh lấy vợ ở Việt Nam và có một cô con gái rất xinh. Chị là một người Phụ nữ rất giỏi, thương yêu chồng. Nghe dì nói chị luôn chăm sóc cho anh của anh, một người từng là lính VNCH đã bị thương nặng và thành TPB.

Anh rất thương gia đình. Anh là giáo sư đi dạy cho trường Đại học Bách Khoa ở Sài-Gòn, với tâm niệm giúp cho các em học sinh mở mang thêm kiến thức.

Rồi một ngày anh bị bắt đi tù, họ ghép cho anh tội hoạt động lật đổ chính quyền nhân dân.

Anh bị kết án 17 tháng tù và 3 năm quản chế.

Khi ra tù anh vẫn hoạt động giúp đỡ Thương Phế Binh và họp mặt bạn bè.

Một lần anh họp nhóm bạn bè để trao đổi về luật pháp và đã bị Công An bắt hết cả nhóm, tịch thu hết máy móc để kiểm tra nhưng không có bằng chứng gì.

Anh bị giam 3 ngày để điều tra.

Máy của anh họ giữ luôn không trả lại làm anh mất đi tất cả hình ảnh của bố, mẹ anh nên anh rất buồn.

Vào tháng 5.2017 vì thấy anh là một người có khả năng ảnh hưởng cho giới trẻ, đặc biệt là sinh viên Việt Nam nên họ đã tìm cách triệt tiêu anh bằng cách tước quốc tịch của anh, vì anh có song tịch Việt-Pháp...Quyết định này chỉ được thông báo bằng miệng cho tòa đại sứ Pháp ở Hà Nội chứ không hề có một văn bản chính thức nào.

Sau khi đề nghị được thông báo về chuyện tước quốc tịch, anh đã đề nghị chính phủ Pháp hủy quốc tịch Pháp của anh nhưng Hiến pháp của Pháp không cho phép và họ cho rằng anh đã bị mất quốc tịch Việt, và người Pháp không có quyền tước quốc tịch còn lại của anh.

Một tháng sau Công An xông vào nhà và bắt anh trục xuất về Paris. Không cho anh thời giờ thay đồ và lôi anh đi khi anh còn đang bận áo ba lá, mang dép và bận quần đùi.

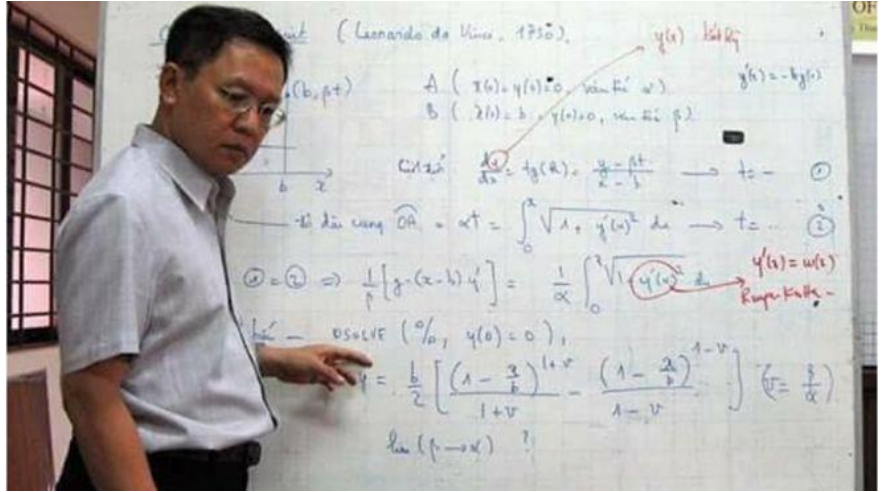
Đạo ấy tôi thấy FB đăng ầm ầm nên tôi biết anh là giáo sư Phạm Minh Hoàng.

Anh nói khi máy bay ngừng và hạ cánh ở Canada anh đã ngồi bên bờ sông và khóc.

Anh nói với tôi rằng họ trục xuất anh nhưng không hề nói lý do vì sao và anh tới giờ này cũng chẳng biết anh phạm tội gì và vì sao bị trục xuất.

Tôi cảm nhận được nỗi đau đó, một người giỏi là giáo sư như anh 20 năm sống bên Pháp và 20 năm về cống hiến cho đất nước nhưng rồi cái kết thật buồn, người CS không biết quý trọng và không biết xử dụng nhân tài giỏi như anh.

Người cứng rắn như anh mà lại có ngày phải gục ngã. Anh đau lắm vì phải rời khỏi quê hương, xa vợ con, một mất mát mà anh không bao giờ nghĩ tới là sẽ có ngày này.

Và thương cho chị, nỗi buồn phải xa chồng, phải gánh vác tất cả, lo cho mẹ già, lo cho con và người anh chồng. Chị đã hy sinh sống cho anh rất nhiều. Lâu lâu đọc những tâm sự của chị tôi biết chị rất nhớ thương chồng.

Anh đau lắm nhưng nhờ vào tình thương của các anh, chị, em và bạn bè đã khuyến khích, làm cho anh đứng lên lại và mạnh mẽ thêm lên. Anh đi tranh đấu và đòi hỏi quyền lợi cho Việt Nam.

Tuy không được về Việt Nam nhưng anh vẫn dạy trên youtube với hy vọng đem những gì mà anh hiểu biết được để dạy lại cho các em sinh viên Việt Nam.

Chuyện tình của anh lâm ly bi đát, như chuyện tình Ngưu Lan, Chức nữ mỗi năm chỉ được gặp nhau một lần. Mùa covid Pháp và Châu Âu không cho VN du lịch vào Châu Âu mặc dù Việt Nam khai ít người bị nhiễm covid và ít người chết.

Nỗi đau thương mất mát mà Cộng Sản đã gây ra cho dân miền Nam năm 75, chia cách gia đình người ta, bắt chồng đi tù, cướp tài sản và nhà cửa của người dân Nam và đẩy vợ con họ về vùng Kinh Tế mới, nếu không nghe lời cải tạo đảng hoàng, trốn tù thì vợ con họ sẽ không có cơ hội ngóc đầu lên.

Và vì thế mà các sĩ quan cộng hòa vì thương gia đình, thương con, sợ con bị đi không có tương lai nên họ đã sống âm thầm, ngậm ngùi nhịn nhục.

Sống trong chế độ độc tài CS không ai biết trước được chuyện gì sẽ xảy ra. 46 năm rồi mà dân vẫn còn bị tù dài khi nói lên sự thật và bất đồng chính kiến. Không nước nào có nhiều nhà tù như ở Việt Nam.

Tôi nhớ bài thơ của cô giáo Trần Thị Lam viết:

*..Đất nước mình ngộ quá phải không anh...
Sinh mạng con người chỉ như cái móng tay...
Đất nước mình buồn quá phải không anh
Biển bạc, rừng xanh, cánh đồng lúa biếc*

*Rừng đã hết và biển thì đang chết
Những con thuyền nằm nhớ sóng khơi ..
Đất nước mình rồi sẽ về đâu anh
Anh không biết em làm sao biết được*

*Câu hỏi gửi trời xanh, gửi người sau, người trước
Ai trả lời dùm đất nước sẽ về đâu...*

T.H.Y

Basisregels voor iedereen

Heb je klachten?

Blijf thuis.

Laat je testen.
vanaf 1 juni

Ben je ook benauwd en/of heb je koorts? Dan moeten alle huisgenoten thuisblijven.

Werk zoveel mogelijk thuis.

Houd 1,5 meter afstand.

Vermijd drukte.

Was vaak je handen.

Vy Vy

Những ngày này buổi sáng thường có mưa. Nhưng, hôm nay trời lại có nắng. Tôi hy vọng nắng sẽ có suốt ngày. Mùa này là mùa mưa nên hiếm khi có nắng cả ngày. Mùa mưa vào những ngày còn là đứa bé con là mùa tôi thích nhất. Tôi rất thích cùng các bạn tắm và đùa giỡn trong mưa. Bây giờ tôi không còn thích mưa nữa nên khi trời có nắng tôi cảm thấy vui vẻ và yêu đời hơn.

Mặt trời đã lên cao và đang tỏa ánh sáng chói lọi xuống trần gian. Trên trời cao những cụm mây trắng rải rác làm nổi lên bầu trời xanh trong và tuyệt đẹp. Hôm nay là ngày chúa nhật; là ngày thứ hai trăm tám mươi tám tôi đã ở đây. Ngày chúa nhật ở đây không ai phải làm một việc gì cả. Ngày này để các con người khốn khổ trong khu bệnh nhẹ được dọn dẹp vệ sinh và giặt giũ quần áo. Nhưng, sáng hôm nay những người bên khu trại đàn ông chúng tôi mà bản thân không còn bị đe dọa bởi tử thân, đều bị dựng dậy thật sớm vì phải đi đến một khu đất

xa thật xa. Chúng tôi đi với một yêu cầu, phải dựng lên gấp một trại bệnh mới để đón bệnh nhân trong một ngày không xa sẽ đến. Và, cứ bốn người đi làm sẽ được 'bồi dưỡng' một lít rượu trái cây tươi với đĩa thức ăn. Nước trái cây tươi ở trong trại bệnh là thứ nước có hai mươi lăm phần trăm nước trái cây nào đó, và bảy mươi lăm phần trăm nước lạnh pha đường. Nước trái cây tươi ở đây xem ra là thứ nước uống... có còn hơn không. Được có chất ngọt vô dạn dày cũng thỏa mãn được sự thèm khát phần nào. Còn đĩa thức ăn, thường là lòng heo hoặc lòng bò... bầy nhầy luộc với nước tương loãng có pha gừng hoặc thứ gia vị nào đó cho bay bớt mùi hôi. Lòng heo hay lòng bò khi ăn sẽ chấm với nước muối pha trà cho giống với nước mắm chứ hoàn toàn không có mùi nước mắm.

* * *

Trại bệnh đàn ông chỉ chữa được từ hai trăm đến hai trăm hai mươi bệnh nhân mà thôi. Cho nên có những ngày vì quá nhiều bệnh nhân, hai người phải bị nằm chung một giường. Tin cho biết, người bệnh mỗi ngày mỗi tăng nên nhà cầm quyền cần phải có ít ra là hai khu trại như tại đây mới đáp ứng đủ. Đúng ra tôi cũng phải theo đoàn người đi làm, nhưng, khi đang xếp hàng chờ giờ khởi hành, tôi được lệnh của người phụ tá bác sĩ Phó trại bệnh nói tôi ở nhà để phụ đem gạo vô nhà bếp cho những người phụ trách nấu ăn. Nhiệm vụ của tôi thật ra không có gì là nặng nhọc cả, mà phải nói đó là ân huệ mà Bác sĩ Trưởng và Phó trại bệnh đã ưu ái dành cho tôi. Tôi và một người nữa cùng làm nên... cứ từ từ thì rồi cũng xong. Tôi làm xong công việc khi đồng hồ chỉ mười giờ ba mươi phút nên tôi có thời gian muốn làm công việc riêng gì thì làm.

Hôm nay Bác sĩ Trưởng trại muốn tôi đi qua bên khu đặc biệt trị bệnh của phụ nữ, xem người đàn bà mà tôi quen biết có đỡ hơn được phần nào không. Tôi được phép của Bác sĩ Trưởng trại qua lại khu bệnh của phụ nữ bất cứ lúc nào tôi muốn. Sở dĩ tôi được như vậy vì bệnh của tôi đã khá hơn nhiều, nên tôi được chọn theo ông mỗi khi ông đi qua khu bệnh này.

Ánh nắng mặt trời đang tỏa xuống trần gian, tỏa xuống trại bệnh phụ nữ được ngăn cách rất nghiêm ngặt với xã hội bên ngoài. Đây là khu trại "bệnh của thế kỷ". Người ta nói tám bảng viết như vậy chứ tôi không nhìn thấy tám bảng nào ghi bốn chữ này cả.

Hơi nóng bắt đầu tỏa ra từ mặt trời làm thắm vô da thịt của tôi và của những người, "vì một phút vui sướng" mà giờ đây phải ở trong chốn này. Những người phải vô khu bệnh này, khu "bệnh của thế kỷ" đều biết, đây là chặng đường cuối của đời mình. Căn bệnh khiến cho người bị mắc phải sẽ không còn sức để làm bất cứ một việc gì khác ngoài ăn, rồi nằm chờ tử thân đến đón đi.

Tôi nhìn qua khu trại bệnh đặc biệt dành cho phụ nữ. Trại bệnh có năm phòng. Mỗi phòng chứa khoảng từ mười đến mười hai bệnh nhân. Tôi thấy hai người đàn bà chung phòng với người đàn bà mà tôi tính qua thăm, đang lết hai tấm thân chỉ còn da bọc xương ra ngoài rồi ngồi dựa lưng vô vách nhà như để phơi nắng. Người đàn bà tôi quen không thể ra ngoài ngồi phơi nắng như hai người kia được.

Tôi đi vô phòng thay bộ đồ khác sạch sẽ hơn rồi đi qua khu của phụ nữ. Tôi phải đi để thăm người đàn bà mà chính tôi đã cống đến đây từ hai tháng trước. Người đàn bà này đang bị những khớp

xương tay khớp xương chân sưng lên như trái cà chua và có màu đỏ làm đau nhức vô cùng. Cái đầu gối của chị ta không còn co giãn được nữa. Và, nếu như chị muốn di chuyển cho công việc bắt buộc của con người thì chị phải lết thôi chứ không thể bò được.

Đi gần đến khu của phụ nữ, tôi thấy hai người đàn bà vẫn đang dựa lưng vô vách và chấp hai tay trước ngực như cầu nguyện. Tôi vừa bước đi chậm chậm vừa ngẩng mặt nhìn lên trời cao đồng thời cái mũi của tôi cứ phồng lên rồi xẹp xuống vì cái mùi mà tôi đang ngửi được nó vừa hôi vừa tanh tưởi đến muốn ói. Tôi không tin cái mùi mà tôi ngửi được xuất phát từ căn phòng của ba người đàn bà. Một đàn chim lạ mà tôi không biết tên đang bay ngang qua dưới những áng mây trên bầu trời xanh và phát ra những tiếng kêu như đau thương như ai oán, làm cho tôi chợt nhớ lại những ngày tôi đã chung sống cùng người phụ nữ giang hồ mà tôi không hề hay biết nàng là gái giang hồ. Tôi cố xua đuổi những hình ảnh vừa đẹp và cũng vừa rất rùng rợn đang từ từ hiện ra trong cái đầu của tôi bằng cách tôi hát nho nhỏ một bài hát trữ tình mà tôi rất thích.

Tôi dừng chân trước cửa phòng ngăn cách và nhìn vô trong. Khu này hôm tôi nhập trại cũng có khá đông người. Nhưng, hiện nay toàn khu trại chỉ còn mười ba người thôi. Những người kia đã lần lượt được tử thần đến đón đi mỗi người mỗi cách. Có người được đón đi êm ru khi đang ngủ. Có người sau khi rên la một hồi rồi mới chịu nằm im lìm không nhúc nhích làm cho những người chung quanh cứ tưởng người đó bị kiệt sức. Đa số những người chết đều không có thân nhân đến nhận nên trại phải đưa đi hỏa thiêu chứ không có chỗ để chôn.

Ba người đàn bà khốn khổ hiện ở chung một phòng. Tôi đoán chỉ trong một thời gian không lâu nữa cả ba người cũng sẽ giữ sạch nợ trần ai. Tôi cúi đầu nhìn xuống đất như muốn tránh phải nhìn ánh mắt của hai người đàn bà vẫn đang ngồi dựa lưng vô vách và nhìn ngay tôi. “Ngày trước chắc hẳn hai người này cũng đẹp gái lắm.” Tôi nghĩ vậy vì, tuy đang bệnh nặng và mất sắc nhiều, nhưng, nét đẹp và duyên dáng như vẫn còn phảng phất trên khuôn mặt của hai người.

Tôi không tin, không thể nào tin được nên tôi cứ đứng trước cửa phòng nhìn vô. Người đàn bà mà mới mấy tuần trước khi tôi đến thăm còn nằm bất động một chỗ và rên lên ư ử trông thật là thảm

thiết, chỉ vì các khớp xương sưng lớn hành đau nhức, thì nay chị ta đang bước đi khắp khếnh quanh phòng. Chẳng lẽ chứng đau nhức đã thật sự dần biến khỏi người của chị ta rồi chẳng? Tôi bước đến bên người đàn bà và đưa mắt nhìn khắp người chị quan sát. Chị đã có thể đứng được tuy vẫn chưa được thẳng lưng. Và, từ người của chị tỏa ra mùi hôi và tanh tưởi nồng nặc. Vì không bước đi được như người bình thường nên mấy tuần liền chị không hề tắm rửa. Bây giờ tôi đã biết cái mùi mà lúc nãy khi đang trên đường đi đến đây tôi đã ngửi được, là xuất phát từ đây; từ chỗ nằm của chị xông lên mùi khai đến nồng nặc. Nhưng, có lẽ vì vui mừng nhờ sức khỏe đã khả quan hơn, nên chị không quan tâm đến chẳng? Tôi lảng lảng đi xách nước đến giúp chị làm sạch chỗ nằm. Cả ngày hôm nay tôi sẽ giúp chị làm tổng vệ sinh toàn thân chị và chỗ nằm.

* * *

Việc đầu tiên của buổi sáng chúa nhật hôm nay, tôi lại đến khu ngăn cách của bệnh xá thăm người đàn bà, thay vì để đến sáng ngày mai theo lời dặn của vị Bác sĩ Trưởng trại. Lúc tôi bước vô phòng, tôi thấy chị đang ngồi thẳng người và nở nụ cười chào đón tôi. Tôi ngồi xuống bên cạnh chị. Tôi vui mừng vì người và chỗ nằm của chị không còn mùi hôi tanh nữa. Tôi hỏi:

“Bác sĩ muốn biết chị còn đau nhiều không?”

Chị cười thật tươi như để chứng minh lời nói của mình là sự thật:

“Bây giờ không còn đau ở đâu hết. Hết đau rồi anh à.”

Người đàn bà vừa trả lời vừa níu chặt lấy cánh tay của tôi như sợ tôi sẽ bỏ đi. Và, ngay sau đó là những giọt nước mắt tuôn ra khỏi khóe mắt chị. Tôi an ủi:

“Chị đừng khóc vì bệnh của chị như vậy là xem như đã có nhiều triển vọng sẽ khỏi rồi đó.”

Chị vừa thút thít vừa hỏi:

“Phải, tôi nghĩ là tôi sẽ khỏi bệnh. Nhưng... có phải là nhờ những lời cầu nguyện của anh không?”

Tôi nhìn người đàn bà thương hại:

“Vậy chị khóc là khóc về chuyện gì?”

“Tôi nhớ đến đứa con gái của tôi quá anh à. Con gái tôi tên Vy và rất hiền rất dễ thương. Tôi cũng

thường cầu nguyện xin cho cơn bệnh sẽ mau qua, và, nếu may mắn, tôi sẽ được gặp lại con Vy, đưa con gái thật dễ thương của tôi lần cuối. Nhưng vì đức tin của tôi không mạnh mẽ bằng anh. Tôi không tin vào những điều kỳ diệu mà tôi chỉ nghe kể. Tôi chỉ tin vào những gì đã và đang xảy ra mà tôi biết chính xác thôi. Chính anh đã giúp tôi. Chính anh là sức mạnh. Chính hình ảnh của anh và lời cầu nguyện của anh đã làm cho tôi khỏi bệnh nên xin anh đừng bỏ đi vội. Anh mà bỏ đi thì... thì tôi sẽ bệnh lại ngay.”

Tôi cười vui vì câu nói của chị. Con gái của chị tên Vy làm tôi nhớ đến người đàn bà cũng tên Vy đã cùng tôi có những tháng ngày thật vui và thật hạnh phúc. Cũng vì người đàn bà đó mà bây giờ tôi có mặt ở chốn này. Tôi cố xóa dấu hình ảnh người đàn bà vừa hiện ra trong cái đầu của tôi.

Tôi nhìn người đàn bà trước mặt và nhớ lại hôm tôi công người đàn bà này đến đây. Vì hôm đó thiếu nhân viên mà bà nằm dưới nền xi măng đã quá lâu. Trên đường đi tôi luôn miệng thì thầm cầu nguyện cho bà mau qua khỏi cơn đau đang hành hạ thể xác chị. Không ngờ lời cầu nguyện của tôi bà đã nghe được và để trong lòng. Hôm đó tôi thấy tội nghiệp cho người đàn bà này vô cùng. Nếu không bị căn bệnh hành hạ ngày đêm thì hẳn gương mặt cái mũi và cặp mắt của bà sẽ tôn vinh nhan sắc của bà lên rất nhiều.

Không hiểu do từ đâu mà tôi đã làm một việc mà ai được chứng kiến cũng sẽ tưởng tôi là viên bác sĩ chính hiệu. Tôi đưa tay lên sờ trán của bà rồi sau đó để tay trên ngực của bà ngay chỗ cái vú... như muốn nghe nhịp đập của tim thay vì phải nghe bằng ống nghe. Tôi cảm nhận được một sự rung động từ toàn thân của bà như bà đang bị chấn động. Bà đưa tay ra toan nắm lấy bàn tay của tôi nhưng tôi đã vội rút tay lại và lúng túng nói:

“Chị... chị ngồi đây tôi đi lấy ly nước nóng đến cho chị uống nha.”

Sau câu nói tôi bước ra khỏi phòng và đi thẳng xuống nhà bếp. Tôi cảm thấy xấu hổ vì đã làm một hành động không đúng để người đàn bà hiểu lầm. Từ đó tôi giúp người đàn bà này rất nhiều chỉ vì vị Bác sĩ ra lệnh cho tôi phải làm. Bà đã được may mắn về bệnh lý mà chưa có người đàn bà nào được như vậy; khi đã vô đây. Hai người đàn bà chung phòng với bà đã rủ nhau cùng “đi” một lượt về miền miền viễn hai ngày trước. Rồi

đây căn phòng này sẽ trống và bà sẽ được trở về với con... như có sự màu nhiệm đã đến với bà.

* * *

Tôi tắt máy xe. Cái xe ba bánh cũ rích mà người chủ cũ của nó đã xem như đồ phế thải và tặng cho tôi. Chính tôi đã bỏ ra gần hai tháng để tân trang và gắn cái máy xe hai bánh cũ hiệu Honda vô. Từ ngày được trở về hội nhập vào cuộc sống cộng đồng, tôi sinh sống với nghề đạp xe ba bánh chở hàng cho những bạn hàng buôn bán ở chợ. Nhưng, tôi không thể đạp hoài chiếc xe cũ dưới cái nắng chang chang mỗi ngày. Vì vậy tôi đã gom góp được một số tiền, và mượn thêm mỗi người tôi quen biết một ít để mua cái máy xe cũ gắn vô. Từ ngày xe ba bánh có gắn máy tôi đã chở hàng được nhiều hơn vì nhanh hơn.

Sau khi tắt máy xe, tôi bước đi dưới tàn lá rậm rì của khu vườn dâu. Khu vườn cây ăn trái Lái Thiêu vào buổi trưa có nhiều nắng. Nhưng, ở đây tương đối mát vì đất rộng trồng nhiều cây và luôn được xanh tươi. Gần giữa khu vườn có dựng một cái nhà lá khá lớn để bán nước cho khách vô thăm vườn. Nhưng, theo như lời bạn bè cho biết thì, “Vườn trái cây không những đón khách vô thăm vườn, mà, cái quán bán nước đó có mấy em tiếp đãi viên rất lịch sự và người ngọm thì coi cũng được lắm. Anh nên đến một lần cho biết, rồi sẽ đến thường xuyên luôn ... tuy có hơi xa.” Vì hiếu kỳ nên hôm nay tôi đến đây, trước là để xem cho biết và, nhân tiện thì cũng... thử, vì từ lâu rồi tôi vẫn còn sống độc thân nên cũng cần phải giải tỏa bớt những tồn đọng. Tôi rút tay vô túi quần để kiểm soát lại xem cái “áo mưa” có còn không. Từ khi thoát chết trong trại bệnh và trở về, tôi không bao giờ để phạm làm lỗi mà phải bị trở lại nơi đó.

Nhìn vườn cây rộng rãi làm tôi nhớ lại những ngày còn trai trẻ. Mãi đến tận bây giờ, sau một thời gian dài trôi qua. Nhưng, tôi vẫn còn nhớ như in trong đầu vào buổi sáng ngày hôm ấy. Buổi sáng hôm ấy tôi cùng đám bạn cùng trường và cùng lớp tổ chức một ngày đi cắm trại cũng trong một vườn cây ăn trái. Hình như cũng là vườn dâu, nếu như tôi không nhớ lầm. Sau cơn bệnh, đầu của tôi đã không còn như ngày nào nữa. Tôi hay quên. Và quên nhiều. Bây giờ hồi tưởng lại, tôi cảm thấy cuộc đời của tôi như một cuốn phim quay chậm đầy đau thương và nhiều lần lẩn. Tôi sinh năm Canh Dần. Mệnh từng bách mộc. Là cây tùng trên núi cao nên suốt đời tôi phải đương đầu với sương gió và không bao giờ

hưởng được đời sống an nhàn, không bao giờ được thư tâm điền nhiên tọa hưởng.

Vào một ngày kia khi mọi sự đau thương dường như đã được chấm dứt, tôi cảm thấy như người trẻ lại khoảng thời gian tôi mười lăm mười sáu tuổi; mặc dù lúc đó tuổi của tôi cũng chỉ mới hai mươi lăm. Dù muốn hay không tôi cũng phải chấp nhận vì từ hôm nay hai miền Nam Bắc rồi sẽ được hòa giải để hòa hợp và đoàn tụ vui sống bên nhau, sống bên gia đình, sống bên người thân yêu và không còn cảnh chia ly tang tóc vì bom đạn nữa. Tôi là Hạ sĩ quan đánh máy thuộc Phòng Hành chánh Tài chánh của một đơn vị không tác chiến, là Trung sĩ, là một trong những người may mắn sống sót sau cuộc chiến. Ngày đó tôi đã tưởng tượng cảnh những con đường dẫn vô thành phố đều có những cánh cửa khổng lồ được mở toang ra để đón những người anh em, cũng là những con người xa lạ từng bị xem là thù địch; về trong một thành phố êm đềm giàu có và tuyệt diệu. Nhưng, tất cả rồi đã làm cho tôi hụt hẫng và thất vọng.

Trong cảnh cùng cực của cuộc sống, tôi đã gặp một phụ nữ đang buôn bán những thứ gì đó mà tôi không muốn tìm hiểu làm gì. Có ích gì không khi mình chẳng có một thứ gì tương xứng với những đòi hỏi. Người phụ nữ tên Vy và lớn hơn tôi một tuổi nhưng tính tình rất thùy mị, đáng người cân đối và, rất thơm mùi phụ nữ. Một mùi thơm quyến rũ mà Vy thường hãnh diện: “Em vẫn quen dùng nước hoa từ khi bước chân vào đời.” Tôi được Vy yêu nên được về ở chung trong căn nhà khá rộng rãi của nàng. Tôi yêu Vy say đắm. Và, để trả ơn Vy đã cứu vớt tôi, tôi cố ra sức kiếm tiền bằng cách buôn bán lật vật ở ngoài chợ trời. Sự chăm chỉ làm việc của tôi thật ra cũng chỉ đủ giải quyết cuộc sống cho một mình tôi mà thôi. Nhưng, cũng may là người tôi yêu rất lạnh lẽo và biết bán buôn nên mỗi bữa cơm chiều trên mâm cơm luôn có đĩa thịt. Và, rất thường có thịt heo quay hoặc vịt quay. “Heo quay vịt quay em mua ở tận... trong Tôn-Thọ-Tường đó anh.” Vy nói với vẻ mặt thật tươi và nhìn tôi thật tình tứ vì đã mua những món ngon ở tuốt trong Chợ Lớn, nơi bán heo quay và vịt quay nổi tiếng từ trước ngày đau thương của miền Nam; để tôi được thưởng thức lại những hương vị của những ngày xa xưa. Từ lâu lắm rồi tôi đã quên hẳn những món ăn mà ngày trước tôi rất thường bỏ bữa. Cho đến một hôm kia Vy trở về nhà sau một thời gian gần một tháng vắng bóng, nói là đi buôn cả phê với bạn.

Tối hôm đó tôi phát giác từ người của Vy có mùi hôi phát ra. Một thứ mùi hôi thật khó chịu và thật tanh. Chỉ đến lúc đó Vy mới thú thật là “Từ trước khi gặp anh, Vy đã làm điếm rồi.” Nhưng, có điều Vy không bao giờ có thể ngờ: “Em không ngờ em lại bị mang bệnh lậu, bệnh giang mai tim la hột xoài gì đó mà bây giờ mới phát ra. Trong thời gian em đi buôn và... cũng đi khách. Em ngàn lần xin lỗi anh vì đã không nói thật với anh về những gì em đã làm. Tại sao em lại giấu anh. Đó là vì em chỉ muốn anh có cuộc sống không phải lo nghĩ nhiều về chuyện phải lo cho em và lo miếng ăn...” Nghe Vy tâm sự mà lòng tôi đau đớn như bị đứt ra từng đoạn. Vy đáng thương vô cùng chứ không đáng trách vì vào thời đó... Các bác sĩ của bệnh viện Sài Gòn đã không thể nào cứu cho Vy được sống chỉ vì Vy, vì một lý do nào đó đã muốn tự chữa trị tại nhà với những loại thuốc mắc tiền. Tôi không dám có ý kiến gì trong việc tự điều trị bệnh của Vy chỉ vì tôi không có gì cả. Khốn nạn thay cho Vy, những thứ thuốc mắc tiền đó lại toàn là thuốc giả. Chai nước biển đã cướp đi mạng sống của Vy cũng vì là chai nước biển giả.

Cho đến tận bây giờ mỗi khi nhớ lại, tôi vẫn còn rùng mình khi kết quả khám máu của tôi được vị bác sĩ cho biết: “Anh đã bị nhiễm bệnh rồi. Máu của anh đã cho kết quả anh bị nhiễm căn bệnh của thời đại.” Thời gian đó những ai mang bệnh này đều bị gom lại để tránh lây lan cho người khác. Tôi đã tưởng tượng là, rồi đây thân thể của tôi sẽ bị lở loét, bị sút giảm trọng lượng và rồi những người quen của tôi sẽ được tin tôi chết vì sống với cô gái điếm và bị mang một căn bệnh không có thuốc chữa. Từ khi Vy, người đàn bà mà tôi thương yêu qua đời, tôi bị đưa vô trại bệnh. Và, tôi sống cô đơn luôn cho đến ngày hôm nay. Tôi không thể ngờ người đàn bà cũng thương yêu tôi hết mực lại vẫn mỗi ngày một lần, có ngày đến tám lần... đi khách; theo như sự thú nhận của Vy trước khi vĩnh viễn từ giã tôi để đi qua thế giới khác. Tôi tin cách xác thực là, Vy rất yêu tôi. Vì, trước khi nhắm mắt Vy không muốn rời bàn tay vẫn đang nắm bàn tay tôi và thì thào nói lời xin lỗi khi tôi đang ôm Vy an ủi và... vuốt mắt cho Vy sau đó không lâu.

Một người đàn ông mình mẩy nhể nhại mồ hôi từ trong cái quán nước lợ lá bước ra và vừa đi vừa chửi thật lớn. “Mẹ cha nó. Hôm nay bày đặt lên giá nữa. Làm chết mẹ mới kiếm được nhiều đó để đến đây. Mình thì định sẽ ăn tô hủ tiếu uống

chai bia lấy lại sức... Nào ngờ..." Người đàn ông ngưng nói và bỏ đi thẳng khi thấy tôi nhìn ông ta. Tôi bước vô trong quán. Quán đang vắng khách. Một người đàn bà tuổi trung niên mặt đang bí xị không vui có lẽ vì bị người đàn ông vừa đi ra khỏi quán chửi. Thấy tôi, người đàn bà bước đến bên bàn hỏi tôi uống nước gì với giọng nói của người miền Bắc.

"Ông anh dùng nước gì?"

"Cho tôi ly cà phê đá."

"Cà phê đen đá phải không ông anh?"

Tôi gật nhẹ đầu. Đã bao lần tôi đi uống cà phê mà hề gặp chủ quán là người miền Bắc mới vô Nam lập nghiệp đều bị hỏi lại câu này. Người miền Nam chỉ cần nói cà phê đá tức là đen có đá; còn thì cà phê sữa đá.

Khi người đàn bà đem ly cà phê đá đến cho tôi, bà nhìn tôi như cố đoán xem có phải thật sự tôi đến đây là để uống cà phê hay còn... muốn gì khác không. Tôi nhận biết như vậy vì đôi con mắt của bà nhìn tôi cho tôi biết như vậy. Tôi thấy mở miệng ra hỏi thì cũng ngượng nên tôi mở đầu bằng cách nói về người đàn ông vừa đi ra:

"Cái ông... vừa đi ra có lẽ không vừa lòng với giá mới nên cần nhân dữ quá phải không bà?"

Người đàn bà nhoẻn miệng cười có vẻ yên tâm.

"Lên có hai chục ngàn chứ nhiều gì đâu mà ông ấy lại không thông cảm cho tôi. Chung chi nhiều nơi quá nên mỗi lần các em lấy chẵn hai trăm ngàn thì có gì là nhiều đâu phải không ông anh?"

Tôi lại gật đầu. Nhưng vì không biết phải nói ra sao nên tôi chỉ cười. Người đàn bà nói tiếp:

"Để tôi kêu em này ra chào ông anh nhé. Em mới và dễ thương lắm."

Rồi bà liền quay vô phía trong gọi thật lớn:

"Vy ơi. Ra đây con."

Tôi giật mình như bị chạm phải luồng điện mạnh vì nghe đến tên Vy. Tôi cầu mong người con gái này trùng tên với người mà tôi đã nghe qua từ người đàn bà trong trại bệnh hôm nào. Một người con gái xuất hiện ngay cửa không lâu sau tiếng gọi của người đàn bà. Nhìn cô gái tôi biết mình cầu xin không còn linh. Khuôn mặt với cặp mắt và cái mũi tôi chưa gặp qua lần nào nhưng, tôi chắc chắn đây là người con gái của người đàn bà tôi gặp trong trại bệnh. Cái mũi và cặp mắt

làm cho khuôn mặt của cô gái như sáng bừng lên. Nhờ cái mũi và con mắt đã làm tôn vinh sắc đẹp ở cô mà, nếu gặp thời gặp thế thì cô cũng sẽ là người đẹp nổi tiếng của cả nước vì thân dáng của cô cũng cao ráo và rất thon nhỏ. Cô Vy tuổi đáng con đáng cháu của tôi đang nhìn tôi và gật nhẹ cái đầu. Tôi liền đứng lên và đi theo cô Vy vô phía trong như thể cô ta là khối nam châm còn tôi là cục sắt vậy.

* * *

Jôi tắt máy xe. Tay tôi cầm gói giấy và bước đi dưới những tàn lá của vườn dâu. Cứ một vài ngày tôi lại đến đây thăm cô Vy. Mỗi lần đến tôi luôn đem theo, khi thì cái quần jean, khi thì cái áo, khi thì chai nước hoa... Mỗi lần mỗi thứ quà và món quà nào cũng làm cho cô Vy vui thích cả. Tôi thấy thương hại cô Vy nhiều khi nghe chính cô tâm sự cuộc đời mình. "Với cái tuổi mười một nhưng em đã nhiều lần xúc động đến rơi nước mắt để khóc thương cho kiếp người. Và, em đã tự hỏi, tại sao ở trần gian này lại có cái số hồng nhan ba chìm bảy nổi và nhiều lên đênh đến như vậy? Em sinh ra đời đã mang nỗi bất hạnh vì không biết mặt cha của mình vì ông đã hy sinh thân mình cho quê hương trong thời chiến tranh. Em cũng chẳng có anh em gì hết nên đó cũng là sự thua thiệt với chúng bạn cùng

lứa tuổi. Tuy nhiên em cũng có được một người mẹ để nũng nịu, để thương yêu. Nhưng, diễm phúc đó đã tan biến mất khi mẹ em bị phát giác mang căn bệnh mà y khoa vẫn còn bó tay. Rồi mẹ em bị mang đi. Bà ngoại quá già yếu nhưng cũng rán kiếm cho em ngày hai bữa khoai lang thay cơm. Một ngày kia mẹ em được trở về nhà vì căn bệnh bỗng nhiên ngưng lại không hành hạ mẹ em nữa. Mẹ em về chưa được mấy ngày thì bà của em mất. Lúc đó em khám phá được căn bệnh của mẹ do từ đâu đem đến. Em thương mẹ chứ không khinh mẹ. Em chỉ cảm thấy quá mắc cỡ với những người chung quanh thôi. Để tránh sự tủi nhục bởi lòng hẹp hòi của những con người lân cận, mẹ đã đem em đi về một nơi xa xôi và dựng lên một cái chòi bên lề đường để tá túc và, đó cũng là cái quán bán nước giải khát cho khách qua đường để kiếm sống hằng ngày. Nếu như cuộc đời của em cứ phẳng lặng trôi theo dòng thời gian như thế thì em cũng thuộc loại có phúc. Sự nghiệt ngã đã đến với cuộc đời em khi em bị một người đàn ông cưỡng hiếp lúc

em đi vô rừng kiếm măng và rau dại. Em sợ và ghét người đàn ông đó vì ông ta vẫn muốn tái diễn nhiều lần nữa nên em căm thù đàn ông. Sự căm thù càng dâng cao khi ông ta hăm dọa, nếu không cho ông ta tiếp tục thì ông ta sẽ giết em. Em đã nghĩ quân là phải trả thù tất cả đàn ông bằng cách gieo chứng bệnh của thời đại để làm cho chính bản thân họ và gia đình họ phải tan nát. Mẹ em qua đời không lâu sau ngày em bị cưỡng hiếp lần thứ ba và, em đã bỏ cái chòi,

cũng là cái quán nước để ra đi thực hiện cho bằng được ước nguyện. Những ngày đầu vô đây em gặp được những người đàn ông rất tốt và hiền hậu. Họ thấy em buồn nên đã khuyên nhủ em hãy cẩn thận. “Vì

người đàn bà luôn bị thiệt thòi trước tiên.” Có nhiều người muốn xây dựng gia đình với em nhưng em không dám tiến tới. Em sợ. Em sợ mai sau khi nhan sắc em tàn phai rồi thì... hạnh phúc cũng sẽ phai tàn theo. Biết đâu lúc đó người ta sẽ buông ra ‘tiếng bắc tiếng chì’ về việc làm trong quá khứ... sẽ làm em khổ đau lắm. Em tính một thời gian nữa khi em có được một số vốn rồi em sẽ đi học may và mở tiệm. Chuyện phải có người đàn ông trong cuộc sống xem như không bao giờ em dám nghĩ đến.

Cho đến nay, những người đàn ông đến với em đều tốt cả... anh à. Từ đó em nghiệm ra là em đã lầm. Không phải tất cả mọi người đàn ông đều xấu xa cả... phải vậy không anh? Anh rất tốt với em. Sự đối đãi nồng hậu và chân tình của anh khác với những người đã đến đây, làm em rất cảm động. Em chỉ là con điểm rẻ tiền, một con điểm hạ cấp và thất học nên em sẽ không bao giờ có thể đem hạnh phúc đến cho bất cứ một người nào được đâu. Bây giờ em còn trẻ, em còn chút nhan sắc... Anh hãy đến đây thăm em thường xuyên vì gặp anh là em vui lắm. Tiền bạc hay quà cáp, anh đừng bận tâm... anh nhé. Anh hãy hứa là anh sẽ đến đây thường xuyên với em, anh nhé.”

Tôi cố nén nỗi xúc động, đồng thời tôi cũng vừa nhớ về người đàn bà trong trại “bệnh của thế kỷ” năm nào. Người đàn bà đó có ngò đâu, hôm nay tôi đang ngồi nghe đũa con gái mà bà rất mực thương yêu tâm sự chuyện gia đình của bà mà tôi vô cùng thương cảm. Bà có người con gái thật tuyệt vời nên biết nói những lời mà nhiều người có học chưa chắc đã nói và nghĩ được như vậy.

Con người chẳng may phải sống trong tận cùng đáy vực của xã hội mà trong tâm hồn vốn đã có sự thánh thiện thì, hành động và lời nói luôn có ý thức. Và, sẽ cảm thấy tội lỗi khi làm điều trái với lương tâm và đạo lý.

Một lần kia tôi đến thăm Vy. Trên đường đến quán tôi nhìn thấy Vy ngồi bên vệ đường với cái túi xách lớn để bên cạnh như thể Vy đi đâu và vừa về đến đây. Nhìn thấy tôi, Vy đứng lên rồi chạy đến nắm chặt tay tôi và nói: “Anh chở em ra phố kiếm cái gì bỏ vô bụng đi anh. Em đói quá anh à.” Lần đó Vy phải ngồi chồm hổm vì xe ba bánh không có ghế. Và, món cá lóc hấp là món ăn mà Vy ăn lần đầu. Sau ngày đó... Có những buổi chiều sau cơn mưa, tôi đã chở Vy ra phố ăn cá lóc hấp. Món ăn mà Vy rất thích. “Nhờ anh mà em mới biết ruột cá lóc ngon quá xá như vậy.” Những lần đi ăn sau đó Vy vẫn muốn ăn cá lóc hấp. Tôi đã để một cái ghế bằng nhựa nhỏ có dựa lưng trong lòng xe ba bánh. Cái ghế chỉ dành riêng cho mỗi mình Vy thôi.

* * *

Đôi bàng hoàng khi nhìn thấy cửa quán được khóa chặt và có dán tờ giấy ghi hai chữ “Niêm Phong”. Tôi đi một vòng quanh nhà để nhìn thấy tất cả đều im lìm vắng lặng. Tôi đã hiểu ra bốn cô gái ở đây trong đó có Vy và bà chủ quán đã bị gì và đang ở đâu rồi. “Trâu bò húc nhau ruồi muỗi chết.” Người ta giành nhau miếng ăn rồi choảng nhau chứ bà chủ và các em không bao giờ dám làm mất lòng một người nào. Việc chung chi luôn được thực hiện đúng ngày như đã có giao ước.

Tôi quay người và buồn bã bước đi như mình vừa bị mất đi một vật quý giá. Vy chưa kịp thực hiện giấc mơ mở tiệm may thì nay đã phải bị trong vòng kiểm soát. Vy sẽ bị “phong tỏa” trong bao lâu, tôi không thể đoán biết được. Nhưng, tôi tin chắc sau này khi Vy được tự do, tôi có thể giúp Vy trong khả năng của tôi để làm chủ một tiệm may hay quán bán thức ăn và nước uống thật sự. Vy sẽ từ giã vĩnh viễn cái nghề bắt đực dĩ này vì Vy cũng muốn như vậy. Tôi tin con người nhân hậu và biết suy nghĩ như Vy sẽ phải được có một cơ hội để làm lại cuộc đời và hạnh phúc lứa đôi với người đàn ông cùng trang lứa.

Tôi đang đi đến nơi đậu chiếc xe ba bánh. Từ xa tôi nhìn thấy hình như hai mẹ con cô Vy ngồi trên đó. Tôi chạy thật nhanh đến. Nhưng... xe trống. Không có Vy và mẹ cô. Tôi không muốn bị hỏi han lời thôi nên tôi vội vàng nổ máy xe rồi chạy thẳng hướng về thành phố.

* * *

Ngày xưa và bây giờ, khoảng cách không dài nhưng cũng vừa đủ hai mươi một năm đã trôi qua. Dù đã cố công tìm kiếm nhưng tôi không bao giờ còn gặp lại Vy nữa. Tám năm đầu, đều đặn mỗi tháng tôi lại đến khu vườn dâu một lần với hy vọng tràn đầy. Mấy năm sau này, mỗi năm thường là vào tháng sáu tôi mới trở lại vườn dâu một lần bằng xe hai bánh. Tôi trở lại để chỉ nhìn vườn dâu từ phía ngoài mà nuối tiếc thôi chứ không còn hy vọng gì nữa. Vườn dâu đã có chủ mới. Phía trước vườn được xây lên bức tường xi măng và không còn cho khách vô thăm vườn nữa.

Mỗi lần trở lại vườn dâu, tôi đều đến quán cá lóc hấp ngày xưa và ngồi đúng cái bàn mà Vy và tôi thường ngồi. Không có Vy và cũng không có bạn, tôi chỉ ăn lẩu đầu cá thôi. Cá lóc sau này người ta nuôi bằng thuốc hay bằng cách nào đó mà con nào con nấy ‘to đùng’, nên thịt cá cũng không còn vị ngọt tự nhiên và không còn thơm. Người chủ quán thuộc thế hệ tiếp nối mà ngày tôi đến quán lần đầu còn là chú nhóc con. Chủ quán luôn niềm nở với tôi vì cũng nhận ra tôi là thực khách từ những ngày xa xưa. Tôi không còn chạy xe ba bánh nữa vì các loại xe thô sơ đã bị cấm hoạt động. Tôi hiện là thư ký cho một hãng buôn của

một người lính năm xưa nay trở về Việt Nam làm việc.

* * *

Noel sắp đến rồi. Mùa Noel năm nay cũng sẽ buồn như mấy mùa Noel qua làm tôi không sao ngủ được. Tôi cứ nhớ về những ngày xa xưa lắm với hai người đàn bà cùng tên Vy. Cả hai đều để lại trong tim tôi niềm thương yêu và quý mến. Tôi thương vì cả hai trong sâu thẳm tâm hồn có sự thánh thiện và rất chân thật. Tôi quý vì cả hai không thể làm công việc gì để sinh sống nên phải chọn làm một công việc mà tôi cho là rất lương thiện. Nếu tôi là phụ nữ có lẽ tôi cũng sẽ làm như vậy.

Chai rượu Remy Martin XO, món quà Giáng Sinh của năm đầu thập niên thứ ba trong thiên niên kỷ thứ hai mươi một của ông chủ Việt kiều... Tôi đã uống cạn trong đêm nay nhưng tôi vẫn không sao ngủ được vì cứ nhớ đến lời tâm sự của Vy hôm nào làm cho tôi phải thốt ra trong tâm trạng thổn thức: “Vy ơi, bây giờ Vy ở đâu và có bình an không, hả Vy?”./.

Topa (Hòa Lan)

Làng Tôi (Gairle)

Làng tôi, Hòa Lan quê hương thứ hai
 Hơn nửa đời loay hoay nơi xứ lạ
 Năm tháng quen dần đã lắm thân thương
 Thương làng quê thôn xóm đẹp sân vườn
 Thương sáng Xuân tươi, trưa hồng nắng Hạ
 Da diết chiều Thu, tối trắng tuyết Đông
 Đồng cỏ xanh với chú bò vàng ánh
 Mặt nước hồ trong, bầy vịt lội quanh
 Nhìn sóng gợn ngọn gió lùa nhẹ mát
 Thấy mướt mà màu nắng ấm long lanh
 Qua phố đông, vui nhóm chợ bên đường
 Hàng hoa nhỏ thoảng hương mời ghé bước
 Áng mây xanh lững lờ trôi tha thướt
 Lớp sương mờ đôi lúc lại giăng ngang
 Vàng dương sáng đến rồi đi ẩn hiện
 Với thiên nhiên với Hòa Lan yên tĩnh
 Cảnh bốn mùa chấm phá rõ chân dung
 Dung hòa điệu bản tình ca xứ lạnh

THƠ HOÀI TÂM NIỆM

2021 HTN

Góc bạn trẻ

Trang Đài Glassey

Một Khu Vườn Fulbright Toàn Cầu:
Vun Trồng Mái Ấm ở Stockholm và Trên Thế Giới
Bài & hình: Trang Đài Glassey-Trần Nguyễn, Ph.D.

Lời Giới Thiệu: Tác giả trình bày bài viết dưới đây vào ngày 20 tháng 10, năm 2021, Session 3, trong ngày đầu tiên của Đại hội Fulbright lần thứ 44, kỷ niệm 75 năm thành lập Chương Trình Fulbright với chủ đề, “Fulbright at 75: Celebrating a Legacy of Global Friendships.” Tựa đề Anh ngữ của bài thuyết trình là **“A Fulbright Global Garden: Cultivating ‘Home in Stockholm’ and In The World.”** Trong vai trò Giám Đốc Sáng Lập của Dự Án Người Việt Hải Ngoại (Vietnamese Diasporas Projects), Tiến sĩ Trang Đài là người Việt duy nhất được chọn thuyết trình cho Đại hội năm 2021, cũng như trong năm 2020, khi cô nói về kinh nghiệm di dân khó khăn của những người Việt vô tổ quốc với bài nghiên cứu, “Un/Earthing Borderland-Motherland: Stateless Bodies In Transnational Limbo” (tạm dịch: Khai/Quật Biên-Giới-Quê-Mẹ: Những Cơ Thể Vô Tổ Quốc trên Ngõ Cụt Xuyên Quốc Gia). Xin xem trọn bài này tại đây: <https://shiftjournal.org/issue-11/glassey-tranguyen/>.

Xin kính chào quý vị,

Tôi muốn bắt đầu với lời cảm ơn chân thành đến Ban Tổ Chức đã nhọc công thực hiện đại hội qua mạng lần thứ hai này. Chúng ta hãy cùng tiếp tục thắp lên ánh đuốc Fulbright 75 năm sau khi viễn ảnh này được khơi màu và đã làm cho thế giới tốt đẹp hơn!

Trong phần trình bày sau đây, tôi xin mời quý vị cùng hồi tưởng lại kinh nghiệm Fulbright của chính mình khi tôi chia sẻ hành trình và cái nhìn mà tôi có được trong thời gian nghiên cứu tại Thụy Điển. Chúng ta hãy cùng nhau suy ngẫm một câu hỏi: **Làm sao để cùng vun bồi tương quan nhân loại trong một thế giới đang tìm cách chung sống trong hòa bình, bảo tồn sinh thái, và bình đẳng?**

Tôi đưa ra khái niệm “một khu vườn Fulbright toàn cầu” để cho thấy việc hòa nhập vào một văn hóa khác là cùng đích để tìm đến một đời sống an lạc (tại nhà) cho chính mình và tha nhân.

Xu hướng học thuật và phục vụ dân sự của tôi đã chịu ảnh hưởng lớn sau một năm tham gia chương trình Fulbright, từ những đan kết giữa kinh nghiệm nghiên cứu và nhận thức cá nhân.

Tôi cho rằng công dân của thế giới hôm nay không chỉ cần vun bồi mái ấm tại nhà, mà ngay giữa thế giới nữa. Điều mà tôi chú trọng đến là kinh nghiệm an vị “đang ở nhà” có thể đến từ (a) lòng yêu thiên nhiên chung, (b) chính sách di dân nhân đạo, và (c) những cái (ngịch) lý của các cộng đồng thích ứng.

NHÀ TA Ở STOCKHOLM: Người Việt tại Thụy Điển Dõi theo luồng sóng di dân xuyên quốc gia trong nửa thế kỷ qua, Dự án Fulbright của tôi tìm hiểu về đời sống của người Việt tại Thụy Điển, với chủ đề “Nhà Ta Ở Stockholm: Chứng Từ Xuyên Quốc Gia của người Việt Tỵ Nạn.”

Tôi thực hiện nghiên cứu theo phương pháp nhân chủng học, tham khảo tài liệu văn khố, và phỏng vấn lịch sử truyền khẩu bằng tiếng Việt với đồng hương tại thủ đô Stockholm và các thành phố khác ở Thụy Điển. “Nhà Ta Ở Stockholm” là dự án đầu tiên và duy nhất nghiên cứu về người Việt ở đây theo phương pháp này từ trước tới nay.

Hình 1: Tác giả tham dự lễ trao giải Nobel tại Concert Hall ở phố cổ Stockholm, Thụy Điển tháng Chạp, 2004.

“Mỗi năm chúng tôi không có mặt trời trong sáu tháng,” một viên chức di trú đã nói với cô Triệu Trần Sen như vậy trong cuộc phỏng vấn tại trại tỵ nạn ở Phi Luật Tân. Là thuyền nhân, cô không có cái quyền xa xỉ để chọn nơi mình được định cư. Cô đi Thụy Điển, nhưng trong lòng cứ nghĩ, phải chi được đi Mỹ thì tốt quá.

Đối với những người Việt tỵ nạn đi tìm một mái ấm tại Stockholm mà lòng thì hướng về nơi khác, có lẽ họ khó đạt đến cảm giác an vị. Trên những con đường ngập tuyết của đất nước Thụy Điển buốt giá, mái ấm phải chăng chỉ là một tâm thức xa vời cho họ? Từ những thay đổi về thời tiết môi trường cho đến sự cô lập về văn hóa, kiếp lưu vong da vàng được định nghĩa bởi mâu thuẫn và mong mỏi. Câu chuyện của người Việt tại miền đất Bắc Âu này tưởng chừng là những câu chuyện của kiếp lạc loài. Nhưng khi những câu chuyện này được gói ghém trong sự biết ơn sâu sắc đối với lòng nhân đạo của chính phủ Thụy Điển dành cho người tỵ nạn và di dân, thì cảm giác an vị được bày tỏ cách sâu xa nhất.

“Mái ấm” là một nghịch lý khi nó luân chuyển giữa những bất lợi của một nơi định cư có thời tiết lạnh giá và lòng biết ơn đối với chính sách di dân nhân đạo tại đây. Khi người Việt ở Thụy Điển nêu lên những bất lợi như thời tiết lạnh giá và rào cản ngôn ngữ (tiếng Thụy Điển vô cùng phức tạp, hơn cả phong ba bão táp trong ngữ pháp Việt Nam!), thì họ cũng tỏ lòng biết ơn vô tận đối với chính phủ nước này và các chính sách nhân đạo. Xin nhấn mạnh là trong suốt lịch sử loài người, những thể chế di dân trên thế giới vốn rất gập ghềnh. Năm 2021, khi chúng ta chứng kiến cảnh nước Mỹ rút quân khỏi A Phú Hãn và sự sụp đổ kinh tế tại Lebanon, cũng như những biến cố chính trị thế giới gần đây, chúng ta ý thức rõ ràng và lưu tâm đến nhu cầu quan trọng của những chính sách di dân nhân đạo.

Đa số người Việt tại Thụy Điển mang một lòng biết ơn vô bờ đối với nước sở tại, từ giây phút được định cư và trong suốt thời gian nhập cư. Chị Sen giải thích, “Chúng tôi là những gia đình có người bị khuyết tật, hoặc già nua, hoặc đông con, nên tất cả các quốc gia khác đều từ chối không nhận chúng

tôi. Nhưng Thụy Điển đã cứu mang chúng tôi. Họ đã cho chúng tôi một cơ hội định cư duy nhất!”

Tuy có một số người Việt tại Thụy Điển đã tái định cư đến những cộng đồng Việt hải ngoại khác có thời tiết ấm áp hơn và có nhiều đồng hương hơn như tại Quận Cam, California, phần lớn đã khẳng định với tôi rằng Thụy Điển là quê hương của họ. Họ trân trọng đời sống thanh bình và trật tự ở đây. Họ cảm thấy ổn định và an cư. Họ thấy được chính phủ quan tâm và chăm lo. Họ hạnh phúc thấy con cái được học hành tốt đẹp và hưởng nhiều cơ chế an sinh xã hội. Dù họ tiếp tục đối diện với những cách biệt văn hóa, họ cảm thấy có nhiều cơ hội cho những thế hệ nối tiếp.

AN VỊ GIỮA THẾ GIỚI: Những Cộng Đồng Thích Ứng

Khi người Việt định cư ở một miền đất mới, cảm giác tìm được một mái ấm thứ hai luôn đan quện với những tương quan với người xung quanh và những quan hệ xã hội mà họ thiết lập. Những làn sóng người Việt ồ ạt bỏ nước ra đi từ năm 1975 cho đến tận hôm nay đã đưa đến việc hình thành những cộng đồng hải ngoại lớn mạnh quanh thế giới với cơ cấu tổ chức xã hội vững vàng. Trường hợp người Việt ở Thụy Điển thì không được như vậy. Vừa thiếu một cộng đồng văn hóa, vừa phải sống cách xa nhau, nên người Việt mới định cư ở đây có thể bị trầm cảm.

Phố cổ Gamla Stan, thủ đô Stockholm

Mùa thu Stockholm

Trong bản đồ Việt Nam hải ngoại, người Việt ở Thụy Điển có vẻ như bị “châu rìa.” Nhiều học giả còn thắc mắc không biết có người Việt sống ở nước này không. Đây có thể vì con số người Việt tại đây khá nhỏ và họ lại sống rải rác khắp nơi. Nhưng qua các nghiên cứu thực tế, tôi thấy rằng vẫn có những trường hợp mà tôi gọi là “cộng đồng thích ứng” với tất cả mọi cái (nghịch) lý của nó, khi mà cơ cấu tổ chức có thể linh động và đến cách tự nhiên. Một trường hợp điển hình là khi sinh viên Việt

Nam ở khắp các nước Bắc Âu họp mặt ở Uppsala cho cuộc đua thuyền năm 2005. Đây là một sinh hoạt thường niên do Hội Sinh Viên Bách Khoa Uppsala tổ chức.

Khi tôi đang trò chuyện với các bạn sinh viên Việt Nam từ Phần Lan, Na Uy, và Thụy Điển, thì tôi tình cờ gặp bạn bè cùng ký túc xá người Romania và Mã Lai từ Lappis, Đại học Stockholm, cũng đến Uppsala dự hội đua thuyền. Đối với tôi, ngày đua thuyền ở Uppsala hội tụ một cộng đồng nhiều giai tầng của những bạn trẻ đầy nhiệt huyết cùng vui chơi với nhau. Họ có thể không bao giờ gặp lại nhau lần nữa, nhưng trong ngày hôm đó, họ cùng thuộc về một cộng đồng qua một sinh hoạt chung. Tôi nghĩ đến dự án nghiên cứu của mình, tuy chú trọng vào người Việt, nhưng không nhất thiết phải bị gò bó trong

Sinh viên Việt Nam từ ba nước Bắc Âu gặp mặt ở hội đua thuyền Uppsala 2005.

sinh hoạt sắc tộc mà thôi. Thật ra, tôi nhận thấy việc nghiên cứu về những tương quan của người Việt với cộng đồng địa phương và đất nước thứ ba còn quan trọng hơn nữa. Qua đó, cảm giác an vị và tinh thần cộng đồng có thể được mở rộng để bao gồm những tương quan nhân sinh chung vượt ra khỏi những ràng buộc dựa trên sắc tộc hay cấu trúc xã hội.

Một cộng đồng thích ứng khác mà tôi trải nghiệm là Đại hội Fulbright Đức Quốc lần thứ 52 vào tháng Ba, năm 2005, khi các học giả Fulbright từ khắp nơi quây quần tại Berlin để chia sẻ nghiên cứu và văn hóa. Tôi thật sự bị choáng ngợp! Tôi chưa bao giờ được gặp nhiều người trong chương trình Fulbright như vậy! Nhưng tôi xúc động mạnh mẽ nhất khi ôn lại lịch sử chia cắt của thành phố Berlin. Trong buổi họp town hall tại tòa đô chính, tôi đã hỏi những vị dân cử về các phương cách và chương trình họ đã thực hiện để giúp Berlin hàn gắn những cách biệt Đông-Tây trong lịch sử. Câu hỏi này khởi đi từ cảm nghiệm tôi có khi nhìn về sự phân chia Nam Bắc tại Việt Nam và những ngăn cách vẫn còn tồn tại hôm nay. Tôi cảm thấy gần gũi và gắn bó mật thiết với Berlin bởi vì những kinh nghiệm lịch sử chung này.

Tác giả trò chuyện cùng dân cử thành phố Berlin tại Đại hội Fulbright Đức Quốc 2005.

AN VI TOÀN CẦU: Phổ biến thông điệp Fulbright Sau một năm ở đất khách trong chương trình Fulbright, các nghiên cứu sinh trở về nhà, hay ở lại nơi đó như quê hương mới. Và sứ mạng phổ biến thông điệp Fulbright và vun trồng sự thông cảm liên quốc gia tiếp tục!

Trong buổi nói chuyện với tư cách học giả Fulbright tại Đại học Cal State Fullerton năm 2005, tôi mời gọi mọi người cùng trở nên những đại sứ văn hoá và đẩy mạnh sự hiểu biết xuyên văn hoá ở bất cứ nơi nào và trong bất cứ hoàn cảnh nào, cho dù bạn không chính thức nằm trong chương trình Fulbright. Hôm nay, tôi may mắn được sống giữa những nền văn hoá đa dạng của thế giới ngay tại Nam California này. Nhưng khi những khủng hoảng môi trường và thời tiết khắc nghiệt đã trở thành chuyện mỗi ngày, thì chúng ta được thúc bách để cùng nhau xây dựng một cộng đồng bảo vệ môi sinh.

Tinh thần và hành động bảo vệ môi trường là một mạch chính trong văn hoá Thụy Điển. Tháng Giêng năm 2005, tôi thuyết trình tại một Đại hội quốc tế do Bộ Phát Triển Quốc Tế (SIDA the Swedish International Development Authority) tổ chức. Tôi đã hỏi một học giả người Thụy Điển ngồi bên cạnh

tôi, “Theo bác, đâu là điểm đặc thù của nền văn hoá Thụy Điển?” Ông suy nghĩ thật lâu, rồi nói với tôi, “Tình yêu thiên nhiên.”

Người di dân muốn hội nhập văn hoá vào xã hội Thụy Điển là một điều khó khăn vì nếp sống riêng tư ở xứ này. Nhưng có một cách có thể giúp rút ngắn khoảng cách văn hoá, đó là bằng cách tham gia và chia sẻ tình yêu và sự bảo vệ đối với thiên nhiên vốn hiển hiện và là cốt lõi của văn hoá nước Bắc Âu này. Và đây là một sự ăn rơ tuyệt vời vì người Việt tỵ nạn ở mọi nơi mang theo một di sản chung: không phải là ngôn ngữ, hay văn hoá, vốn được thể hiện qua nhiều hình thức khác nhau. Cái chung đó chính là tình yêu thiên nhiên và sở thích trồng trọt. Tại Quận Cam chẳng hạn, người ta có thể nhận diện một ngôi nhà Việt Nam cách nhanh chóng qua những cây cối hoa cỏ xung quanh và ngay cả trong nhà.

Để kết, tôi xin trở lại câu hỏi mà tôi đã đề ra ban đầu. Làm sao để cùng vun bồi tương quan nhân loại trong một thế giới đang tìm cách chung sống trong hòa bình, bảo tồn sinh thái, và bình đẳng? Xin đưa ra vài suy nghĩ:

Thứ nhất, hãy giúp đẩy mạnh những chính sách di dân nhân đạo, với ý thức rằng chuyện di dân là một vấn đề hết sức phức tạp. Chỉ hai ngày trước, Hội Fulbright Association đã đưa ra một tin khẩn, kêu gọi sự hỗ trợ cho dự luật H.R.5482, nhằm hướng dẫn Bộ Ngoại Giao trong việc cấp hộ chiếu đặc biệt cho những người A Phú Hãn đã từng tham gia chương trình Fulbright, để họ và gia đình họ thoát khỏi sự bóp rập của chính quyền Taliban và được định cư hay ở lại Hoa Kỳ. Chúng ta có thể dành một phút để giúp điền đơn này (https://fulbright.org/we-stand-with-afghan-fulbrighters/?utm_source=Fulbright+Association&utm_campaign=f6c3bc25f0-EMAIL_CAMPAIGN_2019_10_01_05_24_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_14193c13ec-f6c3bc25f0-127791061&mc_cid=f6c3bc25f0&mc_eid=UNIQID#afghan-bill) và giúp những thành viên Fulbright người A Phú Hãn #FulbrightAfghanAlumni.

Sinh viên Việt Nam ở Phần Lan và Thụy Điển gặp nhau tại Helsinki, mùa hè 2005.

Hình về thiên nhiên của ba trẻ Kiên, Huy, Đan.

Thứ hai, hãy tạo nên những cộng đồng thích ứng để thiết lập những tương quan hoà bình và tình liên đới giữa các văn hoá. Hãy tiếp tục nuôi dưỡng một trái tim toàn cầu, hãy tiếp tục là những đại sứ văn hoá ngay cả sau khi bạn đã hoàn tất chương trình Fulbright, và hãy sống tinh thần Fulbright dù bạn đang ở đâu.

Thứ ba, hãy nuôi dưỡng tình yêu thiên nhiên trong những thế hệ của hôm nay và ngày mai. Hãy giữ nếp sống xanh, hãy tranh đấu cho công bằng môi trường, và hãy gieo trồng một tình yêu sâu sắc và sự chăm sóc thức thời dành cho Mẹ Đất trong cộng đồng và tại nhà.

Tôi xin chúc quý bạn mọi điều tốt lành nhất khi bạn vun trồng khu vườn Fulbright toàn cầu của mình!

Hòa Lan và năng lượng

Hội nghị thượng đỉnh về khí hậu ở Glasgow đã đưa ra các mục tiêu khí hậu chung cho các nước tham dự. Trong đó, cần có giải pháp hữu hiệu để giảm bớt khí thải CO₂. Chính vì vậy, nước Hòa Lan cũng phải đối mặt với thách thức trong việc đạt được các mục tiêu khí hậu cho năm 2030 và 2050.

Vừa qua, Hòa Lan đã tổ chức một cuộc thăm dò ý kiến về việc sử dụng nhà máy điện nguyên tử. Vì chỉ dựa vào năng lượng mặt trời và năng lượng gió thì sẽ không đạt được mục tiêu. Trong những năm gần đây, số người được hỏi ủng hộ việc sản xuất điện bằng năng lượng hạt nhân ở Hòa Lan ở mức 50%. Hiện tại là 60%. Họ coi nó như một loại nhiên liệu 'sạch', vì lượng CO₂ được thải ra trong quá trình tạo ra rất ít. Hơn nữa, điện hạt nhân không phụ thuộc vào thời tiết, giống như năng lượng gió và năng lượng mặt trời. Chính vì thế, ngày càng có nhiều tiếng nói ủng hộ việc sử dụng năng lượng hạt nhân cho mục đích này.

Tuy nhiên, một số người khác chống lại việc sử dụng năng lượng hạt nhân. Họ chủ yếu nhắm vào những rủi ro hoặc tai nạn có thể xảy ra. Họ cũng nghĩ rằng việc lưu trữ chất thải phóng xạ (kernafval) trong thời gian dài không phải là một biện pháp xử lý tốt.

Thực tế - Nhà máy điện hạt nhân ở Hòa Lan Hòa Lan hiện có một nhà máy điện hạt nhân đang hoạt động ở Borssele. Nhà máy cung cấp khoảng 4% năng lượng toàn quốc.

Việc xây dựng một nhà máy điện hạt nhân thứ hai, dựa trên công nghệ Uranium, có thể sẽ mất ít nhất 10 năm và phí tổn khoảng 10 tỷ euro hoặc hơn. Việc phát triển điện hạt nhân thế hệ IV, dựa trên công nghệ thorium có thể là một giải pháp tốt hơn, nhưng cần đến 40 năm và trước năm 2050 chưa thể thực hiện.

Một nhược điểm lớn của các nhà máy điện hạt nhân, ngoài thời gian và chi phí xây dựng, là chất thải hạt nhân mà các nhà máy này chắc chắn tạo ra. Chất thải có tính phóng xạ cao từ các thanh phân hạch (uranium staven) có thể tiếp tục phát xạ trong hàng trăm nghìn năm. Nước dùng để giảm nhiệt và các thiết bị khác trong nhà máy điện hạt nhân cũng bị nhiễm phóng xạ.

Phóng xạ (radioactieve stoffen)

Chất phóng xạ phát ra bức xạ, vì nó chứa các nguyên tử không ổn định, không bền vững. Mọi vật chất đều tạo thành từ các nguyên tử (atoom). Một nguyên tử gồm có hạt nhân nguyên tử (kern), được tạo thành từ neutron và proton, và các điện tử (electron) quay xung quanh hạt nhân. Một nguyên tử ổn định chứa cùng số neutron với số proton. Hạt nhân nguyên tử không bền, có thể trở nên ổn định bằng cách phát ra bức xạ (straling). Sau một thời gian nhất định, hầu hết các nguyên tử trong chất phóng xạ đều trở nên ổn định, nên hầu như không có bức xạ nào được phát ra. Sau đó, vật liệu không còn phóng xạ nữa. Các chất thải phóng xạ cũng vậy. Chúng có mức độ nguy hiểm, tùy vào loại bức xạ (alpha, beta hoặc gamma), có cường độ khác nhau và có tuổi thọ phụ thuộc vào của vật liệu.

Xử lý chất thải hạt nhân

a. Thải ra biển

Cho đến năm 1982, Hoa Kỳ và các nước châu Âu - bao gồm cả Hòa Lan - đã đổ chất thải hóa học, sinh học và cả chất phóng xạ ở Thái Bình Dương và Đại Tây Dương. Chất thải được đóng gói cẩn thận trong các thùng được đổ đầy bê tông. Theo nghiên cứu và phân tích rủi ro, việc hòa tan các chất này trong nước biển về lâu dài sẽ không gây ra vấn đề gì cho sức khỏe cộng đồng. Tuy nhiên, để bảo vệ đại dương, đáy biển và sinh vật biển, đã có lệnh cấm đổ chất thải ra biển trên toàn thế giới từ những năm 1990.

b. Lưu trữ tạm thời trên mặt đất

Năm 1982 Chính phủ Hòa Lan thành lập tổ chức Trung ương về Chất thải phóng xạ (COVRA-De Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval). Đây là công ty duy nhất ở Hòa Lan có nhiệm vụ thu gom, xử lý và lưu trữ tất cả các chất thải phóng xạ.

Kể từ năm 2003, các chất thải có phóng xạ cao, chẳng hạn như nhiên liệu hạt nhân đã qua sử dụng từ nhà máy điện hạt nhân ở Borssele, đã được lưu trữ trong một tòa nhà màu cam (Habog), cao 13 mét, có bức tường dày 1,7 mét làm bằng bê tông cốt thép để chặn bức xạ. Tòa nhà được thiết kế để có thể chịu được những sự kiện xấu có thể xảy ra một lần trong một triệu năm, chẳng hạn như lũ lụt, động đất, tốc độ gió 450 km một giờ, máy bay rơi. Trong trường hợp đó, mọi thứ bên trong tòa nhà vẫn an toàn. Người ta đã đồng ý rằng chất thải hạt nhân phóng xạ sẽ ở đó ít nhất một trăm năm và một số chất thải sẽ ngấm dần đi.

c. Chôn sâu vào lòng đất

Dựa theo nghiên cứu, có thể vào năm 2130, chất thải phóng xạ của Hòa Lan sẽ được chuyển đến một 'kho lưu trữ cuối cùng' nằm sâu trong lòng đất, giữa các lớp đất sét thích hợp ở phía tây bắc và đông nam của Hòa Lan, dưới độ sâu hàng trăm mét. Các nhà nghiên cứu cũng dự đoán rằng sẽ có một hệ thống đường hầm dưới lòng đất dài khoảng 30 km được xây dựng, với các phòng chứa riêng cho từng loại chất thải.

Trong 1.000 năm đầu, các thùng chứa chất thải phóng xạ mức độ thấp, chẳng hạn như uranium đã cạn kiệt và chất thải bệnh viện, bắt đầu bị rò rỉ. Vật liệu ngấm dần vào đất sét và phần lớn vẫn ở đó. Đây là lượng chất thải lớn nhất nhưng lại phát ra ít bức xạ.

Sau 1.000 đến 10.000 năm, những chiếc thùng được lót bằng bê tông để đựng chất thải phóng xạ nguy hiểm nhất vẫn còn nguyên vẹn. Sau 10.000 năm, bức xạ đã giảm đi rất nhiều.

Sau 10.000 đến 100.000 năm, những thùng nặng nhất chứa chất thải phóng xạ cao cuối cùng cũng bị vỡ, vỏ bê tông cũng vậy. Từ từ nhưng chắc chắn, chất phóng xạ bắt đầu rò rỉ vào đất sét.

Sau 100.000 đến 1 triệu năm, chất phóng xạ bị rò rỉ cuối cùng cũng đến được sinh quyển, nơi thực vật và động vật sinh sống. Tuy nhiên, mức phóng xạ lúc đó sẽ thấp hơn 150 lần so với lượng bức xạ trong tự nhiên,

Tuy nhiên, trước năm 2100 chính phủ Hòa Lan chưa cần phải ban hành quyết định chính thức về việc xử lý chất thải phóng xạ. Bởi vì Hòa Lan có rất ít chất thải phóng xạ, việc xử lý không được coi là cần thiết cho đến năm 2130.

thơ Lưu Vong

Niềm Khúc Mùa Đông

Trong nỗi bất bình người phu đếm lá
Đông đến bên thềm luyến nhớ thu xa
Anh âm thầm bên chiếu lợm nhạt
Bỏ vào sọt rác ký ức buồn thua cuộc ly tan.

Rồi bất bình ngời khô mộng đã điêu tàn
Gởi vào ngại vị Ấu niên chìm theo con nước
Khúc Nam bình vò theo tiếng hát chim lồng
Ngồi ôm mặt làm người tình chong so nỗi nhớ.

Lòng chợt rưng rưng một thoáng sương mờ
Đây âm hao buốt lạnh mùa đông kỷ niệm
Đây đỉnh sương mù ngồi đếm mưa bay
Cứ mặc nhiên dù đời còn vô cơ.

Trong những khúc buồn như sóng xô bờ
Con nước mặc nhiên hững hờ ngấm tức tươi
Đã bao mùa chờ giáp hạt với thương đau
Lăn tăn ngàn năm tiếng vọng rì rào.

Trong hắt hiu mưa qua lối cũ chiến hào
Đây năm xưa trận địa còn in dấu cũ
Tan chiến chinh rồi mà xác phơi đầu
Cho đêm thiếu phụ chong đèn nhớ hơi quen.

Đâu tôi đâu anh lủi thân kiếp đế mèn
Đi phiêu du qua từng mùa nước lở
Đông ghi gầy hao nỗi buồn tức tở
Có nỗi hoang tàn ôm lòng đi xây mộ..

Trang sức khỏe

Bác Sĩ Nguyễn Ý Đức

Sống Với Viêm Khớp

Hai câu thơ tình cảm của nhà thơ Nguyễn Bính:

"Nắng mưa là bệnh của trời

Tương tư là bệnh của tôi yêu nàng"

đã được cố nhạc sĩ Nguyễn Hiền mượn vần để nói lên một tình trạng bệnh của người cao tuổi như sau:

"Nắng mưa là bệnh của trời

Đau xương nhức khớp, bệnh người tuổi cao".

Vì thực ra Viêm Khớp là rối loạn thường thấy ở lớp tuổi "Cổ lai hy". Chỉ thường thấy mà thôi, chứ không phải cứ tuổi cao là bị bệnh. Bệnh cũng xảy ra ở lớp tuổi trung niên, thậm chí trẻ hơn.

Viêm Khớp là bệnh thoái hóa của khớp, một phần vì sự tã tơi hư hao với thời gian sử dụng, nhưng cũng gây ra do nếp sống của con người và sự không có hiểu biết rõ ràng về bệnh.

Khớp là nơi kết nối của 2 hoặc nhiều xương. Đa số khớp có thể chuyển động theo nhiều tầm khác nhau như xoay tròn, xoay ngang xoay dọc, vươn lên cao hoặc xuống thấp, bước tới bước lui, nhờ đó con người thực hiện được các công việc cần thiết cho sự sống.

Thành phần tối quan trọng của khớp là lớp đĩa đệm bằng chất sụn để giảm cọ sát của 2 đầu xương cũng như chống sóc khi khớp chuyển động. Ngoài ra, còn gân, dây chằng, cơ bắp bao che xung quanh để giữ khớp ở vị trí cố định và giúp khớp mạnh hơn; chất nhờn trơn để mặt xương dễ dàng trượt lên nhau khi chuyển động.

Trong Viêm Khớp, sụn hao mòn, rách tã tơi, đưa đến hậu quả là hai đầu xương cọ vào nhau, gây ra đau, sưng và giảm tầm cử động của khớp. Một vài cái gai (spur) từ xương cũng nhô ra, đụng vào cơ bắp, dây thần kinh khiến người bệnh chịu nhiều đau đớn hơn.

Sụn hao mòn với thời gian sử dụng cho nên quá bán quý vị cao niên trên 65 tuổi thường bị viêm một khớp nào đó trong cơ thể. Ở lớp tuổi trẻ hơn, rủi ro gây viêm khớp có thể là chấn thương khi liên tục dùng khớp quá sức: nâng vật nặng, va chạm trong thể dục thể thao hoặc do quá mập phì. Khớp cuối các ngón tay, đầu gối, khớp cổ, thắt lưng là nơi bị nhiều hơn cả.

Ngoài ảnh hưởng lên sự di động, viêm khớp còn ảnh hưởng tới nếp sống, tới công việc, khả năng tài chính và ngay cả tới địa hạt tinh thần. Đi lại khó khăn. Không nâng nhắc được vật nặng. Tiền chữa trị. Kém thu nhập. Giới hạn nghề

ng nghiệp, kém sinh hoạt hàng ngày. Cảm thấy trở nên bất khiển dụng, rồi trầm cảm xuất hiện, stress tăng, kém ăn, mất ngủ. Vì theo bác sĩ chuyên khoa xương Scott J. Zashin, chưa có nghiên cứu dứt khoát nào cho hay là ta có thể trì hoãn hoặc phòng tránh sự phát triển của Viêm Khớp nhưng chỉ có cách để giảm những rủi ro gây ra bệnh.

Như vậy, các nhà chuyên môn đều có ý kiến là, chẳng may bị Viêm Khớp thì hãy tìm cách sống chung với bệnh. Tức là thay đổi nếp sống và thói quen để đối phó với khó chịu của bệnh đồng thời cũng tránh những gì có thể gây tổn thương thêm cho khớp đã bị hư hao.

1-Trước hết là cần có một vị lương y cởi mở, tận tâm để sớm xác định bệnh rồi điều trị nhờ đó giảm thiểu tổn thương và giảm đau. Có nhiều thuốc chống viêm, chống đau mà bác sĩ có thể chỉ định cho từng người bệnh. Uống theo đúng hướng dẫn. Nếu có tác dụng ngoại ý, cho bác sĩ biết để đổi thuốc. Muốn dùng thêm thuốc trị "bá bệnh", không khỏi sẽ được trả lại tiền, thì cũng nên hỏi qua ý kiến bác sĩ. Kèo mà tiền mất tật mang, vì thuốc Tiên có thể chứa chất gây mục xương, mập phì. Đôi khi bác sĩ cũng bơm bổ xung dầu mỡ nhân tạo (hyaluronic) để khớp bớt khô, cử động dễ dàng.

Trong trường hợp trầm trọng mà chữa trị bằng thuốc không được như ý muốn thì bác sĩ có thể đề nghị giải phẫu khớp. Trước khi quyết định mổ, hỏi bác sĩ xem còn điều trị nào khác không, có cần phải mổ không, tỷ lệ giảm bệnh là bao nhiêu và áp dụng cách mổ nào? Thay khớp, dính khớp hoặc mổ lấy gai, lấy mảnh vụn trong khớp. Hãy tìm hiểu tường tận và tin tưởng ở khả năng của bác sĩ.

2-Hiểu rõ về bệnh

Qua bác sĩ cũng như sách báo, internet, hãy tìm hiểu cặn kẽ về diễn tiến, biến chứng của bệnh để đôi bên có thể "sống chung hòa bình". Biết người, biết ta mà. Chấp nhận hoàn cảnh một cách tích cực, tránh những gì có thể làm bệnh gia tăng đồng thời áp dụng các phương thức giảm thiểu triệu chứng bệnh. Chia sẻ kinh nghiệm với người cùng cảnh ngộ để giảm khó khăn. Có nhiều hiệp hội thân hữu, hỗ trợ bệnh nhân Viêm Khớp mà ta có thể tham gia để học hỏi, để an ủi lẫn nhau.

3-Bảo vệ khớp Gượng nhẹ và không dùng khớp đang bị tổn thương để làm công việc cần sức mạnh, như nâng nhắc vật nặng, di động quá

nhanh; không đi giày cao gót suốt ngày khi bị viêm khớp đầu gối, cổ chân; không bê khớp ngón tay ngón chân để tránh viêm căng dây chằng, gân quanh khớp đưa tới giảm sức mạnh bàn tay, bàn chân.

4-Giảm sức nặng cơ thể.

Ăn uống vừa đủ với nhu cầu, tránh mập phì. Theo bác sĩ Patience White, U.S. Arthritis Foundation, với 1 kg thể trọng thì khớp đầu gối chịu một sức nặng là 4 kg, tăng rủi ro viêm khớp. Thống kê cho hay 2/3 người mập phì bị viêm khớp.

5-Tập luyện cơ thể

Nhiều người cho là bị viêm khớp mà vận động cơ thể sẽ làm bệnh trầm trọng hơn. Tin tưởng này đúng nếu không biết cách vận động và không đúng nếu biết tập luyện tùy theo khả năng của khớp. Dòng nước không chảy, nước tù đọng, dơ bẩn. Khớp không cử động, khớp “đóng băng” cứng ngắc. Mỗi sáng, sau một đêm ngủ ngon, bà con thấy các khớp của bàn tay, bàn chân, đầu gối đau đau, không co duỗi được, vì chúng bất động suốt 6,7 giờ. Thêm vào đó, vì khớp viêm đau, bệnh nhân bảo vệ khớp, không dùng, cơ bắp xung quanh yếu, khiến cho khớp thêm cứng. Với các nhà chuyên môn y khoa học, vận động là phương thức hiệu nghiệm nhất vừa phòng tránh vừa giảm khó chịu của Viêm Khớp. Bác sĩ Thấp Học Sam Schatten, Atlanta, nhận xét: “Đi bộ cải thiện rất nhiều thái độ của con người và loại bỏ vòng luẩn quẩn có hại buồn phiền và đau nhức”.

Có ít nhất 3 cách vận động giúp khớp bớt đau:

a-Vận động để tăng tầm chuyển động bình thường (range of motion) và giảm sưng cứng của khớp. Nhiệm vụ khớp cổ tay là xoay tròn về mọi phía thì nhẹ nhàng tập luyện xoay để khớp không đóng băng. Khớp đầu gối là để đứng lên, ngồi xuống, bước tới bước lui thì tập lên gối xuống gối để duy trì chức năng này.

b-Tập luyện để tăng cường sức chịu đựng của cơ thể (aerobic exercise), tuần hoàn hô hấp hoạt động mạnh hơn, tinh thần thoải mái, yêu đời, ngủ ngon hơn đồng thời cũng bớt mập phì, một trong những rủi ro gây viêm khớp. Có thể đi bộ với nhịp bước nhanh hoặc bơi lội.

c-Tập luyện để tăng sức mạnh của cơ bắp, gân, dây chằng chung quanh khớp, nhờ đó khớp đang bị viêm không bị dao động, giảm đau.

Cần hỏi ý kiến bác sĩ về các phương thức tập luyện, sao cho thích hợp với tình trạng bệnh của mình.

6-Sống thoải mái tích cực.

Nhiều người buồn rầu, than vãn vì triền miên đau, sống trong căng thẳng. Mà stress làm cơ thể căng cứng, tăng đau nhức kèm theo bực bội và giảm sinh hoạt. Tích cực sống hòa bình với Viêm khớp cũng tăng sản xuất hóa chất endorphin trong người, là chất làm giảm đau. Lâu lâu làm một cuộc massage, ngâm tắm nước nóng để máu huyết lưu thông, thư giãn xương khớp, ngủ ngon, giảm đau.

7-Thời tiết với Viêm Khớp

Nhiều người tin tưởng rằng thời tiết khí hậu ảnh hưởng tới Viêm Khớp. Họ đã chuyển nơi ở từ miền lạnh ẩm tới vùng khô ráo nắng ấm. Nhiều người cũng nói “cứ mỗi khi tôi đau nhức xương khớp là y như rằng Trời sắp giông tố, mưa bão”. Tin tưởng này có từ thuở xa xưa, khiến cho các khoa học gia cũng phải lự tâm, nghiên cứu.

Vào thập niên 60 của thế kỷ trước, bác sĩ John Hollander đã làm một nghiên cứu về vấn đề này. Ông để 8 bệnh nhân bị Thấp Khớp và 4 bị Viêm Khớp vào một căn phòng kín trong đó áp suất không khí điều chỉnh lên xuống được. Kết quả mà ông tìm ra là 8 người nhạy cảm với thời tiết và 7 người cho hay đau hơn khi tăng độ ẩm và giảm áp suất. Kết quả được nhiều nhà chuyên môn lưu ý và nghiên cứu thêm. Một giả thuyết giải thích hiện tượng này là khi áp suất xuống thấp, không khí ẩm khiến cho tế bào bị viêm “nở” ra đưa tới khớp hơi sưng và đau.

Trong một tài liệu của Johns Hopkins Medicine có ghi: Mặc dù có vài bằng chứng rằng người sống ở vùng khí hậu ẩm, khô ráo ít cơn đau viêm khớp, nhưng khí hậu không ảnh hưởng tới diễn tiến của bệnh. Nhiều lắm thì thời tiết có thể ảnh hưởng tới sự đau của khớp viêm.

Nghiên cứu về Osteoarthritis pain and weather do F. V. Wilder, B. J. Hall và J. P. Barrett thực hiện năm 2003 kết luận: Nói chung, các dữ kiện tìm thấy từ nghiên cứu không hỗ trợ giả thuyết nói rằng thời tiết liên quan tới đau. Thậm chí nếu có thì rất khiêm nhường.

Tạp chí y học J Rheumatology 2004;31:1327-34) có ghi “Kinh nghiệm cổ cựa “ Lạnh và ẩm xấu, ẩm và khô tốt cho Thấp Khớp” dường như chỉ đúng với độ ẩm mà thôi”.

Đó là ý kiến chung của các nhà nghiên cứu. Và các bác sĩ chuyên khoa Thấp học cũng ít khi khuyên bệnh nhân di chuyển nơi ở, mà chỉ “nước đôi” vô thường vô phạt, nếu quý vị muốn, hãy thử xem sao.

Vả lại, bệnh Viêm Khớp, thấy có ở mọi quốc gia, từ miền nắng ấm tới vùng băng giá quanh năm. Cho nên trước khi di chuyển, cũng nên cân nhắc,

sống thử một thời gian coi xem sao. Vả lại di chuyển, bỏ nơi quen sống từ nhiều chục năm, từ bó bạn bè thân thuộc, ông bà thầy thuốc thân yêu thì cũng hơi tiếc đấy.

Đặc biệt là với quý bà chị.

Vì theo bác sĩ Maradee A. Davis và cộng sự viên, University of California, San Francisco, tỷ lệ viêm

khớp gối của phụ nữ là 4.9% so với 2.6% ở nam giới. Và rủi ro này tăng khoảng 1.57 ở tuổi 45-54 lên 2.14 ở tuổi 65-74. Quý hiền tỷ phải cách xa bạn “đồng bệnh” để “tương lân”, học hỏi kinh nghiệm sống với Viêm Khớp thì có lẽ cũng hơi “buồn năm phút” đấy nhỉ.

Văn Tế Thập Loại Thuyền Nhân

Viết tại Texas Tech University, 10 tháng Tư, 2009, nhuận sắc tại La Jolla, 22 tháng Năm, 2009. Tác giả viết bài thơ này trong vai trò cố vấn cho Chương Trình Tưởng Niệm Thuyền Nhân Việt Nam (Commemorating Vietnamese Boat People) do Bút Nhóm Gạch Nổi tại UC San Diego thực hiện. Trong nhiều tháng trời, các bạn sinh viên cùng nhau xếp thuyền giấy để ôn lại lịch sử thuyền nhân, phỏng vấn các nhân chứng sống, và thực hiện một chương trình tưởng niệm vào tháng Năm năm 2009. Mọi người đã cùng nhau thả thuyền trong lúc niệm hương và đọc bài văn tế này.

© Trang Đài Glassey-Trần Nguyễn

ba thập niên trôi qua
đời rẽ sang thế kỷ
tưởng niệm thuyền nhân xưa
cùng xếp thuyền tâm ý

thuyền này gửi em bé
không thân nhân mẹ cha
thuyền này gửi bạn trẻ
tình nguyện giúp trại xa

thuyền này gửi đại dương
ôm xác thân đồng loại
thuyền này gửi tang thương
bão lòng giăng trăm mối

thuyền nói tình phu phụ
quê mẹ với ngàn khơi
thuyền chấp tình huynh đệ
gặp nhau giữa biển trời

thuyền đông niềm hy vọng
mẹ già ngóng tin con
thuyền chứa chan ý chí
chung vai dù sống, còn

thuyền ra khơi trong đêm
đón đưa bình minh lại
đêm – chôn dẫu vượt biển
ngày – đào được thới lai

thuyền thiết tha nhân bản
quyết liệt tìm tự do
hành trình trăm nguy khổ
sống chết nào dẫn đờ

để hôm nay thuyền giấy
tìm về lại bến xưa
để giờ đây tôi xếp
bình an cho người nay

thuyền này tôi gấp lại
xếp những chặng gian nguy
thuyền này tôi giữ lại
những thân ái, hy sinh

thuyền này tôi gửi bạn
giữ lịch sử Thuyền Nhân
thuyền Cứu Người Vượt Biển
'Tin Chốt' về trời Đông

thuyền cho Liên Hiệp Quốc
thuyền cho Cap Anamur
thuyền cho người thất lạc
thuyền cho mạng hoài hương

thuyền cho tình nhân loại
thuyền cho nỗi đắng cay
thuyền cho mùa hy vọng
thuyền cho một ngày mai

thuyền cho cha cho mẹ
dù đã đến, hay đi
thuyền cho anh cho chị
dù sinh, ký, tử, quy

thuyền gửi hồn dân tộc
thuyền gửi khí cha ông
gửi người đi không lại
gửi kẻ ở còn trông

thuyền này là thuyền nghĩa
thuyền này là thuyền nhân
thuyền này là thuyền tín
thuyền này là thuyền ân

thuyền cho dòng Việt tộc
thuyền cho cả vũ hoàn
thuyền cho đời vô tận
cho hạnh phúc mệnh mang *

Cười chút chơi

TẶNG PHÍ

Nha sĩ nói với mẹ bệnh nhân:

- Tôi rất lầy làm tiếc, nhưng tôi buộc phải yêu cầu bà trả 50 Euro cho việc nhổ răng của cậu nhà.
- Những 50 Euro? Lúc đầu ông nói giá của việc đó là 10 Euro mà!
- Đúng vậy, nhưng cậu ấy la hét quá to, làm cho 4 bệnh nhân chờ ở ngoài kia bỏ chạy cả rồi!

“AI ĐÂY?”

Chàng trai gặp người bạn học trên phố cùng với một cô gái,

- Anh ta hỏi với giọng nghiêm nghị: “Ai đây?”.

Người bạn đáp:

- Bạn gái tao.

Chàng trai tức giận quát:

- Tao không hỏi mày, tao đang hỏi vợ tao!!!

ĐÊM TÂN HÔN

Một cặp vợ chồng mới cưới đưa nhau đi hưởng tuần trăng mật.

Để thêm phần hứng thú trong đêm tân hôn, nàng e thẹn đề nghị là họ sẽ "làm lại" mỗi khi ông lão giữ chuông đồng hồ kéo một hồi chuông điểm giờ.

Chàng ưng thuận. Nhưng sau hồi chuông thứ tư, thì chàng kiếm cớ ra ngoài lấy thuốc lá, rồi lão đảo đi tìm ông lão:

- Ông ơi! Chàng nói hỏn hển, ông có thể giúp tôi một việc không? Ông làm ơn kéo chuông sau mỗi hai tiếng đồng hồ thay vì một tiếng?

Ông lão mỉm cười trả lời:

- À, tôi cũng muốn làm theo lời ông lắm! Nhưng hiện thời thì không thể được.
- Tại sao vậy. Tôi sẽ cho ông tiền nếu ông thấy việc đó làm phiền ông.
- Không phải vậy. Nhưng có một cô đã mượn tôi kéo chuông sau mỗi ba mươi phút đồng hồ rồi.

ĐOÁN VỊ

Hai vợ chồng lớn tuổi ghé vào ăn tại một quán ven đường.

Ăn xong, khi xe đi được khá xa, bà vợ mới sực nhớ là mình quên cặp kính trên bàn ăn. Suốt quãng đường trở lại quán, ông chồng luôn mồm cần nhân tính đoán vị, hay quên của bà vợ.

Đến chỗ cũ, khi bà vợ tắt tả chạy vào tìm kính, ông chồng dặn với theo:

- Bà nhớ cầm ra luôn cho tôi cả mũ nhé!

TÔI CÓ NÓI GÌ ĐÂU

Ba phạm nhân đứng trước một cai ngục mắt lác. Cai ngục trợn mắt nhìn phạm nhân A, hằm hằm hỏi: “Mày tên gì?”

Phạm nhân B vội nói:

- Dạ, tôi tên Bali.

Cai ngục nhìn sang phạm nhân B hét lên tức giận:

- Tao không hỏi mày, thích ăn đạn à.

Phạm nhân C sợ quá, kêu nhanh:

- Nhưng, tôi có nói gì đâu.

CHÌA KHÓA

Tại một bệnh viện tâm thần nọ, để kiểm tra lần cuối trước khi cho bệnh nhân xuất viện, các bác sĩ bèn bàn nhau vẽ một cái cửa giả lên tường rồi bảo: "Các anh hãy mở cánh cửa đó ra là có thể về nhà rồi".

Các bệnh nhân xông ngay vào cánh cửa giả mở lấy mở để, duy chỉ có một người đứng từ đằng xa cười ngật nghẻo.

Các bác sĩ vui mừng vì nghĩ anh này đã hết bệnh liền tiến đến hỏi: "Tại sao anh lại cười?".

Bệnh nhân nọ đáp: "Tại bọn họ ngu quá".

Các bác sĩ mừng thầm trong bụng nhưng để chắc ăn nên hỏi tiếp: "Tại sao anh lại bảo bọn họ ngu".

Anh này bèn giơ cái xẻng lên và nói: "Tại vì tui giữ cái chìa khóa đây này, làm sao mà chúng nó mở cái cửa đó cho được"

ĐOÁN ĐƯỢC HƯƠNG GIÓ

Nhân viên môi giới nhà đất nói với khách hàng về ngôi nhà mà họ quan tâm.

- Thành thật với khách hàng là tôn chỉ của chúng tôi luôn giới thiệu với ông tất cả các ưu, nhược điểm của ngôi nhà. Và bây giờ, tôi xin nói trước về nhược điểm. Phía bắc của ngôi nhà, cách chừng 1 km là trại chăn nuôi lợn, phía tây là khu xử lý nước thải, phía đông là xưởng sản xuất amoniac, còn phía nam là công ty chế biến cá...

- Thế còn ưu điểm của ngôi nhà?

- Vâng, ưu điểm của nó là lúc nào cũng đoán được hướng gió.

- !!!!!

CHỈ MỘT MÀN

Hai người bạn đi dạo với nhau. Một anh bảo:

- Tối qua, tôi đi xem kịch. Nhưng chỉ xem đến màn một rồi ra khỏi rạp.

- Tại sao?

- Tại vì, trên chương trình có nói: "Màn hai... 3 năm sau". Anh xem thời gian dài như thế, tôi đợi làm sao được?

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vnescel, koelapparatuur, airco, sofijsmachine, ventilatie, keuken afzuiginstallatie, verwarmingsketels, geysers, boiler, friteuse, opwarming-apparatuur, magnetron, oven, vaatwasmachine, gasapparatuur, koffie-espresso, luchtbehandelingskast, zak filters, koolstof filters.

Verkoop van horeca-apparatuur.

Contact: Dhr. Vliet Nguyen

Tel. 030-2688630

Mob. 06-44464380

Phân ưu

Nhận được hung tin **Linh Mục Giuse Trần Đức Hưng**, cựu quản nhiệm Giáo Xứ Nữ Vương Các Thánh Tử Đạo Việt Nam tại Hòa Lan.

Sinh ngày 05 tháng 03 năm 1956 tại Tân Phát – Bảo Lộc – Việt Nam

Đã về nước Chúa ngày 26 tháng 11 năm 2021 tại bệnh viện Tergooi – Hilversum – Hòa Lan

Hưởng thọ 66 tuổi

Nguyện cầu hương hồn Linh Mục Giuse Trần Đức Hưng được an nghỉ an nhàn nơi nước Chúa.

Đoàn thể:

- Ban Chấp Hành Cộng Đồng VNTNCS/ HL
- Hội Thánh Tin Lành Việt Nam tại Hoà Lan
- Giáo khu Den Bosch
- Ban Biên Tập VNNS
- Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan
- Gia đình Quân Cán Chính VNCH/ HL

Cá nhân:

- Mục Sư và bà Huỳnh Văn Công
- gia đình Nguyễn Văn Đáo
- gia đình Đinh Ngọc Hiền
- gia đình Trần Tiến Xuân
- gia đình Nguyễn Hồng Sơn
- gia đình Bùi Đức Hoạt
- gia đình Nguyễn Quyết Thắng
- gia đình Nguyễn Hữu Phước
- gia đình Tạ Trung Hiếu
- gia đình Nguyễn Đắc Trung
- chị Nguyễn Thị Như Tuyết

Ban Chấp Hành Cộng Đồng &

Ban Biên Tập VNNS

*kính chúc quý đồng hương cùng
quý quyến mùa Giáng Sinh an
bình, hạnh phúc*

Danh sách độc giả đóng tiền báo tính từ ngày 06-01-2021 đến ngày 05-12-2021

stt	ngày trả tiền	tên độc giả	vùng	số độc giả	số tiền	ghi chú
01	25-11-2021	Vo Hong Vang	Nieuwegein	203	€ 30.-	
02	27-11-2021	D.C. Pham	Ede	981	€ 30.-	
03	29-11-2021	M.T. Le	Venlo	904	€ 30.-	
07	30-11-2021	L.T.H. Hoang	Fijnaart	889	€ 30.-	
08	02-12-2021	T.A. Nguyen	Alkmaar	86	€ 30.-	
10	03-12-2021	V.T.T. Nguyen	Hillegom	866	€ 60.-	2 năm
11	04-12-2021	H.L. Nguyen	Eindhoven	905	€ 30.-	
12	04-12-2021	N.T. Tran	Apeldoorn	421	€ 30.-	
13	05-12-2021	T.V. Ho	Oss	795	€ 30.-	
14	05-12-2021	Le Hoang Lan	Nijmegen	386	€ 30.-	

Việt Nam Nguyệt San,

một trong những tờ báo việt ngữ lâu đời nhất của người Việt tại Âu Châu. Người Việt tại Hòa Lan luôn hãnh diện đã cùng nhau chung góp, kể bỏ công, người góp của, để nuôi dưỡng gìn giữ tờ báo này như một phương tiện liên lạc với nhau từ hơn 30 năm qua.

Hãy đọc và cổ động báo Việt Nam Nguyệt San đến gia đình, bè bạn !

Lệ phí cho một năm (8 số) là € 30.-

Quý vị muốn đặt mua báo, xin liên lạc qua địa chỉ e-mail: info@congdonghoalan.com.

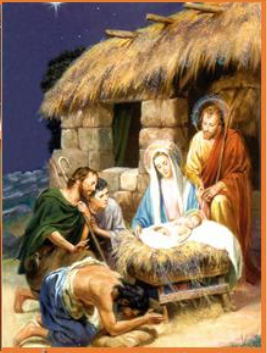
Quý đồng hương có thể chuyển tiền về trương mục của cộng đồng qua ING-bank (IBAN):

NL16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

Việt Nam Nguyệt San

số 326/12/2021

vinh danh thiên chúa trên trời, bình an dưới thế cho người thiện tâm

mừng Chúa Giáng Sinh nhớ về từ nhân lương tâm

Cơ quan ngôn luận của Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hòa Lan
 Tijdschrift van de Associatie van Vietnamese Vluchtelingen in Nederland

